"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 216 — 1928 Federated Pressin jäsen Torstaina, lokakuun 4 p:nä—Thur., Oct. 4 Member The Federated Press XII Vuosik. — Vol. XII

'Ukrainian Labor News' saa uuden painokoneen

LEHDEN LAAJENTAMINEN ON SUUNNITTELUJEN ALAISENA

Täkäläisen Ukrainian Labor and Farmer Temple Associationin paikallisosaston Torontossa pidetystä ja syyskuun 27 p:nä alkaneesta mainitun järjestön Ontarion ja Quebecin alueiden edustajakokouksesta saapuneet edustajat kertovat kokouksessa olleen edustettuna 25 paikallisyhdistystä. Lisäksi olivat erinäiset veljesjärjestöt edustettuina, joten kokouksessa oli kaikkiaan 64 edustajaa.

Tärkeimpänä asiana oli kokouksessa toimenpiteiden suunnitteleminen Canadan ukrainalaisten työläisten sanomalehden laajentamiseksi. Kokous päätti, että on ryhdyttävä pikaisesti keräämään varoja 11,000 dollarin hintaisen uuden painokoneen hankkimiseksi, koska entinen on osoittautunut kaikin puolin liian antiikkiseksi. Vast tultanee tarkoitukseen saamaan keräysyrityksellä.

"Ukrainian Labor News" ilmestyy nykyään kolme kertaa viikossa Winnipegissä noin 10,000 suuruisena painoksena. Harkinnan alaisena on joko lehden nykyisen koon suurentaminen tai sen jokapäiväiseksi laajentaminen.

Mainitun järjestön kustannuksella ilmestyy lisäksi ukrainalainen viikkolehti noin 7,500 suuruisena; maanviljelijäin viikkolehti noin 6,000 suuruisena; ja nuorison viikkolehti noin 5,000 kappaleen suuruisena painoksena. Ne painetaan ja toimitetaan kaikki samassa paikassa, yhdessä "Ukrainian Labor Newsin" kera.

Ontariosta ehdotetaan lohkaistavaksi uusi kymmenes maakunta

Länsi-Ontarion piirit haluavat erota maakunnasta — Tiet kysymyksessä

FORT WILLIAM, ONT., lokak. 4. — Täällä on jälleen pantu vireille vanha kysymys läntisen Ontarion eroittamisesta muusta maakunnasta ja sen muodostamisesta uudeksi Canadan kymmenenneksi maakunnaksi. Thunder Bayn, Rainy Riverin ja Kenoran piirit ehdotetaan lohkaistaviksi eroon, koska Ontarion maakunta on lyönyt laimin maakunnan tämän osan teiden kehittämisen viime vuosien aikoina.

Ellei uudesta maakunnasta, mikä tulisi pinta-alaltaan suureksi, mutta väkiluvultaan pieneksi, tulisi totta, niin olisivat eroamishanketta kannattavat valmiit yhdistämään mainitut piirit Manitoban maakuntaan, minkä he toivovat paremmin huolehtivan mainittujen seutujen asioista ja kehittämisestä.

Hankkeen takana sanotaan olevan huomattavan joukon Thunder Bayn nuorempia liikemiehiä ja ilmoitetaan sillä olevan suuret joukot kannattajia takanaan. Muutamia vuosia takaperin joukko kaksoiskaupunkien liikemiehiä ajoi Frank H. Keeferin johdolla samaa asiaa, mutta vaalien tultua unohdettiin asia kokonaan.

50 paperintekijää lakossa

Pääasiallinen kysymys työläisten järjestön tunnustaminen

KAPUSKASING, ONT., lokak. 4. — Lakkoon menneiden Spruce Falls Pulp and Paper Companyn paperintekijäin lukumäärä ilmoitetaan nousevan kaikkiaan 50 mieheen ja pääasiallisena lakon syynä ilmoitetaan olevan työläisten järjestön tunnustamisen vaatiminen.

Yhtiö on kieltäytynyt tunnustamasta työläisten järjestöä ja erotti paikallisen paperintekijäin järjestön toimitsijoita pois työstä ja hankki tilalle Yhdysvalloista järjestymättömiä työläisiä. Tämän johdosta syntyi työläisten keskuudessa lakko.

Työläinen surmaantunut räjähdyksessä

Lentänyt yli 50 jalan korkeuteen — Kaksi loukkaantunut

BELLEVILLE, Ont., lokak. 4. — Point Annessa sijaitsevalla Canada Cement Companyn louhimolla surmaantui Yocab Lazaruik niminen työläinen kun 65 naulaa dynamiittia sisältänyt panos laukesi ennen aikaansa. Räjähdyksen voima heitti työläisen yli 50 jalan korkuiseen reunauksen yli. Kaksi läheisyydessä ollutta surmaantuneen työtoveria loukkaantui ja vietiin tänne paikalliseen sairaalaan. Heidän vammansa ovat kuitenkin verrattain lievät.

Kolme henkeä kuollut tulipalossa Edmontonissa

KOLME MIESTÄ VIETY SAVUSTA JA KUUMUUDESTA POKERTYNEINÄ SAIRAALAAN

EDMONTON, ALTA., lokak. 4. — Eilen illalla täällä riehuneessa Stanleyn vuokratalon tulipalossa menetti henkensä yksi mies ja nainen sekä lapsi, joiden indentiteettiä ei ole voitu vielä tähän mennessä todeta.

Kolme miestä, niiden joukossa palokunnan apulaispäällikkö, vietiin sairaalaan kun olivat menneet tiedottomaan tilaan liiallisen savun ja kuumuuden johdosta.

Surmansa saaneista kuoli mies matkalla sairaalaan ja nainen ja lapsi löydettiin karreksi palaneina, kun tuli saatiin kolme tuntia myöhemmin sammutetuksi. Palosotilaiden täytyi käyttää pelastustöissään kaasunaamareita.

Kauhistuttava lahtariterrori riehuu Kiinassa

337,568 TYÖLÄISTÄ, NAISTA JA LASTA RAAKATTY, SILVOTTU JA MURHATTU NANKINGIN HALLITUKSEN TOIMESTA VIIME VUONNA

SHANGHAI, Kiina, (Punaisen avun tieto). — Valkoinen terrori Kiinassa on erikoisen raskas maan eteläosassa, missä vallankumoukselliset vaikutukset ovat kin ol olut syvin ja sitkein. Ulkomaiden imperialistit tukevat valkoista terroria luovuttamalla Kuomintangin pyöveleille vallankumouksellisten, jotka ovat hakeneet turvaa ulkomaalaisilta alueilta.

Kuomintangin murhaajille ominaisena lausuntona pidetään kenraali Hu-Tsung-ton huomautusta: "On ennemmin tapettava 30,000 viatonta ihmistä, kuin antaa yhdenkään kommunistin paeta elävänä." Vangitut "kommunistit", joista useimmat eivät ole milloinkaan kommunisteja, on käsitelty mitä eläimellisimmillä tavoilla. Voidakseen tehdä lisävangitsemisia päästetään kaikkia rikollisia, riippumatta rikoksen suuruudesta vapauteen, jos vain ilmiantavat pari kommunistisiksi epäiltyä tahi ilmiantavat pari kommunistia.

Kauheat rääkkäykset ja kidutukset

kohdistetaan naisiin ja tyttöihin, joita epäillään kommunisteiksi. Useimmissa tapauksissa naiset ensin raiskataan ja sen jälkeen leikataan heidän rintansa. Useita on ammuttu sukupuolielimiin. Heidän ruumiinsa on jätetty makaamaan alastomina kaduille.

Sanoin kuvaamattomia raakuuksia on harjoitettu joukkojen toimesta, joita on lähetetty talonpoikia vastaan. Heitä on rosvottu, naiset raiskattu, murhattu ja sadot tuhottu. Yli 15,000 poliittista vankia on nykyään vankiloissa, missä olot ovat kamalat. Sellit ovat ahdinkoon saakka täydet, eivätkä vangit voi useinkaan edes saada tilaa nukkumista varten. Vangit ovat pakoitetut laskemaan ulostuksensa lattioille. Ruoka ei ansaitse ruuan nimeä. Vankiloissa pääsee käymään ainoastaan lahjomalla vartioita. Huomattava osa vangeista kuolee nälkään ja sairauksiin vankiloissa, jotka voitaisiin sanoa sala vankiloiksi, joita voitaisiin välttää yleistä kiihtymystä. Murhattujen luku v. 1927 nousee 337,568:aan, eikä tämäkään kauhea numero ole täydellinen.

Londonin raitiotietyöläiset vaativat palkkojen korotusta

Saaneet ammattiliittonsa johdolta luvan "mennä niin pitkälle kuin haluavat"

LONDON, Ont., lokak. 4. — Tänään kokoontuvat kaupungin raitiotietyöläisten ja raitiotien edustajat viimeiseen yritykseen neuvotella palkkojen korottamisesta kymmenellä prosentilla. Työläiset ovat saaneet ammattiliittoltaan luvan "mennä niin pitkälle kuin haluavat" palkkojen korotuksen voittamiseksi.

Tämän viikon lopulla pidetään työläisten kokous, missä päätetään toimenpiteistä neuvottelujen johdosta. Tilanteen lakkoon kehittymistäkään ei pidetä mahdottomana.

Canadian Pacific tienaa voittoja monella tavalla

KAIVOSOSAKKEISTA ANSAITSEE YLI KYMMENEN MILJOONAA VUODESSA

MONTREAL, lokak. 4. — Canadian Pacific rautatie ansaitsee voittoja monesta eri lähteestä. Varhaisina rautatien rakennusaikoina on se saanut käsiinsäsuorananaisina lahjotuksina hallitukselta parhaita maanviljelysmaita, joita rautatiellä on vieläkin myymättä noin viisi miljoonaa eekkeriä. Samoin on sen haltuun joutunut äärettömän laajojen alueiden hiilen, kaasun, petroleumin ja metallien kaivamisoikeudet.

Sen hallussa olevat hiilioikeudet käsittävät yli kolme miljoonaa eekkeriä laajuisen alueen, jonka kaivannoista rautatiestä varten kaivetaan hiiltä. Metsänhakkuuoikeuksia on 558,000 eekkerin laajuiseen alueeseen Canadan parhainta metsää.

Ostamalla 48 prosenttia British Columbiassa toimivan Consolidated Mining & Smelting Companyn osakepääomasta seitsemän miljoonan dollarin hinnasta on C.P.R. saanut niistä puhtaina voitto-osinkoina 10,781,000 dollaria 1925; 12,027,000 dollaria 1926; ja 11,151,000 dollaria vuonna 1927. Canadian Pacificin sanotaan kontrolleeravan mainitun kaivantoyhtiön.

C.P.R:n osakepääoma on 394,151,000 dollaria, jonka lisäksi on 326,200,000 dollarin suuruinen lainapääoma. Varsinaisille osakkaille maksettiin viime vuonna 12 prosentin suuruinen voitto-osinko. Lainapääomat ovat yleensä noin neljän prosentin korolla. Sen omaisuus lasketaan nykyään noin 1,200 miljoonaksi dollariksi, mutta selitetään aliarvioduksi.

Canadian Pacificin ilmoitetaan nykyään omistavan ja kontrolleeraavan noin 22,000 mailia rautateitä, minkä lisäksi on 700,000,000 dollarin arvoinen liikkuvaan kalustoon kuuluu 2,600 veturia, lähes 3,000 matkustajavaunua ja 100,000 muuta vaunua.

Sisävesistöjen ja valtamerikulkkennettä varten on sillä 50 höyrylaivaa ja valtamerilaivaa lähes 40 valtamerilaivaa.

Hotelleja on rautatiellä 15 ja lisäksi saman verran kesähotelleja. Sen sähkösanomajohdot ovat yli 100,000 mailin pituiset.

New Bedfordin työläiset äänestäneet perääntymistä vastaan

Omien unioiden jäsenet äänestäneet vanhoillisia johtajia vastaan

NEW BEDFORD, Mass., lokak. 2. — Seuraten uuden tekstiilityöläisten unionin johtoa äänesti neljä vanhoillisen tekstiilineuvoston kuuluvaa unioita vanhoillisten johtajiensa ja kutomokapitalistien suunnittelemaa, 5% palkanalennusmääräyksen sisältävää "sovitteluehdotusta" vastaan, kolmen unioin äänestäessä sitä puoltamaan.

Äänestys osoitti, että vanhoillisten unioiden jäsenmäärä oli suuresti alentunut. Uuden unionin asettamaan koloilla tahoilta oli henkilö jokaisessa äänestyspaikassa jakamassa lentolehtisiä, joissa kehoitettiin lakkolaisia vastustamaan Battyn & kumppanien lakonkavaltamishanketta.

Lakkoa on jo jatkunut n. 24 viikkoa New Bedfordin kutomotehtaissa, käsittäen n. 28,000 työntekijää, joiden taistelurintama on ollut niin ehjä, että tehtailijat ole onnistuneet saattamaan töitä käyntiin yhdessäkään lakonalaisessa 57:ssä tehtaassa.

Riveran diktatuuri horjuu Espanjassa

Puhutaanpa jo hänen sivuuttamisestakin

LONTOO, lokak. 3. — Samaan aikaan kun Espanjasta saapuu jatkuvasti tietoja maassa esiintyvästä levottomuudesta, salailtoista hallitusta vastaan ja niistä epäiltyjen henkilöiden vangitsemisista, on ulkomaille levinnyt uutinen, jonka mukaan diktaattori Riveran ja kuningas Alfonson välit olivat muodostuneet sangen kylmiksi. Puhutaan että Rivera tulisi syrjäytetyksi hallituksesta. Melkoista huomiota kiinnitetään siihen, että kun Alfonso viime aikoina oli matkoilla ulkomailla, ei hän ilmoittanut sitä Riverälle. Ompa ollut selitäisen huhujan, että kuninkaalla olisi osuutta hallitusta vastaan järjestetyissä salailtoissa.

Maailman suurimmat laivastotykit Singaporeen

Tulevat suorittamaan brittiläisen imperialismin "rauhan" lähettiläiden virkaa kaukaisessa idässä

LONTOO, lokak. 3. — Samaan aikaan, kun sanomalehdet ovat täynnä juttuja seisitarusumiseneuvotteluista, e-distämisen tarpeellisuudesta, laivastosopimuksista ja imperialistivaltojen varustautumissuunnitelmista, jatkaa Englanti imperialistista valloituspolitiikkaansa, ja turvatakseen pyyteitään idän mailla, on ryhtynyt rakentamaan laivastoasemaansa Singaporessa.

Nyttemmin kerrotaan, että Singaporeen lähetetään kolme maailman suurinta laivastotykkiä. Ne valmistettiin maailmansodan loppupuolella ja sijoitettiin erinäisiin sotalaivoihin, mutta muutaman laukauksen jälkeen todettiin liian voimakkaiksi pidettäväksi laivatykkeinä. Tykit ovat 18-tuuman aseita, ja voivat singahuttaa 3,333 paunan projektiileja erittäin pitkän matkan päähän.

Australian satamataistelun laajeneminen

ERIKOISKOMITEA POHTII LAKON LUJITTAMISTA JA LAAJENTAMISTA KOSKEVAA EHDOTUSTA

MELBOURNE, lokak. 3. —Rannikko- ja kuljetustyöläisten unioiden konferenssin valitsema erikoiskomitea on ryhtynyt pohtimaan sille jätettyä kysymystä, joka tarkoitti käynnissä olevan satamatyöläistaistelun laajentamista. Ehdotuksessa kehoitetaan satamatyöläisiä boikottamaan hallituksen antamaa mielivaltaista satamatyöläisten rekisteröimisasetusta, sekä järjestämään voimakkaita lakkovartiojoukkoja jokaiseen satamakaupunkiin. Samoin kieltettäisiin unionin työläisiä käsittelemästä sellaisia tavaroita, jotka rikkurit ovat käsitelleet, ja työskentelemästä yhdessä rikkureiden kanssa.

Myöskin kehoitetaan ammatillisesti järjestyneitä sähkötyöläisiä ja kaasulaitosten työläisiä olemaan valmiita tarpeen vaatiessa kannattamaan lakkoa. Edelleen määrätään että lakkoa koskevia lentolehtisiä levitetään australialaisiin satamiin saapuvien englantilaisten merimiesten keskuudessa.

Maakuntien välisen laivaliikenteen odotetaan lakkaavan

Yleensä arvellaan, että suunnitellut toimenpiteet lakon laajentamiseksi tulee perustumaan tähän ehdotukseen, ja että konferenssin toiminnan vuoksi tulee maakuntien välinen laivaliikenne pysähtymään ensi viikolla.

Kapitalistinen lehdistö yllyttää hallitusta "lain ja järjestyksen" nimissä jatkamaan hävikäisistä taistelua lakkolaisia vastaan, joita syytetään yrityksestä kukistaa hallituksen auktoriteetti. Kuten tiedetään, on lakkolaiset porvariston taholta leimattu lain vastaiseksi, ja ammatillisen liikkeen johto sekä toslcom. poliitikot ovat myöskin ryhtyneet ahdistamaan kapitalistien, arvostellen työläisten taistelun kiihotukseksi, ja kehoittaen heitä palaamaan töihin.

Paljon työtaistelulta Australiassa

Taloudellisten olojen kehitys on pakoittanut Australian työväestön, lukuisiin lakkotaisteluihin viime aikoina. Virallisen tilaston mukaan, on Australiassa sattunut yhteensä 441 teollisuustaistelua viime vuonna. Nämä koskivat yhteensä yli 200,000 työläistä ja niiden kautta menetettyjen työpäivien määrä teki n. 1,700,000, vastaten menetettyinä palkkoina yli 8¾ miljoonaa dollaria. Valtion tilasto ei luonnollisesti mainitse, kuinka suuriksi nousivat kapitalistien tappiot, tahi mitä paljon työläiset voittivat takaisin palkankorotuksina ja työolojen parannusten muodossa.

Komitea äänestänyt lakon laajentamista vastaan

MELBOURNE, lokak. 3. — Viimeinen tieto Australian satamatyöläisten taistelun vaiheista kertoo, että rannikko- ja kuljetustyöläisten unioiden konferenssin asettama alakomitea, jonka pohdittavaksi oli jätetty konferenssissa tehty ehdotus satamataistelun laajentamisesta, on tänään päättänyt toistaiseksi vastustaa lakon laajentamista. Työnjohtajat katsovat, että koonnan päätös lakon muuhun kuljetusliikenteeseen laajentamisesta vastaan antaa toiveita satamatyöläisten taistelun "edulliseen suuntaan kehittymiseen".

KIRJOITTI 132 SANAA MINUUTISSA TUNNIN AJAN

Sacramento, Cal., lokak. 2. — Albert Tangora Patersonista on voittanut konekirjoituskilpailun kirjoittamalla 132 sanaa minuutissa ja jatkaen tällä nopeudella tunnin ajan. Tangora oli maailman mestari konekirjoittajana v. 1923, 1924 ja 1925. Miss. Irma Wright voitti amatöörien kilpailun, kirjoittamalla 116 sanaa minuutissa.

60,000 telakkatyöläistä mennyt lakkoon Saksassa

KOKO SAKSAN LAIVARAKENNUSTEOLLISUUS SEISAHDUKSISSA — 45,000 KUTOMOTYÖLÄISTÄ UHKAAVAT MYÖSKIN LAKOLLA

BERLIN, lokak. 2. — Sen jälkeen, kun Saksan laivaveistämöillä työskentelevät työläiset, n. 60,000 luvultaan, ryhtyivät lakkoon, pysähdyttäen työt Saksan satamissa, on 45,000 kutomotyöläistä Munchen-Gladbackissa uhannut myöskin poistua työstä seuraavan 24 tunnin kuluessa.

Lisäksi johtavien ja tärkeimpien teollisuuksien ammatilliset järjestöt kautta koko Saksan ovat valmistautuneet esittämään uusia palkkavaatimuksia sen johdosta, että elinkustannukset ovat viimeisten yhdeksän kuukauden aikana kohonneet ilman vastaavaa palkannousua.

Telakkatyöläisten taistelu aiheutui siitä, että työläiset vaativat uutta työehtosopimusta korotettuine palkkoineen, työnantajain pysyessä entisten työehtojen kannalla.

Terästeollisuuden työläisten uniot ovat jo esittäneet palkankorotusvaatimuksensa ja odottavat työnantajain vastausta.

Yleinen liikennetilanne näyttää Saksassa olevan jonkun verran huonompi, kuin viime vuonna. Työttömyys on vähitellen pyrkinyt lisääntymään elokuun alusta lähtien, ollen huonompi, kuin viime vuonna tähän aikaan.

Häkämyrkytyksen ehkäiseminen kaivannoissa

INCO HARJOITTAA 25 MIEHEN SUURUISTA PELASTUSJOUKKUETTA

Täkäläinen kaivosten tarkastaja M. Sinclair ilmoittaa Incon toimesta harjotettavan 25 miehen suuruista pelastusjoukkuetta, joka on varustettu McGaan hengityslaitteilla, jotta vaarassa sattuessa voitaisiin ehkäistä uudistumasta viime talvena Hollinger-kaivannossa tapahtuneen laatuiset murhenäytelmät, jolloin 39 työläistä menetti henkensä kaivannossa syttyneen rikkeiden palamisesta syntyneessä hiilimonoksidi(häkä)myrkytyksessä.

Sinclair ilmoittaa, että toisetkin kaivannot seuraavat Incon antamaa esimerkkiä tämänlaatuisten tapaturmavaaran ehkäisemiseksi ja hankkivat sitä varten tarpeelliset McGaa-hengityslaitteita, jotka antavat ilmaa riittävästi kahden tunnin ajaksi liikkumisessa myrkyllisessä ilmapiirissä. Pohjois-Ontariosta saapuneista tiedoista päättäen on sielläkin ryhdytty samanlaatuisiin toimenpiteisiin.

Yhdysvallat ei helpota velallisiaan

Coolidge selittää, ettei sotavelkakysymystä voida sekoittaa sotakorvauskysymysiin

WASHINGTON, lokak. 3. — Presidentti Coolidge on huomauttanut Ranskan pääministeri Poincaren puheen johdosta Chamberryssa, jossa viimeksimainittu koetti yhdistää liittoutuneiden sotavelkojen maksamisen kuoimisen sekä sotakorvauskysymykset Yhdysvalloille suoritettavien sotavelkojen kanssa, että täten pyrittäisiin siihen, että Yhdysvaltain veronmaksajat joutuisivat maksamaan Saksan sotakorvaukset.

Coolidgen mielestä kysymys sotavelosta Yhdysvalloille on jo ratkaistu, sillä sotavelkain järjestelystä on suurimmaksi osaksi sovittu, eikä hän kannata kysymyksen yhdistämistä muihin europalaisiin ongelmiin. Toisin sanoen Yhdysvaltain imperialistivaltio tule tekemään mitään myönnytyksiä europalaisille velkamiehilleen.

Neljä henkeä palanut kuoliaaksi farmilla

ASUINRAKENNUS PALANUT MOORE PARKISSA, MAN.

BRANDON, Man., lokak. 4. — Eilen paloi Alex Wilsonin Moore Parkissa sijaitsevan farmin asuinrakennus ja sen sisään jääneet nukkumassa olleet Alex. Wilson, hänen vaimonsa ja poikansa sekä sisarensa Sarah.

Ruumiit löydettiin raunioista myöhemmin. Tulen irtipääsyn syytä ei tunneta. Muut rakennukset pelastuivat tulipalolta.

14,000 dollaria ryövätty

BEDFORD, Que., lokak. 4. — Täkäläisestä postikonttorista ryövättiin viime yönä 14,000 dollaria käsittänyt Commercepankkiin Montreaaliin matkalla ollut rahalähetys.

Maailmankaupassa on Canada viidennellä tilalla

JA SUURIN SUOTUISA KAUPPABALANSSI KUTAKIN MAAN ASUKASTA KOHDEN

OTTAWA, lokak. 4. — Kauppaministeriön viime vuoden ulkomaankauppaa koskeva selostus osoittaa, että Canada on viidennellä tilalla maailmankaupassa ja omaa suurimman suotuisan kauppabalanssin maan kutakin asukasta kohden, sillä maan ulkomaankaupan viennin ja tuonnin välinen suotuisa erotus on Canadassa suurempi kuin missään muussa maassa maailmassa, tehden 15.93 dollaria kutakin asukasta kohden, Argentiinan ollessa toisena 14.22 dollarilla ja Uuden Seelannin kolmantena 10.73 dollarilla.

Vientikaupan suuruudessa maan kutakin asukasta kohden oli Canada vuonna 1913 seitsemännellä tilalla, mutta viime vuoteen mennessä oli noussut toiselle tilalle, Uuden Seelannin ollessa ensimmäisenä. Tuontikauppaan nähden oli Canada 1913 samassa suhteessa viidennellä tilalla, mutta viime vuonna päässyt edullisempaan asemaan tuontiaan suhteellisesti vähentämällä ja ollen nyt seitsemännellä tilalla.

Vuonna 1913 oli Canada vientikaupan kokonaismäärään nähden kymmenentenä, mutta oli viime vuoteen mennessä noussut viidennelle tilalle. Viime vuonna oli maailman 10 suurimman vientikauppaa harjoittavan maan viennin arvo seuraavanlainen:

Yhdysvallat	$4,758,300,000
Yhdistyneet kuningask...	3,451,000,000
Saksa	2,432,100,000
Ranska	2,164,700,000
Canada	1,233,100,000
Brittiläinen Intia	1,102,400,000
Argentiina	974,000,000
Japani	907,900,000
Italia	804,200,000
Alankomaat	762,000,000

Tuontikaupassa oli Canada vuonna 1913 sen kokonaisarvoon nähden kahdeksantena ja 1927 viidentenä, ollen kymmenen huomattavimman maan tuontikauppa viime vuonna seuraavan arvoinen:

Yhdistyneet kuningask...	$5,235,400,000
Yhdysvallat	4,077,900,000
Saksa	3,366,100,000
Ranska	2,071,800,000
Canada	1,066,700,000
Italia	1,049,000,000
Alankomaat	1,022,400,000
Japani	995,400,000
Brittiläinen Intia	896,900,000
Argentiina	826,800,000

Rakennusaputyöläisten lakko Torontossa

Lakkolaiset saaneet työtä korotetulla palkalla muualla

TORONTO, lokak. 4. — Simpsonin rakennuksella lakkoon ryhtyneet aputyöläiset ovat saaneet työtä muualla korotetulla palkalla, ilmoittaa rakennusaputyöläisten järjestön virkailijat. Miehet ovat saaneet vaatimaansa 50 sentin tuntipalkan useissa työmaissaan, joissakin tapauksissa 60 senttiäkin.

Maanantai-iltana saatiin lakon johdosta rakennusaputyöläisten järjestöön 25 uutta jäsentä. Mainitun järjestön toimesta ponnistellaan saavuttamaan 50 sentin tuntipalkka, ja rakennusapulaiset vastustuksesi urakoitsijain yrityksille saada 40 senttiä ilmmaksi aputyöläiset palkaksi rakennustöissä.

Valonheittäjiä salakuljetuksen ehkäisemiseksi

VAKIJUOMAIN SALAKULJETUSTA HARJOITETAAN DETROIT-JOELLA PÄIVÄLLÄKIN

WINDSOR, ONT., lokak. 4. — Kun huomattava määrä väkijuomain salakuljetusta Canadasta Yhdysvaltoihin tapahtuu Detroit-joen poikki, niin ovat Yhdysvaltain tulli- ja kieltolakiviranomaiset ryhtyneet toimenpiteisiin valonheittäjäin asettamiseksi Detroitjoen Yhdysvaltain puoleiselle rannalle, jotta niiden avulla voitaisiin havaita kaikki pimeässä liikkuvat epäilyttävät alukset. Valonheittäjien yhteyteen asetetaan merkinantolaitoksia, joilla ilmoitetaan epäilyksen alaisista joella liikkuvista aluksista.

Täällä pidetään toimenpidettä kuitenkin huvittavana, sillä huomattava osa salakuljetuksesta tapahtuu päivän aikaan, eikä silloinkaan valosta huolimatta saada salakuljettajia kiinni kuin harvoin.

Samoihin aikoihin tullaan joelle asettamaan entisten lisäksi kaksi ristelijää ja nopeakulkuinen moottorivene sekä kahdeksan miestä, jotta salakuljetuksen ehkäiseminen tulisi tehokkaammaksi.

Englannin työväenpuolue tuomitsee Baldwinin hallitusta

LYÖ VAALIEN VARALTA RUMPUA LAIVASTOSOPIMUKSESTA, ASEISTARIISUMISESTA JA REININ EVAKUOIMISESTA

BIRMINGHAM, lokak. 3. — Ramsay MacDonald puhui ellen työväenpuolueen kongressissa englantilais-ranskalaisesta laivastosopimuksesta. "Voiko mikään diplomatia olla typerämpi?," hän huudahti. "Teillä voi olla diplomatia, joka on kääritty, kuin kissa säkissä, ja estää sitä maukumisesta, ja teillä voi olla kissanne ulkona säkistä avointa tarkoitusta varten. Mutta tässä tapauksessa pistää kissanne päänsä säkistä ulos, ja meidän on otettava selvää, mitä on hännän takana ja sen päässä."

MacDonald päivän kuluessa esitti päätöslauselmaehdotuksen, jossa vaaditaan hallitusta allekirjoittamaan yleisen sopimuksen välitystuomioistuimenetelmästä kansainvälisissä riitakysymyksissä; että laivastosopimus peruutetaan; että allekirjoitetaan tehokas aseistariisumissopimus, ja että kaikki vieraiden valtioiden sotajoukot poistetaan Reinin alueelta.

Päätöksessä arvostellaan hallitusta siitä, että se oli tuhonnut "rauhaa edistävän" Geneven pöytäkirjan; että se oli heikontanut Kelloggin sopimusta ehdollisilla sopimuksen liittymiselläan, että se oli syypää kolmen vallan laivastoneuvotteluien raukeamiseen ja että se kieltäytyi hyväksymästä äsketäin kansainliitossa esitettyä yleistä sovittelu- ja välitystuomiosopimusta.

Kenworthy huomautti, että sodanvaara on nykyään yhtä todellinen Englannin ja Yhdysvaltain välillä sekä Ranskan ja Italian välillä, kuin se oli v. 1906 Englannin ja Saksan välillä.

MacDonaldin lausuntojen ja työväenpuolueen muiden johtoherrain "rauhan asian" ajamisen johdosta on sanottava, että kun MacDonald ja hänen puoluelaisensa olivat hallituksessa, rakennuttivat he risteilijöitä Englannille ja jatkoivat Englannin imperialistista politiikkaa Egyptissä sekä Intiassa aivan samalla tavalla, kun mustimmankin konservattivihallituksen. Niin ollen näyttää ilmeisettä että puolueen pasifistiset rauhanharrastukset ovat otettavat enemmän vaalireklaamin kannalta, kuin yleiseen pyrkimyksinä edistää maailmanvälistä rauhaa.

Sähkösanomajohtoja C. N. R:lle

HALIFAX, N. S., lokak. 4. — Canadian National Telegraphs on ostanut Western Union Telegraphs sähkösanomalinjat Atlannin rannikon maakunnissa ja niinmuodoin yhteyden Halifaxista Vancouveriin.

Kaikki työläiset ovat siirtyneet C. N. R:n palveluksesen, mutta kaupan muodollinen päättäminen viipynee ehkä pari kuukautta.

Western Union ei omista enää Canadassa linjoja, lukuunottamatta merenalaisia kaapeleita, jotka ulottuvat Canadankin alueesiin.

"Ohranan koko ainehiston muodostaa Rasin kertomus. Rasi on tämän jutun isä"

TUOMARI ASSER SALON KIRJELMÄ OIKEUDELLE SYYTETTYJEN PUOLESTA

(Vaikka sähkösanomatiedotuksen perusteella jo olemme selostaneet Suomen kommunistien suurjutun tuomioista, niin julkaisemme tässä vielä tuomari Salon kirjelmän Turun hovioikeudelle.)

Loppulausunnoksi avustamieni syytettyjen puolesta saan kunnioittaen esittää seuraavaa:

Tarkoitukseni ei ole puuttua siihen kysymykseen, onko se, mitä kanneviskaali on syytettyjen viaksi lukenut, valtiopetosta, sen valmistelua tai avunantoa siihen. Tässä jutussa on jo sitovasti osoitettu, että niin ei ole. Haluan sen sijaan lyhyesti kosketella todistuskysymystä.

Jalmari Rasi uudisti oikeudessa etsivälle keskuspoliisille tekemänsä ilmiannon, lisäillen ja viimeistellen sitä hiukan. Hänen puheilleen on koetettu saada suurempi "todistusarvo" väittämällä, ettei hän ole ilmiantaja. Etsivä keskuspoliisi haluaa riistää Rasilta "kunnian", selittäessään pitkäaikaisten tutkimusten avulla saaneensa selville Suomen Kommunistisen Puolueen (S.K.P.) toimihenkilöt ja heidän toimintansa. Tavan, millä se tämän selvityksen on hankkinut, haluaa se kuitenkin pitää ammattisalaisuutenaan. Sekään että

useimpia syytettyjä vastaan ei ole muita näytöksiä kuin Rasin ilmianto,

en ole saanut poliisia paljastamaan tietojan, vaan on se jättänyt kanneviskaalin pulaan. Tosiasiat osoittavat kuitenkin, että etsivän keskuspoliisin koko ainehiston muodostaa Rasin kertomus, jonka hän on esittänyt jo ennen tässä jutussa syytettyinä olevien pidätyksiä. Rasi on tämän jutun isä. Hänen "tunnustustaan" on siis arvosteltava kuten ilmiantoa ainakin.. Hän koetti kyllä oikeudessa esiintyä totuudenpuhujana, näytellen syyttömästi ilmiantajaksi leimatun osaa. Menestys oli kuitenkin huono. "Totuudenpuhujan" kertomuksen saattoi omituiseen valoon se, että hän muutamaa kuukautta aikaisemmin oli samassa hovioikeudessa esittänyt aivan toisenlaisen kertomuksen toiminnastaan SKP:ssa. Rasilla on siis kaksi totuutta. Tarvittaissa esittäisi hän kyllä vielä kolmannenkin.

Ne puolisataa todistajaa, joiden avulla kanneviskaali yritti näyttää toteen, että syytetyt ovat olleet syytekirjelmässä mainituissa luottamustoimissa SKP:ssa, eivät pystyneet tehtäväänsä suorittamaan.

Selvitetty on vain niiden syytettyjen kuuluminen SKP:n, jotka sen ovat itse tunnustaneet.

Kanneviskaalin "siviilitodistajien" kertomukset koskettelivat asiaan vaikuttamattomia seikkoja. Todistusten laatua luonnehtii erinomaisesti Martta Kostiaisen ja Albert Paukkusen kertomukset. Edellisen avulla näytti kanneviskaali, että syytetty Mölsä osti erään kerran tavallista enemmän pullaa. Tästä vetää kanneviskaali sen rohkean johtopäätöksen, että Mölsän vieraina oli silloin salaisia kommunistiagentteja! Albert Paukkusen kertomuksesta selvisi, että hän oli käynyt syytetyn Rouhiaisen luona "marjapussia" pelaamassa, tavaten siellä kerran syytetyn Koiviston. Mitähän tämänkin pitäisi osoittaa? Ainoa todistaja, joka jotain tiesi, oli Aarne Jouppi. Hänen todistukseensa palaan myöhemmin.

Etsivän keskuspoliisin miesten esiintyminen todistajina osoitti täydellisesti heitä vastaan tekemäni jäävätyksen aiheellisuuden. He eivät esiintyneet todistajina, vaan kanneviskaaleina. He vetivät johtopäätöksiä ja väittelivät aivan niinkuin asianajajat konsanaan. Ilman rohkeita, vain etsivän keskuspoliisin miehille mahdollisia johtopäätöksiä, eivät heidän "todistuksensa" olisi sisältäneet yhtään mitään. Heidän kertomuksensa olivat suurimmalta osaltaan huhuja, joiden alkulähdettä ei edes ilmoitettu. En voi välttyä siltä ajatukselta, että heitä ei ollutkaan tarkoitus kuulla muun vuoksi kuin etsivän keskuspoliisin kunnian kirkastamiseksi. Syytetyt olivat tehneet niin monia huomautuksia etsivän keskuspoliisin kuulustelutapoja vastaan ja esittäneet suorastaan järkyttäviä kertomuksia siitä kohtelusta, jonka alaisiksi he kuulusteluaikanaan olivat joutuneet, että

etsivälle keskuspoliisille oli välttämätöntä puhdistautua.

Johtajat Riekki ja Bang apulaisineen tekivät puhdistusvalan. Muuksi ei heidän todistuksiaan voida nimittää. He olivat jutussa täydellisesti vastaajan asemassa. He eivät voineet siitä selviytyä muulla tavalla kuin itse todistaa itsensä syyttömiksi. Jo se seikka, ettei heillä ollut esitettävänään muita näytöksiä syytettyjen kertomuksia vastaan, osoittaa, että niissä oli perää. Heidänkin kertomuksistaan käy kuitenkin selville paljon sellaista, joka saattaa etsivän keskuspoliisin tutkimustavat kaikkea muuta kuin e-

ASSER SALO

dulliseen valoon. Niin taitavasti kuin johtaja Riekki ja tuomari Bang yrittivätkin luovia, tulivat he kuitenkin tunnustaneeksi sellaista, että etsivä keskuspoliisi katsoo mahdolliseksi syytetyn laskemisen vapaalle jalalle, jos tämä suostuu ilmaisemaan joidenkin poliisin vainoamien henkilöiden asunnot j.n.e. Koettaessaan torjua syytetyn Tuomisen kertomusta poliisin tekemästä vapaaksilaskemistarjouksesta alentuivat johtaja Riekki ja tuomari Bang syytetyn suoranaiseen häpäisemiseen. Samaa tarkoitusta palvelivat useat muutkin etsivän keskuspoliisin miehet.

Siitä, millä tavalla syytettyjen kuulustelut ovat tapahtuneet, sai oikeus erinomaisen kuvan todistajana kuullun etsivä Hagelbergin esiintymisestä. Hän unohti olevansa oikeuden edessä ja esiintyi sillä tavalla, jota hän varmaan kahdenkeskisissä kuulusteluissa syytettyjen kanssa käyttää. Kun mies oikeuden edessä unohtaa asemansa siinä määrin kuin Hagelberg teki, mitä tapahtuukaan silloin, kun saa vierailta korvilta rauhassa kuulustella "isänmaanpetturia"?

Siitä, millä tavalla syytettyjen kuulustelupöytäkirjat syntyvät

antoi hyvän käsityksen etsivien Pallarin ja Hermansonin todistukset. He olivat tulleet katumapäälle nähtävästi sen vuoksi, että laatimansa Heikki Steniuksen kulustelupöytäkirja oli verrattain asiallinen. He laativat todistuksillaan oikeudessa uuden pöytäkirjan kieltäen vanhan. Useiden muidenkin pöytäkirjat oikeiksi todistaneiden etsivien sekavista ja epävarmoista lausunnoista kävi selville kuinka turvattomassa asemassa syytetyt ovat, kun etsivä keskuspoliisi pääsee pöytäkirjoja laatimaan ja saa ne omilla miehillään, vieläpä kuuntelioilla todistuttaa oikeiksi. Kanneviskaalin todistaja Järvelin sanoikin sattuvasti: "Kyllä se muuten on oikein, sitä on vain pidennetty". Jo pelkkä väärinkäytöksien mahdollisuus riittää riistämään kulustelupöytäkirjoilta kaiken todistusarvon.

Se tapa, millä etsivä keskuspoliisi hoitti todistuksien esittämisen, osoittaa, ettei sen tarkoituksena ole totuuden ilmisaaminen, vaan syytettyjen saattaminen tuomituiksi keinoin, jotka ovat täysin sopimattomia.

Siirryn käsittelemään sitä, mitä kuhunkin syytettyyn nähden on toteennäytetty.

Adolf Taimeen nähden ei ole näytetty muuta minkä hän itse on tunnustanut. Mitään todistuksia siitä, että Taimi 1918 vuoden luokkasodan jälkeen olisi tehnyt itsensä syypääksi johonkin sellaiseen tekoon, jota voitaisiin pitää valtiopetoksen valmisteluna, ei ole esitetty. Hänen toimintansa SKP:ssa ei ole rinnastettavissa aseiden tai väen hankkimiseen valtiopetoksen tekemistä varten, kuten tohtori Herzfeld oikeudelle jättämässään kirjelmässä sitovasti on osoittanut.

Jaakko Kivi on tunnustanut toimintansa Suomen Sosialistisessa Työväenpuolueessa (SSTP). Rangaistusvaatimuksensa tueksi voi kanneviskaali vedota SSTP:n toimihenkilöitä vastaan nostetussa jutussa annettuun tuomioon. Se ei kuitenkaan ole tätä tuomioistuinta velvoittava, vaan on tuomioistuimella sekä oikeus että velvollisuus harkita, onko registeröidyn yhdistyksen toimihenkilönä oleminen valtiopetoksen valmistelua. Vastoin Kiven kieltoa ei hänen osallistumistaan SKP:n toimintaan ja kuulumistaan puolueen Suomen byrooseen ole luotettavasti näytetty. Rasin ilmianto ja syytetyn Aksel Adolf Järvisen kertomus eivät vielä muodosta täyttä todistusta.

Anton Henrik Järvistä ja Aleks Hirvelää vastaan esitetyt todistukset eivät sisällä edes puolta näytöstä. Moottoriveneiden omistaminen ei suinkaan ole rangaistavaa. Anton Henrik Järvinen on kieltänyt Aksel Adolf Järvisen väitteen, että hän olisi käyttänyt jälkimäistä ulkomaisen rahan vaihtajana. Mitään todistuksia Aksel Adolf Järvisen kertomuksen tueksi ei ole edes yritetty esittää. Sillä, että kanneviskaali on yrittänyt näyttää Anton Henrik Järvisen ja Aleks Hirvelän tunteneen toisensa ja seurustelleen eräiden muiden syytettyjen kanssa, ei hän vielä ole saavuttanut tarkoitustaan, joksi minä käsitän sen näyttämisen, että syytetyt ovat tehneet rikoksen, valtiopetoksen valmistelun.

Syytettään Arvo Tuomiseen nähden määrittelee kanneviskaali siten

1. että Tuominen on vaikuttavalla tavalla ottanut osaa SSTP:n toimintaan ollessaan vuosina 1920 ja 1921 sen sihteerinä sekä

2. että Tuominen on osallistunut SKP:n toimintaan Suomen byroon jäsenenä ja ottanut osaa kesällä 1927 Moskovassa pidettyyn puolueen keskuskomitean pleenumiin.

Mitä suurimmalla hämmästyksellä täytyy todeta, että kanneviskaali on katsonut voivansa vaatia Tuomiselle rangaistusta hänen SSTP:n sihteerinä olostaan kahdeksan vuoden kuluttua. Syyte on poliittisesti auttamattomasti vanhentunut mieheen nähden, joka kuluneiden kahdeksan vuoden aikana olisi ollut joka päivä haastettavissa. Yksinpä etsivä keskuspoliisikin, joka ei syyttämismahdollisuuksia suinkaan laiminlyö, katsci mahdottomaksi niin vanhojen asioiden esille kaivamisen. Syyte on juriidisestikin kestämätön. SSTP:n toimihenkilöt pidätettiin elokuussa 1923, siis kaksi vuotta Tuomisen sihteerin virasta eroamisen jälkeen. Heitä vastaan nostetun valtiopetoksen valmistelua koskevan jutun yhteydessä kohdistui kanneviskaalin syytösainehisto kokonaan 1921 vuoden jälkeiseen aikaan, aikaan, jolloin Tuominen ei enää millään tavalla ottanut osaa mainitun puolueen toimintaan.

Turun hovioikeuden kesäkuun 20 pnä 1924 antama päätös, jonka korkein oikeus maaliskuun 16 pnä 1925 vahvisti, rakentuu kokonaan jutussa esitetyn syytekirjelmän varaan. Sitäkään ei siis perusteta 1920 ja 1921 vuosien toimintaan. Päätös ei kelpaa Tuomista vastaan tehdyn rangaistusvaatimuksen perusteeksi, vaan olisi kanneviskaalin täytynyt osottaa, mikä 1920 ja 1921 vuosien toiminnassa oli valtiopetoksen valmistelua. Epäilemättä olisi Tuominen, jonka toiminta S.S.T.P:n sihteerinä oli sekä silloisen kanneviskaalin että hovioikeuden tiedossa, asetettu syytteeseen S.S.T.P:n jutussa, jos siihen olisi aihetta ollut. Tuominen olisi helposti ollut käsiin saatavissa, sillä hän istui vankilassa, olipa samaan aikaan syytteessäkin Turun hovioikeudessa valtiopetoksen valmisteluista n.s. Pietarinkävijäin jutussa. Jo 1922 vireillä olleessa n.s. rauhanjulistusjutussa oli S.S.T.P:n toiminta vuosina 1920—1921 tutkimuksen alaisena. Silloinkaan ei kanneviskaali löytänyt siitä muuta syytettävää kuin n.s. rauhanjulistuksen antaminen, josta Tuominen tuomittiin neljäksi vuodeksi kuritushuoneeseen. Kysymyksessä oli tosin syyte maanpetoksesta, mutta sen yhteydessä olisi varsin mainiosti käynyt päinsä rangaistuksen vaatiminen myöskin valtiopetoksen valmistelusta, jos siihen olisi aihetta ollut.

Syytetyn toiminta SSTP:ssa sen sihteerinä on siis jo kaksi kertaa aiheuttanut häntä vastaan syytteen valtiopetoksesta. Toisella kerralla hänet tuomittiin siitä teosta, mikä rangaistavaksi havaittiin, toisella vapautettiin. Kolmannella kerralla SSTP:n toimihenkilöitä vastaan nostetun jutun yhteydessä ei enää syytetyn toiminnasta SSTP:ssa löydetty edes syytettävää. Kaikista teoista oli jo rangaistu. Kanneviskaali Olavi Honka vaatii kaikesta tästä huolimatta syytetylle rangaistusta. Hän on keksinyt, ettei Tuomista ole vielä tuomittu SSTP:n sihteerin tittelistä.

On aivan selvää, ettei Tuomista voida tuomita hänen toiminnastaan SSTP:ssa vuosina 1920 ja 1921

Jos oikeus kuitenkin tulee toiseen lopputulokseen, jota en voi pitää mahdollisena, on syytettyyn sovellutettava rikoslain 7 luvun 9 pykälää, sillä rikos on tapahtunut ennen kuin hänet n.s. rauhanjulistusjutussa tuomittiin maanpetoksesta.

Mitä tulee syytteeseen SKP:n Suomen Byroon jäsenyydestä ja kesällä 1927 pidettyyn SKP:n keskuskomitean pleenumiin osallistumisesta, ei sitä ole toteennäytetty. Ainoat "näytökset" ovat Rasin ilmianto ja syytettyjen Jalmari Vileniuksen ja Heikki Steniuksen poliisikuulustelupöytäkirjat. Rasin ilmiannolla ei ole mitään todistusarvoa. Se on muutenkin aivan mahdoton. Sen mukaan olisi Tuominen jo 1925, siis vankilassa ollessaan valittu sekä Suomen byrooseen että keskuskomiteaan. Jos tällainen valinta olisikin tapahtunut, vaikkapa kunniasyistä, niinkuin Rasi sanoo, ei kai Tuominen ole siitä vastuussa enempää kuin kanneviskaali niistä luottamustoimista, joihin hänet tietämättään saatetaan valita. Jalmari Vilenius on kieltänyt kertomuksensa, jos se nyt hänen on ollutkaan, todenperäisyyden. Samoin on tehnyt Heikki Stenius, joka on oikeudessa selittänyt erehtyneensä. Että Tuominen ei ole osallistunut kyseessä olevaan pleenumiin, on selvää senkin vuoksi, että tuo pleenumi pidettiin etsivän keskuspoliisin oman pöytäkirjoissa olevan merkinnän ja Heikki Steniuksen kertomuksen mukaan elokuussa 1927. Kanneviskaalin jättämän selvityksen mukaan tuli Tuominen jo elokuun 1 p:nä 1927 Suomeen.

Hän on siis korkeintaan voinut olla hengessä mukana.

Lisäksi käy todistaja Uno Nurmisen lausunnosta selville, ettei Tuominen olisi voinut ottaa osaa pleenumiin, vaikka se vastoin etsivän keskuspoliisin väitettä olisi pidetty jo heinäkuussa. Kanneviskaalin "näytöksistä" jää siis jälelle pelkkä ilmianto, väärä ja todistamaton ilmianto. Kun sitä vastaan asetetaan ne näytökset, joita syytetty on esittänyt, viittaan erikoisesti Suomen Ammattijärjestön puheenjohtajan Matti Paasivuoren todistukseen, on pohja rangaistusvaatimuksen alta luisunut pois. Huomioon on otettava myöskin se, että syytettyä jo 1923 n.s. Pietarinkävijäin jutun yhteydessä syytettiin Suomen Kommunistiseen Puolueeseen kuulumisesta, mutta hylättiin syyte toteennäyttämättömänä. Oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 32 pykälän mukaan ei Tuomista tästä voida enää syyttää.

Väinö Aarre Vuoriolle vaatii kanneviskaali rangaistusta sillä perusteella,

1) että Vuorio on vuosina 1922 ja 1923 kulunut Suomen Sosialidemokraattisen Nuorisoliiton liittotoimikuntaan sekä

2) että Vuorio on ollut SKP:n Suomen Byroon jäsen sekä osallistunut puolueen keskuskomitean pleenumiin 1926.

Kyllä sekä etsivä keskuspoliisi että syyttäjäviranomaiset ovat huomaamattomia kun eivät ole viiden vuoden aikana havainneet, että Sosialidemokraattisen Nuorisoliiton toimihenkilönä olostakin voi vaatia rangaistusta valtiopetoksen valmistelusta. Kanneviskaali Olavi Honka pelasti taaskin aseman ennen kuin "rikos" ehti vanhentua.

Kanneviskaali ei ole tähän mennessä määritellyt niitä Vuorion Sosialidemokraattisen Nuorisoliiton liittotoimikunnan jäsenenä tekemiä tekoja, joita hän pitää valtiopetoksen valmisteluna. Rangaistusta vaaditaan siis tässäkin pelkästä arvonimestä. Mitään aikaisempaa tuomiota, jonka kanneviskaali voisi rangaistusvaatimuksensa tueksi esittää, ei ole olemassa. Koska syytetyn Emil Paajasen vastineessa on yksityiskohtaisesti osoitettu tämän syytteen aiheettomuus, viittaan Vuorioonkin nähden siihen.

Syytteen toiseen kohtaan ei Jalmari Rasin ilmiannon todistamiseksi ole mitään näytöksiä. Syytetty Aksel Adolf Järvinen on oikeudessa selittänyt, ettei hän voi varmasti sanoa, onko Vuorio sama mies, joka kävi eräiden muiden kanssa hänen kenkäkauppansa takahuoneessa. Syytetty Jalmari Vilenius on kieltänyt poliisikuulustelupöytäkirjassaan olevan kertomuksen Vuorion osallistumisesta 1926 pleenumiin paikkansapitäväisyyden. Tällaisten "näytösten" perusteella ei ketään voida pitää vangittuna, puhumattakaan tuomitsemisesta. Enemmittä sanoitta on aivan selvää, että Vuorio on vapautettava kaikesta edesvastuusta.

Bernhard Liimatainen ja Antti Ojala sekä Martti Stenius ovat tunnustaneet toimineensa SKP:n organisaattoreina. Syytettyjen muiden avustajien vastineessa on jo osoitettu, ettei se ole mikään rikos, ei ainakaan valtiopetoksen valmistelua.

Lauri Gustafsson, Erkki Nissinen, Lauri Lamminen, Allan Visanen, August Hämäläinen ja Arvo Lamminen ovat tunnustaneet olevansa SKP:n jäseniä. Mitään tekoa, joka olisi valtiopetoksen valmisteluksi katsottava ei heidän syykseen ole saatu.

Aapeli Majasen ja Martti Villiam Koiviston osallistumisesta SKP:n toimintaan ei ole esitetty luotettavaa selitystä. Majaseen nähden on koko todistutteleminen supistunut siihen, että hänen on näytetty asuneen Oulussa jonkun aikaa. Sitä, että hän siellä olisi ollut SKP:n organisaattorina ei ole edes yritetty todistaa. Näyttämättä on niinikään jäänyt kanneviskaalin väite, että Majanen olisi osallistunut SKP:n keskuskomitean plenumiin 1926 kesällä. Todistusten riittämättömyyden tunnusti etsivä keskuspoliisikin, koska hänet ensimmäisen pidättämisensä jälkeen laskettiin vapaaksi. Martti Koivistoa vastaan ei ole esitetty muuta näytöstä, kuin että hän on erään kerran juonut kahvia syytetyn Mölsän pihamaalla omenapuiden kukkimisaikana. Miksikään todistukseksi ei voida kutsua sitä, mitä ylietsivä Först kertoi Martti Steniuksen Koivistosta hänelle kertoneen. Stenius on kieltänyt puhuneensa mitään sellaista, josta etsivät Vuoksi ja Först kertoilivat. Syyte Koivistoa vastaan on kokonaan huhujen varassa.

Ilmari Matti Urpilaista vastaan ei ole olemassa muuta kuin Rasin vajavainen ilmianto ja Jalmari Vileniuksen kuulustelupöytäkirja. Hänen luonaan pidetyssä "kotitarkastuksessa" löydetylle kirjallisuudelle ei voida antaa mitään todistusarvoa. Kotitarkastus tapahtui sellaisissa olosuhteissa, ettei edes voida pitää selvitettynä siinä "löydettyjen" kirjasien kuulumista Urpilaiselle. Vaikka ne olisivatkin hänen, niin ei sellaisten omistaminen vielä ole mikään teko, vielä vähemmän valtiopetoksen valmisteluksi katsottava teko.

Toivo Latvaa vastaan on olemassa Aarne Joupin, Anni Oksan ja Onni Palon todistukset. Aarne Jouppi on ehdottomasti katsottava jäävilliseksi, sillä hänen kirjottamansa oikeudelle jätetty kirje osoittaa, että Jouppi on puhunut vihasta ja katkeruudesta. Anni Oksalle antamansa kirjeen on Latva väittänyt tarkoittaneensa Aapeli Majaselle, vaikka Oksa olikin sen antanut Erkki Nissiselle. Todistaja Oksa ei voinut sanoa sitä, että Latva olisi kehoittanut häntä viemään kirjeen Nissiselle. Onni Palon lörpötyksille ei voida antaa mitään arvoa.

Yrjö Enteen toiminta SSTP:n piirijärjestäjänä tapahtui aikana jolloin viranomaiset sallivat puolueen toimia ja erosi hän toimestaan paljon ennen puolueen toimihenkilöiden vangitsemisia. Elokuussa 1923 pidätettyjen jutussa ei häntä asetettu syytteeseen, koska hänen toiminnassaan ei katsottu mitään syytettävää olevan. Hänen toiminnastaan SSTP:ssa viittaan siihen mitä edellä olen Tuomisen puolesta lausunut. Rasin väitteen Enteen kuulumisesta vuonna 1922 SKP:n Tampereen piirikomiteaan on asiasta kuultu Kalle Söderström osoittanut perättömäksi. SKP:n Tampereen piiri olikin Sosialidemokraattisen Nuorisoliiton piirikomitea, missä Rasi itse oli puheenjohtajana. Söderströmin todistus selventää paljon Rasin juttuja pikeistä ja pakeista. Väitteet syytetyn yhteistoiminnasta "Savon Työn" toimittajana ollessaan SKP:n toimitsijoiden kanssa ovat jääneet pelkiksi huhuiksi. Toimittaja Luodon todistus on selvittänyt "Savon Työssä" pidettyjen kokousten luonteen. Ne olivat toimittajien keskeisiä tavallisia neuvottelutilaisuuksia. Kerrassaan käsittämätöntä on, että kansanedustajan asemassa oleva henkilö saatettiin julistaa vangituksi moisten näytösten perusteella. Enteen syyttömyys on tullut täysin toteennäytetyksi. Hugo Arvi Kunelius on kulustelupöytäkirjan mukaan tunnustanut kuuluneensa SKP:hen. Oikeudessa hän on tämän kieltänyt ja kun mitään näytöksiä siitä, että hän olisi osallistunut SKP:n toimintaan ei ole esitetty, on hänet vapautettava.

Kerrassaan olemattomat ovat todistukset Johan Emanuel Soinisen syyllisyydestä siihen, mitä kanneviskaali on hänen viakseen lukenut. Eikä häntä vastaan ole muuta "näytöstä" kuin se, että hänet pidätettiin yhdessä Liimataisen kanssa. Häveleminen ja jutteleminen SKP:n organisaattorin kanssa ei sentään voine olla valmistelua valtiopetokseen.

Joel Emil Aalto on esittänyt täysin luotettavan selityksen siitä että hänen "tunnustuksensa" kuulusteluissa on annettu sellaisissa olosuhteissa, ettei sille voida antaa mitään arvoa. Etsivän keskuspoliisinkin täytyy myöntää, että Aalto oli kuulustelujen aikana niin sairas, että hän tarvitsi lääkärin apua. Kun etsivän keskup. miehet ovat pakoitettuja näin paljon tunnustamaan, voi päättää, että syytetty Aalto kuulusteluissa ei ollut täysissä ruumiin ja sielun voimissa. Mitään todistuksia hänen osallistumisestaan SKP:n toimintaan ei kanneviskaali voinut esittää. Itse Jalmari Rasikaan ei voinut sanoa mitään Joel Aallosta.

Fanny Amanda Kuituseen nähden on ainoana "näytöksenä" ilman valaa kuullun rouva Aino Järvisen kertomus. Tämä kertomuskaan ei sisällä mitään sellaista, mikä osoittaisi Kuitusen osallistuneen SKP:n toimintaan. Ainoa asia koko kertomuksessa on väite, että Kuitunen on tuntenut Hanna Malmin. Aksel Adolf Järvisen pöytäkirjassa olevat jutut Fanny Kuitusen lapsen isästä jääkööt omaan arvottomuuteensa. Tämähän ei ole mikään lapsenelatusjuttu.

Lauri Johannes Henrikssonnia vastaan ei Rasi tehnyt mitään ilmiantoja. Ilman valaa kuultu autonkuljettaja Lehtinen ei voinut sanoa, että Henrikson olisi ollut oppilaana kursseilla Leningradissa. Hänen osallistumisestaan SKP:n toimintaan Tampereella ei ole esitetty muuta selvitystä kuin etsivän keskuspoliisin johtopäätökset, joiden tueksi ei pystytty esittämään mitään. Eva Peltolehdon syyllisyydestä siihen, mitä hänen viakseen on luettu, ei ole esitetty täyttä näytöstä.

Anselmi Salmisen osallistumisesta SKP:n toimintaan Kuopiossa ei ole muita "näytöksiä" kuin syytetty Mikko Lappalaisen puheet, joita ei voida todistuksiksi kutsua. Hän on toiminut "Savon Työn" taloudenhoitajana, mutta sehän ei voine olla rangaistavaa. Taloudenhoitajana ei hänelle edes ole kuulunut lehden toimittamiseen osallistuminen, josta syystä hänellä ei ole ollut edes mahdollisuutta ajaa toimitustavassa enempää SKP:n kuin mitään muutakaan suuntaa.

Että Juho Hämäläinen olisi ollut tietoinen Paavo-nimellä luonaan asuneen Erkki Nissisen kuulumisesta SKP:hen on jäänyt selvittämättä.

Kaarle Kustaa Selinin osallistumisesta SKP:n toimintaan ei ole esitetty edes puolta näytöstä. Jalmari Vilenius on oikeudessa kieltänyt pöytäkirjassaan olevan kertomuksen todenperäisyyden. Onni Palo ei voinut todistaa muuta kuin että Selin on käynyt todistajan isän luona, mutta tämän käynnin tarkoituksen selitti Selin täysin uskottavasti. Se, mitä kanneviskaali on väittänyt syytetyn kuulumisesta sosialidemokraattisiin nuoriso-osastoihin, ei voi olla rangaistusvaatimuksen perustana. Etsivä keskuspoliisikin on ne maininnut vain henkilötietoina.

Vera Lihr on myöntänyt käyneensä Lännen Vähemmistökansallisuuksien yliopiston ja toimineensa puoluetyössä Suomessa. Mitään rikoksellisia tekoja, joihin hän olisi tehnyt itsensä syypääksi, ei ole edes mainittu.

Urho Harjunpäätä vastaan on Aarne Joupin ja Onni Palon kertomukset. Kuten jo edellä olen osoittanut, ei kummankaan todistuksille voida antaa mitään arvoa.

Yrjö Tuomisen ja Heikki Salosen syyllisyys siihen, mitä heidän viakseen on luettu, on vielä selvittämättä. Suojeluskunnan postikirjan löytäminen rikkaläjästä ei ole rikos.

Erkki Viitasen syyttömyys on selvinnyt täydellisesti. Häntä vastaan ei ole olemassa muuta kuin Jalmari Vileniuksen kuulustelupöytäkirjassa olevat jutut, joiden todenperäisyyden Vilenius itsekin on oikeudessa kieltänyt. Heikki Stenius selitti uskottavasti, että kuulustelijat ovat erehdyksessä merkinneet hänen sanoneen Viitasen olleen läsnä SKP:n keskuskomitean pleenumissa 1926 kesällä. Stenius on tarkoittanut Vileniusta, mutta nimi on pöytäkirjaan kirjoitettaessa muuttunut Viitaseksi. Sen talon, missä Viitanen asui, ullakolta löydetyn kirjallisuuden on Viitanen kieltänyt kuuluneen hänelle eikä muuta selvitetty. Hänen asunnostaan löydetyt Kulutusosuuskuntien Keskusliiton kalenterit ja pikkualmanakat eivät liene kiellettyä kirjallisuutta Oulussakaan.

Yrjö Ahlbergin syyttömyys selvisi todistajain kuulustelussa täydellisesti. Todistaja Sulo Kosken aivoissa olivat "solut" menneet sekaisin. Hän tunnusti itsekin, että yhdistys, mihin hän Ahlbergin kanssa oli kuulunut, oli Elannon henkilökunnan vaaliyhdistys. Samaa todistivat Ahlbergin puolesta kuullut todistajat. Kanneviskaali tekisi viisaasti, jos luopuisi koko rangaistusvaatimuksestaan.

Vaikka Arvi Puttosen poliisikuulustelussa antamalle kertomukselle annettaisiin täysi arvo ei senkään mukaan Puttonen ole syypää mihinkään rikolliseen tekoon, jota voitaisiin pitää valtiopetoksen valmisteluna. Karl Albin Karlundin ja Väinö Hannulan syyttömyys selvisi täydellisesti. Hannulaa vastaan ei enään ole olemassa muuta kuin että Liimatainen ja Ojala ovat käyneet Tiedonantajan Turun konttorissa. Selvittämättä on jäänyt, että Hannula olisi edes ollut tietoinen mainittujen henkilöiden kuulumisesta SKP:hen. Kummankaan syytetyn puolesta ei tarvitse sanoja tuhlata, niin ilmeinen on heidän viattomuutensa.

Antti Rouhiaisen syyllisyydestä ei ole muita selvityksiä kuin etsivä Förstin kertomus siitä, mitä hän on Steniukselta kuullut. Stenius kieltää mitään Rouhiaisesta puhuneensa. Häneltä tavatun luokkasodan muistoa koskettelevan kirjotuksen johdosta voidaan syyttää Viipurin raastuvanoikeudessa, jos siihen aihetta katsotaan olevan, mutta teoksi, jonka pitäisi olla valtiopetoksen valmistelua, ei kirjoituksen omistaminen kelpaa. Todistaja Förstin väite, että jokainen, jonka hallussa on kappalekin Proletaari-nimistä lehteä, on SKP:n jäsen, ei pidä paikkaansa. Prof. Lauri Johannes Ingmankin olisi etsivä Förstin johtopäätöksen mukaan ollut jo monta vuotta SKP:n jäsen! SKP:n tarkoituksena on luonnollisesti levittää julkaisemiaan lehtiä ja kirjasia mahdollisimman laajoihin piireihin, ennen kaikkea juuri sellaisten luettavaksi jotka eivät ole SKP:n jäseniä. Proletaarin saattaa saada tarvitsematta edes mitään yrityksiä sen hankkimiseksi tehdä. Jokainen puoluehan pitää itse huolta julkaisujensa levittämisestä. Mitä merkitystä olisi sellaisilla julkaisuilla, joiden hankkimiseksi lukijain täytyisi ponnistella.

Taito Emil Paajanen on laatimassaan vastineessa osoittanut häntä vastaan nostetun syytteen aiheettomuuden niin sitovasti, ettei minulla ole siihen mitään lisättävää.

Teodor Lappalaisen viaksi jää, että hänen luonaan on asunut Jalmari Rasi. Lappalainen ei kuitenkaan ollut tietoinen siitä, mikä mies Rasi oli. Huomattuaan Rasin juopottelevan, ryhtyi Lappalainen häätämään hänta pois asunnostaan.

Avunannoksi valtiopetoksen valmisteluun ei voida katsoa sitä, että pitää luonaan asumassa jonkun SKP:n toimihenkilön. Muuta ei Aino ja Antti Kirvesniemen syyksi ole näytetty.

Vilhelmiina Mölsän osuus SKP:n toimintaan on aivan olematon. Hänen ei ole näytetty olleen tietoisen siitä, että hänen luonaan asuneet henkilöt ovat olleet SKP:n toimitsijoita. Hänen elinkeinonaan on ollut vuokralaisten pitäminen eikä hänellä ole ollut velvollisuuksia ryhtyä urkkimaan mitä vuokralaisensa tekevät. Mölsän vika ei ole, että Lauri Lamminen on ottanut leikkeleitä Mölsälle tulleista sanomalehdistä. Pullan ostaminen ja kahvin juominen kukkivien omenapuiden alla ei sentään ole rangaistavaa. Suorastaan lapsellista on väittää, että Mölsä olisi neuvolla, toimella tai kehotuksella avustanut SKP:n toimihenkilöitä, kuten Mölsän kuulustelupöytäkirjassa väitetään.

Karl Puranen on oikeudessa peruuttanut kuulustelupöytäkirjassa olevan "tunnustuksen". Hän on sen peruuttanut jo silloin, kun kuulustelupöytäkirja hänelle luettiin. On täysi syy uskoa, että Purasen kertomus siitä, millä tavalla hänen tunnustuksensa syntyi, on oikea. Mitään näytöksiä hänen syyllisyydestään siihen, mitä kanneviskaali hänen viakseen esittää ei ole tähän mennessä tullut. On vain tyydytty todistamaan Purasen kuulustelupöytäkirjat oikeaksi. Edellä on jo huomautettu mikä merkitys tällaisille todistuttelemisille on annettava.

Matilda Hidmanin ei ole näytetty olleen selvillä siitä, mitä hänen asunnossaan takavarikoitu kirjallisuuspaketti sisälsi. Hän on kieltänyt kuulustelupöytäkirjassaan olevat jutut Anton Henrik Järvisen käynneistä hänen luonaan.

Loppulausunnossaan tunnusti kanneviskaalikin, että todistusten hankkiminen on ollut vaikeaa. Hän puolustautui sillä, että SKP:n toiminta on salaista, konspiratiivista, minkä vuoksi on luonnollista, että suoranaisia näytöksiä ei voida esittää. Niinkuin tässä olisi mikään puolustus todistusainehiston riittämättömyydelle.

Ainakaan riippumaton tuomioistuin jota sanaa kanneviskaali mielellään käyttää, ei tällaista perustelua hyväksy.

Adolf Taimelta tavatun raportin katsoi kanneviskaali kuitenkin osoittavan, että pidätykset ovat osuneet oikeaan. Raportissa sanotaan, että kaikki organisaattorit ovat joutuneet kiinni, mutta siinä ei selvitetä kuinka monta organisaattoria SKP:lla on Suomessa. Tässä jutussa ovat syytetyt Bernhard Liimatainen, Antti Ojala ja Heikki Stenius tunnustaneet toimineensa organisaattoreina. Mitä perustetta on väitteellä, että raportti osoittaisi jotkut muutkin syytetyt organisaattoreiksi. Ei mitään. Edelleen sanotaan raportissa, että julkisiin toimitsijoihin nähden on käytetty hyväksi Rasin lörpöttelyjä. Aivan oikein. Niin onkin tehty. Tässä jutussa syytettyinä olevia julkisten työväenjärjestöjen toimitsijoita vastaan on ainoina "todistuksina" Rasin perättömät lörpöttelyt. Taimi ei suinkaan tunnusta, että julkiset toimitsijat olisivat samalla olleet SKP:n tehtävissä. Kun raportissa mainitaan että pikien jäseniä on joutunut pidätetyiksi, vetää kanneviskaali tästä sen johtopäätöksen, että syytetyt ovat olleet pikien jäseniä. Tässäkään kohdassa ei Taimi ilmoita montako piki jäsentä on vangittu, eikä edes mainitse heidän nimiään. Millä oikeudella kanneviskaali päättelee, että juuri ne, joita hän SKP:n piirikomiteain jäsenyydestä syyttää, ovat sellaisia olleet?

Minäkin saanen pitää kiinni kanneviskaalin sanoista, joissa hän antaa Taimelta tavatulle raportille täyden luotettavaisuuden. Raportissa

ei mainita mitään siitä, että Suomen byroon jäsenet olisi pidätetty

Tästä saa siis kanneviskaalin luvalla vetää sen johtopäätöksen että kukaan syytetyistä ei ole byroon jäsen.

Mitä arvoa on annettava niille indisioille, joita kanneviskaali katsoo niin runsaasti esittäneensä, on jo edellä osoitettu. Tarvitaan tosiaankin etsivän keskuspoliisin mielikuvitus ennenkuin tällaisia "todistusaiheita" voi käyttää näytöksinä syytettyjen kuulumisesta SKP:hen.

Kanneviskaali on tuntenut erityistä tarvetta sulkea etsivä keskuspoliisi suojelukseensa. Hän ihmetteli sitä, ettei kukaan syytetyistä ollut edes yrittänyt näyttää toteen kertomuksiaan etsivän keskuspoliisin kuulustelutavoista ja tutkimusmenetelmistä. Herra kanneviskaalilta oli kai jäänyt huomaamatta, että kuulustelijat olivat säännöllisesti toimittaneet kuulustelut kahden kesken syytettyjen kanssa, korkeintaan oli niissä läsnä toinen poliisimies. Hän sanoi edelleen, että jos syytettyjen kertomukset olisivat tosia, olisi sen viranomaisen, jonka velvollisuuksiin se kuului, täytynyt puuttua asiaan. Tuon

viranomaisen asiaan puuttumista olen minäkin tosiaan odottanut

Tämä viranomainen antoi kyllä eräässä asiassa kerran päätöksen, jossa selittää tyytyvänsä siihen, mitä etsivä keskuspoliisi ilmoittaa. Kanneviskaalilla ei ollut sanaakaan sanottavana sen menettelytavan puolustamiseksi, että syytettyjen avustajilla on ollut mahdollisuus tavata heitä vain kahden etsivän keskuspoliisin läsnäollessa. Tämä menettely on jatkunut vielä jutun käsittelyn aikanakin ja jatkuu edelleenkin.

Kanneviskaali on ottanut liian suuren urakan ryhtyessään pesemään etsivää keskuspoliisia puhtaaksi. Hän teki kyllä kaiken minkä huonossa asiassa voi tehdä. Hänen vikansa ei ollut, ettei hän siinä onnistunut.

Kanneviskaali tunnusti, ettei laissamme ole mitään säännöksiä, joilla voisi perustella syytetyiltä takavarikoidun omaisuuden menetetyksi julistamista. Hän ei sentään katsonut voivansa vedota luvatonta metsästystä ja kalastusta koskeviin pykäliin niinkuin S.S.T.Puolueen jutussa tehtiin..

Kuitenkin esitti hän menetetyksi julistamisvaatimuksen!

Kun kerran lakimme tuntee menetetyksi julistamisen vain niissä tapauksisssa, joissa se erikseen säädetään, on selvää, että tuomioistuin hylkää kanneviskaalin esittämän vaatimuksen.

Koska Kanneviskaali vakuutti, että syytettyjen asia on riippumattoman tuomioistuimen harkittavana, uskallan minä luottamuksella odottaa, että Oikeus, joka ei ota poliittisia näkökohtia huomioon, lakia seuraten vapauttaa syytetyt heille vaaditusta rangaistuksesta ja määrää heidät heti laskettaviksi vapaalle jalalle.

J. JARVIS,
ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers
Puhelin 2189. — P. O. Box 1181
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia, y. m.
Kiinteimistölainoja
Vaadittaissa tavattavana iltasin.

TILATKAA VAPAUS!

Metsämiehet! Taisteluun! Taisteluun!

"Metsätyöläinen"-julkaisun syyskuun numerossa kirjoittaa Alf. Hautamäki:

Nyt alkava työkausi tulee olemaan kohtalorikkain aikakausi kaikille Ontarion metsätyöläisille. Lumber Workers' Industrial Union of Canadan keskuskomitea on laajaperäisen ja tarkan harkinnan jälkeen tullut siihen päätökseen, että pohjois-Ontariossa alkanut työtaistelu on laajennettava koko maakuntaa käsittäväksi. Yleisen työlakon julistamiseen ei nähty mahdollisuuksia seuraavista syistä: Järjestyneiden työläisten lukumäärä kun on vielä liian pieni, joten yleislakkoyritys tulisi muodostumaan pikemminkin järjestymättömien työläisten lakkoyritykseksi, minkä menestymismahdollisuudet hyvin järjestettyjä suurtyönantajia vastaan on hyvästi kyseenalaista. Tämän lisäksi, i.w.w:läisten virallinen kieltäytyminen kaikesta yhteistoiminnasta L.W.I.U. of C:n kanssa edellyttäisi mitä vaarallisempaa sekaannusta laajaa aluetta sekä suurta työläisjoukkoa käsittävän lakkotaistelun aikana. Voimme nimittäin todistettavilla esimerkeillä sekä entisiin kokemuksiin nojaten osoittaa, että ensijaan kuin olisi tarpeellista kiinteä ja yhteisymmärrykselle perustuva toiminta, onkin i.w.w:läisen johtokoplan taholta odotettavissa suoraa jarrutustakin kaikissa asioissa. Kaikki tähän saakka käydyt pienemmät sekä suuremmat lakko- sekä työmaataistelut toteavat tämän kumoamattomalla tavalla ja sitäpaitsi on L. W. I. U. of C:n arkistossa canadalaisen I. W.W:n virallinen asiakirja, missä he jyrkästi kieltäytyvät kaikenlaatuisesta yhteistoiminnasta meidän uniomme kanssa. Näinollen, niin ikävää kuin se onkin, on metsämiesten mahdoton alkaa varsinaista yleislakkoa, sillä edellämainittujen seikkojen perusteella on i.w.w:läisten taholta odotettavissa suoraa lakkorintaman särkemistä, ja vaikkapa heidän ryhmänsä onkin mitättömän pieni, niin heikon järjestäytymisen sekä hajan lakkotilanteen synnyttämän kriitillisen tilanteen tähden on liiaksi uskallettua turvautua edellämainittuun menettelytapaan. Uniomme rahavarat ovat myös siksi pienet, että tuhansia käsittävän lakkolaisjoukon ylläpitäminen on hyvin epävarma asia. Tässä ovat pääasiassa ne syyt minkätähden ei uniomme keskuskomitea katsonut mahdolliseksi alkaa koko maakuntaa käsittävää yleistä lakkoa, vaan sen sijaan kehoittaa turvautumaan kämppätaistelumenetelmiin.

Nyt herää kysymys, mitä mahdollisuuksia on kämppätaistelun onnistumiselle ja vastataksemme tähän ymmärrettävällä sekä vakuuttavalla tavalla, on parhainta katsella ja tutkia tilannetta hiukan laajakantoisemmin. Uniomme jäsenmäärä kuluneen talven työttömyyskauden jälkeen siinä 1500—1800 välillä ja yksistään paperipuukämpillä työskentelee tässä maakunnassa siinä 8000—9000 miestä niin ylimalkaisesti sanottuna. Voidaan varmuudella sanoa, että jäsenyyteemme kuuluvien vaikutuspiiri ulottuu n. 5000—6000 työläisen keskuuteen kaikkein pienimmässä määrässä. Vain maakuntamme äärimäisessä länsiosassa ja muutamilla harvoilla seuduilla idässä on paikkoja missä uniollamme ei ole saavutettavampaa vaikutusvaltaa, mutta nämä seudut ovat vähäistä merkitystä tulevaan kämppätaisteluun nähden. Tähän nojaten voidaan pitää varmana, että jos toiminta järjestetään kyllin tehokkaasti, niin nykyisellään jäsenmäärällämme kykenemme vaikuttamaan näihin järjestymättömiin työläisiin sillä tavalla, että he lähtevät ajamaan samoja vaatimuksia eteenpäin ja seuraamaan uniomme toiminnan johtoa. Kaikissa tapauksissa käy tämä parhaiten päinsä kämppätoiminnan ja kämppätaistelujen avulla. Ei kuitenkaan saa otaksua, että onnistumme ilman visseejä ehtoja. Ehdoista puhuttaessa mainittakoon kiinteä ja järjestetty toiminta ja erittäinkin se että kaikki toimintahaluiset jäsenemme ja erittäinkin delikettimme ryhtyvät jokaisella kämpällä tarmokkaisiin toimenpiteisiin järjestetyn kämppätoiminnan aikaan saamiseksi, minkä avulla kyetään viemään eteenpäin myös järjestymättömien enemmistö. Kaikkein ahtaimmissa oloissa on perustettava julkinen tahi salainen kämppäkomitea ja pidettävä säännöllisiä kokouksia, huolimatta kieltoista, kämppäkokouksia, missä harkitaan ja selvitetään päivän tilannetta ja [illegible] kysymyksiä. Kaikissa tapauksissa on kämppäkomiteaan sekä kokouksiin tulee edustajia sekä osaottajia kaikista kämpällä työskentelevistä työläisistä. On pidettävä tarkka huoli, että nämä kokoukset ja kämppäkomitea muodostuvat kaiken toiminnan pohjaksi. Yksistään vain kämppäkomitean välityksellä on työläisten esitettävä vaatimuksensa ja vain kämppäkokousten sekä kämppäkomitean harkinnan mukaisesti on laadittava ne menettelytapasuunnitelmat, joita kämppäretkeilöiden aikana seurataan siihen saakka kuin [illegible] vaatimuksiin. Union jäsenistön on menettelytapoja valitessa pyrittävä valitsemaan toimintansa sillä tavalla, että he hyväksyisivät sekä seuraisivat juuri niitä suunnitelmia mitä keskuskomitea sekä aluekomiteat seuraa. Ennen kaikkea on kaikista kämpillä tehdyistä suunnitelmista tiedotettava läheisemmille järjestömme virastoille, että saataisiin yhtenäinen ja kokonainen toimintasuunnitelma käytäntöön kaikilla kämpillä.

Kuten on jo esitetty, niin suotavaa olisi, että kaikkialla pidettäisiin kämppätaisteluperiaate johtavana taistelumenetelmänä, ja että näistä menetelmistä niin sanottu kämppien tyhjentäminen, "kämppien pullaus", tulisi yleiseksi toimenpiteeksi. Vähän työmäärän tekeminen (tehdä vain sen verran että saa ruokansa), olisi kyllä kin hyvä ja työläisille kivuttomin menetelmä, mutta sen onnistumisen ehtona on tiukka järjestyneisyys, jota ei ikävä kyllä vielä ole ja muussa tapauksessa, tähän saakka saatujen kokemusten perusteella on mahdollisuus, että tämä toimenpide tulee, ei ainoastaan tehottomaksi, mutta siitä voi muodostua hajoittavien erimielisyyksien lähde. Ainakin Port Arthurin alueella on tultu kokemaan että tämän menetelmän aikana ovat toiset työläiset kasvattaneet paperipuita salaa toisilta työläisiltä jokseenkin niin paljon kuin he muussakin tapauksessa ovat tehneet, joten tämä kaikki on synnyttänyt mitä syvällisempää vihaa ja katkeruutta työläisten omissa joukoissa.

Kämppien tyhjentämistoiminnassa käy sillä kin tavalla, että työnantajalla on mahdollisuus saada uusia työläisiä poislähteneiden tilalle, mutta tässä tapauksessa on union miesten ja kaikkien toimintakeskuksien valvottava, että toimeliaita tovereita liittyy kämpille menijöiden joukkoon jotka perille päästyään alkavat voimakkaan agitatsioonin uusien tulokkaiden keskuudessa, muodostamalla kämppäkomiteat ja käyttämällä muitakin keinoja saadakseen nämäkin työläiset lähtemään pois kämpältä ja yhtymään toisten, taistelevien työläisten riveihin. Lakonalaisille kämpälle meno on ymmärrettävästi viimeinen hätäkeino mitä käytettäkin kun ei mitkään toiset keinot enään auta, mutta taistelussa työnantajia vastaan ei saa epäröidä keinojen käytössä, ellevät ne suorastaan johda hiittomuuksiin, joiden seurauksena olisi poliisivallan sekaantuminen mitä jokaisessa tapauksessa on vältettävä viimeiseen saakka. Kämppä tai työmaataistelumenetelmiin sisältyy kymmeniä jopa satojakin erittäin merkittäviä, joita kaikkia voidaan käyttää sen mukaisesti kuin milloinkin nähdään edulliseksi. Tässä onkin tähdätty vain todeta, että tällä kertaa, sanoa, ylitse maakuntaa ulottuva lakko ei ole läheskään niin edullinen kuin työmaataistelumuoto, varojemme vähyyden ja järjestäytymisemme heikkouden tähden, mutta työmaataistelumuodoissakin on vaaransa, joita on vältettävä. Huonosti ja pintapuolisesti ohjattuna voi niistä muodostua mitä rappeuttavin itsepetoksen sarja. Niistä voi muodostua suuri hiteollinen valhe, kuten I. W. W:n aloittamassa Butte Cityn kaivosmiesten lakossa, taistelussa, mikä muodostui I. W. W:n kaivostyöläisunioon [illegible] ja julkean itsepetoksen saastuttamaksi haudaksi. Ei mikään olisi helpompaa kuin kätkeä taloudellisen järjestön taistelukyvyttömyys ja taisteluhaluttomuus "työmaataistelun" verhoon. Tätä ei saa tapahtua L. W. I. U. of C:n nyt alkamassa työtoimintamuodossa, jos kohta niin että voimien tai tahdon puutteesta taikka johdon heikkoudessa emme kykenisikään tekemään tästä taistelusta voitokasta ja tehoisaa taistelua työnantajien kiristystoimenpiteitä vastaan, niin silloin on tuhannen kertaa edukkaampaa, että tunnustamme kyvyttömyytemme ja kiirehdämme tuomaan esille ne heikkouden syyt, mitkä saattoivat yrityksemme epäonnistumaan. Jokaisen taistelijan on oltava niin rehellinen, että [illegible] itsensä pettäminen, sillä mikään ei ole niin vahingollista ja alhaista kuin itsensä pettäminen. Varas, valehtelija ja kelju voivat pettää kansanihmisiä, mutta vain työväenliikkeen [illegible] pettää itseään ja valehtelevat itselleen.

Jokaisen asiaamme uskovan metsämiehen on nyt lähdettävä tositeolla viemään asiaamme eteenpäin ja kaikenlaatuinen haparointi sekä epäilyt on karkoitettava pois mielestä ja rohkeasti ryhdyttävä tappelemaan oikeuden vaatimuksemme puolesta. Ei saa antaa peräksi, vaikka toisinaan tuntuisikin epätoivoiselta, ennenkuin olemme saaneet katkasumaksut 3 ja 5 dollariin sekä kuukausimaksut viidestäkymmenestä dollarista ylöspäin. Myöskin kaikkien muidenkin vaatimusten puolesta on tapeltava viimeiseen saakka. Joukoissamme löytyy kyllä kin sellaisia, joita taistelua pelkäävät ja koettavat levittää epävarmuutta joukkoihimme, sillä tuonnempana olisi [illegible], ei olisi sopiva aika tappelun alkamiselle, [illegible]. Nämä ovat kuitenkin [illegible] ja henkisesti tarmokas kykenee [illegible].

läisiäkin, joiden taisteluhaluttomuus johtuu siitä, etteivät he tunne järjestyneiden metsämiesten voimaa eikä voiton mahdollisuuksia. Heidät on nostettava ylös epätoivostaan ja näytettävä ymmärrettävillä esimerkeillä, että metsämiehillä on suuria mahdollisuuksia vaatimustensa perille viemiseksi, jos vain enemmistö lähtee yksimielisesti omien etujensa puolesta taisteluun.

Joukkotoiminnan avulla voidaan voittaa ja joukkotoiminnan antamat kokemukset tulevat lujittamaan toimintamme tulevaisuuteenkin nähden. Ei siis muuta kuin rohkeasti vain työnantajien rintamaa vastaan jokaisella kämpällä ja jokaisella kulmakunnalla. Olkoon tämä tuleva talvi ei ainoastaan taisteluiden mutta myöskin runsaiden voittojen talvi. Totta on, että emme mitään saavuta ilman uhrauksia ja että useasti ovat nämä uhraukset koko suuria ja raskaita kantaa, mutta metsämiehen elämä ei ole [illegible] aikanakaan ole mitään ruusuilla tanssimista, niin että ne vastukset mitä taistelut tuovat mukanaan eivät ole mitään uusia eikä mitään sellaista mikä voisi meidät lamaannuttaa.

Raskas velvollisuuksien sarja kyllä kin lankeaa päällemme tätä taistelua alkaessamme, mutta se tieto ei saa meitä pelottaa, vaan rohkeasti on otettava kiinni kaikista mahdollisuuksista mitä voimme asiamme edistää.

Ensimäinen ja tärkeä tehtävämme on järjestötoimintamme elvyttäminen ja lujittaminen, kämppätoiminnan virkistäminen ja työmaayhteyksien aikaan saamisella. Samaten myöskin pidettävä huolta siitä, että uniomme köyhä kassa tulisi saamaan tukea niin suuressa määrässä kuin suinkin mahdollista [illegible] menetelmien avulla. Vaikkakin työmaataistelumenetelmä ei kysykään niin suuria varoja kuin varsinainen lakkotaistelu, niin silti tulevat meidän menomme olemaan monin verroin suuremmat kuin tavallisissa oloissa. Meidän on lisättävä järjestäjäverkkoamme, lähetettävä liikkeelle työmaajärjestäjiä, painatettava lentolehtisiä useaan eri kielelle, avustettava hätääntyneitä tovereitamme, jotka kämppien tyhjentämisen tähden joutuvat pulaan, ynnä muuta sellaista. Näin ollen on ymmärrettävää, että vain tarmokkaan yhteistoiminnan avulla kykenemme läpäisemään kaiken sen, mitä tulevat taistelut tuovat mukanaan. Mutta taistelutahto on varat, jotka tosi luokkasodan kannalla ajattelevan työläisen järjestö elvyttävätkin. Siis se mitä nyt tarvitaan, tulee olemaan meille edulliseksi jokaisessa tapauksessa kunhan vain osaamme suhtautua ajan tilanteen asettamiin vaatimuksiin.

Ei siis muuta kuin taistelun tulta lietsomaan ja kaikin keinoin sytyttämään sen pitkin Ontarion korpimaita kaikilla paikkoilla ja kaikkien kansallisuuksien keskuudessa. Kämppätappelun mottona on, että jos yhdellä kertaa emme saakkaan vaatimuksiamme perille, niin yritämme uudestaan ja uudestaan, kunnes työnantajan eläimellinen hillitön ahneus on taittunut. [illegible] alituisella lakkoutumisuhkalla, [illegible] alituisesti vaarassa jäädä toteutumatta. Kas se on tie, mitä nyt lähdemme seuraamaan ja jos todellakin voimamme saamme [illegible], niin voitto on varmasti taattu. Älkäämme levätkö ennenkuin jokainen työnantaja on suostunut vaatimuksiimme. Sillä tavalla tuemme [illegible] sekä taistelevia tovereitamme.

TYÖVÄEN URHEILU

Naiset voimisteluseuroihin!

Syksy on saapunut. Illat ovat jo kylmät ja pimeät. Luonnonelämästä siirrytään huoneisiin iltoja viettämään. "Sano minulle miten vietät vapaa-aikasi, niin minä sanon sinulle millainen olet." Siis meidän henkilöllisyytemme arvostellaan siitä missä olemme vapaa-aikoinamme, joiden vietto työ leimaa elämäämme. [illegible]

Ihminen ei ole luotu ainoastaan tekemään työtä, hän on luotu myöskin elämään. Ja pelkkä jokapäiväinen leivän hankkiminen ei ole elämää. Nykyajan naisen täytyy pystyä paljon kestämään kuin ennen. Aikamme on tarmoa vaativaa, mutta hermoja ja henkisesti tarmokas kykenee [illegible]. Naiset! Liittykää aatteellisiin järjestöihin, voimistelu- ja urheiluseuroihin. Ne opettavat teille tien terveyteen ja voimaan. Voimisteluseuroissa toimintaan yhteiseksi hyväksi ja se kehittää ja kasvattaa luonnetta ja se tuo naiselle valtaa [illegible] elämänhalua. Naiset voimistelemaan!

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

Saatana

(Jatkoa)

Sitten sattui eräs tapaus, merkillisin Kajavan elämässä, onnettomuus, jota hän sittemmin kiitti. — Oli kevätheleinen, hiukan tuulinen päivä. Arola oli hevosineen peltoa kiveämässä. Yht'äkkiä kuuli hän surkean hätähuudon ja kun hän silmäsi sinne päin, selveni syy: Kajavan katto oli tulessa, nähtävästi säkenistä syttynyt, ja koissa oli vuoteessa makaava sairas mies ja hädin tuskin jaloillaan horjuva vaimo.

— Menköön pedon pesä! välähti Arolan ärtyntyneessä mielessä. Mutta vaan välähti. Nopeasti ajoi hän hevoset tallin eteen ja juoksi onnettomuuspaikalle; ei se nyt pidättänyt tuokaan raja-aita. Ensi työkseen kantoi hän sairaan miehen sänkyvaatteineen ulos kentälle. Mutta nyt ei ollut vettä, kaivo oli etäällä mäen alla eikä vaimoparasta ollut mitään apua. Silmänräpäyksessä mutisi hän jotakin, sivalsi tuvan seinustalta kirveen, juoksi raja-aidalle, iski paaluja vasten langat poikki, tempasi portin seljälleen, juoksi, vilkaisi räystästynnöreihin — niissä oli vettä, sitten hevosten luo, tynnyrit kivireelle ja niin huristaen palopaikalle. Arolan naiset juoksivat perässä. Nyt oli vettä ja apuakin.

— Täyttäkää ämpäriä ja ojentakaa minulle, komensi Arola ja juoksi ensimäisen ämpärin kanssa ratisevia tikapuita myöten katolle. Katto oli jo siltä puolen yltä tulessa, ensimäiset ämpärit täytyi heittää tikapuiden kohdalle, jos mieli päästä ylemmäksi. Mutta sittenkin hänen vaatteensa olivat pian tulessa; täytyi hypätä alas ja repiä ne päältänsä. Nyt hyppäsi hän katolle alasti ja nyt, ryöppyävän tulen keskellä, näytti hän todellakin saatanalta, joka riehuu omassa valtakunnassansa. Siltä hän näytti maassa makaavan Kajavankin silmissä, mutta tämä saatana ei nyt tuntunut pahalta — ei, teki mieli ojentaa vapisevat kätensä sitä kohti ja huutaa: anna minullekin kurjalle anteeksi!....

Arolan urhoollisen ponnistuksen kautta Kajavan asunto pelastui. Tosin oli katto kerennyt palaa joistakin kohti puhki, mutta olihan se pieni ja pian korjattavissa oleva vahinko.

Naisten auttamana kantoi Arola sairaan jälleen huoneeseensa.

— Olisitte voinut jättää tällaisen kurjan tänne ja antaa huoneen palaa, virkkoi Kajava katkonaisesti.

— En suinkaan tehnyt väärin?...

Kajava katsoi pitkään. — Et, sanoi hän lujasti ja käänsi päänsä toisaalle; mutta Arola näki, että kyynel vierähti kurttuiselle poskelle.

Kun Arola kävi myöhemmin tarkastamassa ettei vaan tulta ollut jäänyt kytemään, kuuli hän Kajavan isien käyneen uskonveljien puheilla kattoa korjaamaan, mutta näillä oli ollut niin kiire, etteivät mitenkään ole joutaneet. [illegible]

— Olkaa huoleti, minä teen sen, sanoi Arola. Tosin minullakin on omat kiireeni, vaan ei niin, että en joutaisi sairaan naapurin kattoa ainakin hätävaraksi korjaamaan.

Samalla tunsi Arola olevan hyvän tilaisuuden kysäistä, eikö Kajava tahtoisi puhutella lääkäriä, jos hän sen toimittaisi.

Kajava ilmaisi kerenneensä sitä jo ajatella, juuri nyt, "kun päivä näytti uudelta puolen valkenevan". — Arolalla [illegible] ja mielulinen viittaus.

Reippaasti täytti Arola molemmat lupauksensa, vieläpä enemmänkin: [illegible] kun huomasi ettei uskonveljet olleet kovinkaan halukkaita auttamaan.

Lääkärin käynnistä oli se seuraus, että Kajava alkoi toipua. Tietämättömyys, kokonaan väärä hoitotapa ja osaksi sairaan oma mielala, olivat pahentaneet tautia, joka muuten olisi ollut helposti ohimenevä.

Ensimäinen työ, mistä Kajava sairastelunsa jälkeen vielä horjahtelevana käynnisti, oli raja-aidan, oli kiusa-aidan poistaminen. Kääri langat kerälle, nyhti paalut täjään. Avasi sitten portin ja astui suoraa päätä Arolalle. Mutta koputtipa nyt varovasti ovelle.

— Tulen teidän eteenne ehkä kamottuna, alotti hän. — Ensimäinen velvollisuuteni on häveten pyytää teiltä hyvät ihmiset ja naapurit anteeksi, ja toinen, lausua teille kiitokseni, syvemmät kuin sanani. Onko täällä jotakin [illegible]

Arolat vakuuttivat, että kaikki oli tullut sillä sovitetuksi, voitiin ystävinä elämää ja naapuruutta jatkaa. Kostein silmin Kajava tunnusti olleensa erehdyksessä ja [illegible] sen peitossa kokonaan. Hartautensa oli nyt siirtynyt kuin [illegible].

— Näin teillä ensi käynnillä on kirjoja, ne kai olivat niitä joista te olette "uskonne" ammentaneet; salsinkohan minä niitä lainata?

Ensimäisen kerran oli Arolalle mieluisempaa. Heti väänsi hän pöydälle syliliset kirjoja.

— Kas tässä, valitkaa vaan siitä mitä haluatte.

Kajava katseli pidätetyllä kiihkolla kirjavaa röykkiötä. Mikä oli kokonaan vieras näissä kirjoissa ja niinpä hän aluksi pienemmän, pyyteli hän.

Arola valitsi joukosta pieniä kirjasia, uskontoa, sosialismia ja maanviljelystä käsitteleviä. Kajava otti muut, mutta maanviljelystä koskevat, Arolan ilmeeksi, syrjäytti.

— Otan ensin nämä, niissä onkin minulle kotvaksi työtä, ehkäpä sitten jatketaan, päätteli Kajava.

Juteltua hetken jokapäiväisistä asioista kiintyi Kajavan huomio separaattoriin ja edelleen muihin Arolan kojeisiin, joita käytiin katselemassa.

— Taitavat ne olla käytännöllisiä, vaikka minä tuhmuudessani olen niitäkin vieronut, tuumi Kajava alakuloisesti.

— Niin ovat, jo nämäkin. Eihän sitä yksi mies ilman mihinkään ennätä. Täytyy rimpuilla ajan mukana, jos mieli ollenkaan pitää puoliansa nykyaikaisessa leipätaistelussakaan, selitti Arola.

•

Viivähti ensimäinen kirjapanos Kajavalla kotvan aikaa, — täytyi lukea ja miettiä, selvitellä ja sulattaa. Mutta selviytyi hän niistä ja otti uusia, joista selviytyi jo pikemmin. Ennen pitkää oli Arolan koko kirjasto käynyt hänen käsiensä läpi. Mutta silloinpa Kajava olikin — uudesta syntynyt mies, kuten hän itse vakuutti ja kuten ken tahansa saattoi todeta.

Parempia naapureita ei ole olemassakaan kuin Arolasta ja Kajavasta tämän jälkeen tuli. Mutta taas pahempia naapureita ei löydy, kuin olivat nyt Kajavaa kohtaan hänen entiset uskonveljensä ja sisarensa; ne kohdistivat nyt häneen kaiken sen, minkä ennen Arolaan, mutta vielä paljon pahempana, jopa niin, että Kajavan täytyi erityisellä varovaisuudella suojella itseään, eläimiään ja omaisuuttaan kaikenlaisilta ilkitöiltä. Hämmästyen ja häveten täytyi Kajavan tämä kokea ja sen valossa yhä selvemmin nähdä oma entisyytensä. Niinpä hän Arolalle huomautti:

— Minä luulin ennen, että saatana oli sinussa ja sinunlaisissa; nyt minä huomaan, että se on noissa naapureissa, kuten se ennen oli itsessänikin, — pimeys se on, tietämättömyys se on ja voi sen rumuutta! Mutta se on ajettava pois koko näiltä mailta!

Eikä Kajava saanut rauhaa ennenkuin se oli täytetty, tai melkein täytetty, — entiset pimeät uskonveljet saatettu valkeudesta osalliseksi.

Mutta saiko hän rauhan sitten? Siihenpä juuri hän itse on elävänä vastalauseena. Ei saa Kajava rauhaa, elämä on siihen liian lyhyt. On melkein säälittävää, samalla kuin jalostavaa, tuo harmajan vanhuksen rauhattomuus, tuo innostus, tuo ahkeruus, tuo uupumattomuus. Ja kun ajattelee, niin hävettää, — meille nuoremmillehan tuollainen uurastus kuuluisi.

Sellainen on nykyinen Kajava. Ihmiset hänen ympärillään, ylimalkaisesti otettuna, ovat jo johdetut työväen valistuksen ilmapiiriin, mutta yhä hänet nähdään kirjanippuineen heidän keskuudessaan häärimässä. On hän itse niistä lukenut pienemmät ja suuremmat ja tietää enemmän kuin moni muu, mutta jos joku viittaa halveksien pieniin ja semminkin uskontoa käsitteleviin kirjasiin, että ne joutaisivat jo jäädä kokonaan syrjään, saattaa ukko painavasti huomauttaa:

— So, so, älähän nyt. Ne ne ovat olleet, ja ovat vieläkin raivaustyössä tärkeämpiä kuin suuret ja arvokkaat teokset. Se vaan unohdetaan, upotaan omaan karsinaan ja muotovirallisuuteen. Puuttuu mieskohtaisesti innostusta, puuttuu kirjasten levittäjiä, puuttuu menijöitä sinne, missä niitä todella tarvittaisiin. Vai eikö tarvittaisi. Katsahtakaapa vähän loitommalle, minkälaiset kansalaistemme laumat vielä ovat kirkon ja muitten pimityslaitosten lumoissa. Sinne ne kirjaset yhä edelleenkin kuuluisivat, niillä se saatana ensin ulos ajetaan. — Aika tekee kyllä tehtävänsä, heihin nähden hitaasti, ellemme tositeolla ryhdy sitä jouduttamaan — ei eristäytymällä, vaan lähentymällä sopivin keinoin.

Täytyy myöntää, että Kajava on oikeassa.

Aku Päiviö.

Kirjallisuutta

Aseistettu Rakkaus, kirj. Rafael Sabatini, "viitan ja miekan romaani" keskiajoilta, nid. .85
Amerikan Unionistisen Edustajiston Venäjän Matka, neuvostovallan nykyisistä oloista ja saavutuksista, suomennos .40
Ange Pitou, kirj. Alexandre Dumas, [illegible] (Ranskan vallankumouksen aikoja) .75
Ajan Unohtama Maa, kirj. Edgar Rice Burroughs, nid. .85
Aapinen, lasten opettelukirja, sid. .55
Aavoilla Ulapoilla, miellyttävä romaani, kirj. Jack London, nid. 1.00
Alanteen Sanakirja, suomalais-englantilainen, sid. 5.50
Anaski, kirjoitti: Kauppis-Heikki, nid. .50
Amerikalaisen Työväenliikkeen Vararikko, kirj. Wm. Z. Foster, nid. .55
Apinain Kuningas, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Aviovaimo, kirj. Anna Baadsgaard, nid. .40
Assmannin Pojat, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50
Autokirja, kirj. Yrjö Weilin, sid. 2.00
Avuttomia, romaani, kirj. J. I. Vatanen, nid. .50

Bakteerit, Tietoaarre, kirj. Osc. Streng, sid. .50
Bastiljen Valloitus, kirj. Alexandre Dumas, nid. (Ranskan vallankumouksen aikana tapahtunut .75
Babbitt, kirj. Sinclair Lewis, nid. 1.50

Cynthia, kirj. Courts-Mahler, nid. .40

Englanninkielen Oppikirja, kirj. K. Brekke, sid. 1.50
Elsinoren Kapina, kirj. Jack London, sid. 1.25
Erämaa kutsuu, kirj. Jack London, sid. .75
Eloliisten Olentojen Lisääntyminen, kirj. F. Kolpin Ravn, sid. .50
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, hyvä opettelukirja, kirj. Y. Halonen 2.65
Elsa, kirj. Teuwo Pakkala, nid. .65
Ei Onnea Ilman Sinua, kirj. H. Courths-Mahler, sid. 1.00
Englantia Aloitteleville, kirj. Enckell-Saarinen, sid. 1.75
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, toimit. T. Wallenius, sid. 2.50
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, kirj. S. Nuorteva, sid. 2.00
Ekspeitä, kirj. A. N. Koskela, nid. .60

Gorillamies, kirj. Heikki Nummi, nid. .40
Griseldis, kirj. H. Courths-Mahler, nid. .65

Halikon Hakonisko, murrekertomuksia, kirj. Kallio, sid. 1.40
Hiiri, romaani, kirj. Ninna Clasen, nid. .40
Huoltoyhdistyksen Vuosikirja III, 1927 .25
Huilunsoittajan Katu, rakkausromaani, kirj. H. de Vere Stacpoole, sid. .75
Hirmu-Hallitus, kirj. Alexandre Dumas, nid. (jatk. kirjaan Maison-Rougen Ritari) .75
Hopeakuilu, jännittävä intiaanikirja, kirj. George Manville Fenn, nid. .75
Haaksirikko, kirj. intialainen Rabindranath Tagore, sid. 1.50
Hänen Englantilainen Rouvansa, kirj. Rudolph Stratz, sid. 1.25
Humoristinen Laulukirja, se viimeinen painos .45
Humuhansun Perintö, novelli, kirj. V. Luja, nid. .50
Hypatia, kirj. Charles Kingsley, nid. .75

Ihmissydän, kirj. Guy de Maupassan, sid. 1.25
Ikuisen Päivän Maa, kirj. E. R. Burroughs, nid. .65
Ikuinen Rakastaja, kirj. Edgar Rice Burroughs, nid. .9[illegible]
Ihmisen Herra, tarina symmistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, nid. 1.75
Ikuinen Salaisuus, kirj. Jack London, nid. .40
Ihmissydän, kirj. Guy de Maupassant, nid. .75
Ikuinen Linna, kirj. Rudolph Stratz, sid. 1.25
Isänmaattomat, kirj. Herman Bang, sid. 1.50
Isoäidin Kuvakirja, kirj. Arvid Lydecken, sid. .50
Ilmojen Halki, kertomus lennosta pohjoisnavalle, kirj. Amundsen, nid. 1.50
Juustoparooni, kirj. Kalle Rissanen, nid. .40
Josef Balsamo, kirj. Alexandre Dumas, historiallinen romaani No. 2 .90
Jumalan Maa Ja Nainen, kirj. James Oliver Curwood, seikkailuja Canadan pohjoisseuduilla, nid. .75
Jill, miellyttävä romaani, kirj. E. M. Delafield, sid. .90
Jack London Elämäkerta, kirj. Helmi Krohn, nid. .90
Jerin Veli, erään koiran seikkailuja Etelämerellä, kirj. Jack London, sid. 1.00
Juvenilia, kirj. Larin Kyösti (Nuoruuden Muistelmia), sid. 1.25
Jenkkejä Maailmalla, kirj. Mark Twain, sid. 1.75
Järjestelmäni Miehille, hyvä voimistelukirja, kirj. J. Mueller 1.25

Kamaran Sankarit, kirj. Lauri Luoto, nid. 1.00
Kamaran Sankarit, kirj. Lauri Luoto, sid. 1.50
Kauhea Tarzan, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Kaleerivanki No. 117, 3 suurta osaa, kirj. P. Du Terrail, sid. 3.75
Kaupunki-Kansakoulun Laskuoppi ja Tuloskirja, sid. 1.00
Kananhoitokirja, kirj. Mikko Ilkka, sid. 1.25
Kahdeksan Serkusta, kirj. Louisa M. Alcott, sid. 1.00
Kairosta Niilin Latvoille, matkailijakertomus, kirj. Pekkala, nid. .90
Kadotuksen Kansa, kuvaus London itäpäästä, kirj. Jack London, sid. 1.00
Kemia, kirj. Hanna Seikku, sid. .75
Kansakoulun Karttakirja, toim. Jotuni, sid. 1.00
Kielletty Hedelmä, kirj. Nataly von Eschstruth, nid. .30
Kirja Naisille, kirj. Mrs. E. B. Duffy, nid. .60
Kaulanauha, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .60
Kaksi Rakastavaista, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50
Kansakoulun Kartasto, uusi, toim. A. R. Blomqvist ja E. E. Kaila 1.00
Kommunistinen Manifesti, kirj. Karl Marx, sid. 1.00
Kurjat, ens. osa Fantine, kirj. Victor Hugo, sid. 1.50
Kuudes Maanosa, kirj. Arvid Lydecken, nid. .65
Kesäinen Leikki, romaani, kirj. Fredrik Böök, sid. 1.25
Keltainen Domino, kirj. Marcel Prevost, sid., hieno rakkausromaani .75
Klondyken Kuningas, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London 1.25
Kuningattaren Kaulanauha, kirj. A. Dumas, historiall. romaani No. 5, nid. .75
Kreivitär de Charny, kirj. A. Dumas, historialliset romaanit No. 8, nid. .75
Kansan Mies, kirj. A. Dumas, romaani Ranskan vallankumouksesta, nid. .75
Kipinälennättimen Toiminta, kuvitettu opas, kirj. Krigar ja Subkis, sid. .50
Kilpakosijat, seikkailuromaani, kirj. D. Grimeton, nid. .40
Kirjanpito-opas, tehnyt Juhana Toivlainen, nid. .75
Kirjanpito, kauppaopistoja varten, kirj. I. Kovero 1.50
Keittokirja, kirj. Mina Walli, sid. 2.00
Kolme Muskettisoturia, jännitysromaani, kirj. A. Dumas, 3 osaa, nid. 1.00
Kruunun Perämies, kirj. Larin Kyösti, nid. 1.25
Kurkien Keralla Afrikkaan, matkailija- ja lintukert., kirj. B. Berg, nid. 1.75
Kultainen Paula, kirj. James O. Curwood, nid. .65
Kuvia Metsän Elämästä, kirj. R. H. France, Tietoaarre, Uusi Sarja I, nid. .40
Kun Ruusu Puhkeaa, romaani, kirj. L. M. Alcott, sid. 1.00
Kultamaan Rakkautta, kirj. Jack London, nid. .40
Kaunis Ambrosine, miellyttävä rakkausromaani, kirj. Elinor Glyn, nid. .40
Kuunlaakso, romaani, 2 osaa, kirj. Jack London, sid. 2.00
Kuningas Ludvig ja Hänen Lemmittynsä, kirj. Courths-Mahler, nid. .40

Leonora, hieno romaani, kirj. Arnold Bennett, nid. .40
Lenin ja Leninismi, kuuluu sarjakirjastoon, kirj. I. Stalin, sid. .75
Lenin — Taistelija, Opettaja, Johtaja, nid. .40
Lumikenttien Tytär, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London, sid. 1.25
Lappalaisten Kuningatar, Sten Sture Vanhempi ja Hänen Aikalaisensa, I osa, kirj. Carl Blink, nid. .55
Lasten Laulukirja, kirj. Hilja Liinamaa-Päresinen, sid. nuottipainos .35
Luonnontieteiden Voittokulku, Tietoaarre, kirj. Launhardt, sid. .50
Luolatyttö, kirj. Edgar Rice Burroughs, nid. .65
Lasten Oma Kirja, toimittanut Veli Giovanni, nid. .25
Lääkärin Muistelmia, kirj. A. Dumas, historialliset romaanit No. 1 .80
Luokkien Sota, kirj. Jack London, nid. .25
Lyhyt Terveysoppi Naisille, kirj. tri Fr. Hovitz .35
Liselotten Naiminen, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .25
Lynne Courtin Salaisuus, kirj. J. S. Fletcher, nid. .50
Läpi Seinän, kirj. Cl. Moffett, Jännitysromaaneja II, nid. .85
Lajien Synty, luonnonhistoriaa, kirj. Charles Darwin, sid. 3.00

Maison-Rougen Ritari, kirj. Alexandre Dumas, nid. .75
Marseljeesi, romaani Ranskan vallankumouksesta, kirj. A. Dumas, nid. .85
Maan Uumenissa, kirj. Edgar Rice Burroughs (Ikuisen Päivän Maa on tähän jatkoa), nid. .75
Maanviljelys, Kemia ja Fysiikka, kirj. Arthur Rindell, sid. 1.75
Maanviljelysoppi, kirj. Suninen, sid. 1.25
Mabelin Häämatka, D. D. Wells, nid. .40
Marsin Prinsessa, kirj. E. R. Burroughs, nid. .65
Maailman Taloudellinen Työväenliike, kirj. H. Lowrsky .75
Maailmanrakenne, käsittelee maailmankaikkeutta, kirj. E. Becher, nid. 1.75
Mansaaren Tyttö, romaani, kirj. Hall Caine, nid. 1.00
Maapallon Kehityshistoria, Tietoaarre, kirj. Victor Madsen, nid. .50
Maailmanliike, Tietoaarre, kirj. Albrecht Wirth, sid. .50
Martin Eden, kirj. Jack London, sid. 1.50
Mitä Olen Sinulle Tehnyt, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .60
Minkä Jumala on Yhdistänyt, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50
Maija-Rouvan Onni, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50
Metsän Tyttö, kertomaromaani, kirj. Maurice Barres, nid. .75
Minun Marttani, kirj. Arvid Järnefelt, sid., kertomus 1.25
Minä Tahdon, kirj. H. Courths-Mahler, nid. .50
Merikotka, kertomus Saksan kaapparilaivastosta sota-aikana, kirj. Felix von Luckner, sid. 1.25
7,000 Mailia Halki Afrikan Aavikoiden, kirj. Otto Zeltins-Goldfels, sid. 1.25

Meren Erakot, kirj. Arvid Lydecken, nid. .40
Murrosajan Lauluja, runokirja, kirj. Aku Päiviö, sid. 1.25
Mieckamiehen Onni, seikkailuromaani, kirj. R. Bringer, nid. .40
Minua Sanotaan Puusepäksi, yhteisk. romaani, kirj. Upton Sinclair, sid. 1.25

Nuoren Opettajattaren Varaventtiili, kirj. H. Valtonen, sid. 1.25
Norma, kirj. Kathleen Norris, nid. .75
Naamioimiskoulu, hyvä näyttämölle, kirj. Juurloja, nid. .75
Napoleon III Vallankaappaus, kirj. Karl Marx, nid. .70
Nelitahtinen Räjähdysmoottori, käsikirja moottorin rakentajille, toim. insinööri Väinö Laurinen, sid. .75
Naisvoimistelu II, kirj. Elli Björksten, nid. 1.25
Naisten ja Tyttöjen Urheiluopas, toim. Anni Collan (kuvitettu) .50
Nainen ja Avioliitto, hyvä terveysopillinen kirja, kirj. Margaret Stephens 1.50
Neiti de Taverney, kirj. A. Dumas, historiallinen romaani No. 3, nid. .75
Naisvoimistelu I, kirj. Elli Björksten, nid. 1.00
Nuoren Naisen Terveys, lääketieteellinen kirja, kirj. Kristine Skjerve, nid. 1.00
Nyrkkeilyn Alkeet, Arthur Koch (kuvitettu), sid. .75

Osakeyhtiö Europa vai Europan Yhdysvallat, kirj. Edo Fimmen, nid. .75

Peloponnesolais Sota, kirj. Tykydides. Suom. Emil Hårdh, nid. 1.25
Puolineitsyet, kirj. Marcel Prevost, sid. .75
Pimeys, Erik XIV ja Juhana III, II osa, kirj. Carl Blink .55
Puhetaidon Opas, kirj. Arthur M. Lewis, sid. .60
Pakolainen, kirj. Lauri Luoto, sid. 1.50
Perintö Reinin Rannalla, romaani nykyvuosilta, kirj. Rene Schickele, nid. 1.00

Rata- ja Kenttäurheilun Käsikirja, kirj. Jaakko J. Mikkola (172 kuvaa) 1.50
Rannerengas, kirj. David Potter, nid. .40
Rakkaudesta Osaton, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .50
Rämekorven Laiskottelijat, kirj. Veikko Korhonen, nid. .50
Rämekorven Viinakuninkaat, kirj. Veikko Korhonen, nid. .50

Pieni Tietosanakirja, 3 osaa, kpl., sid. 6.00
Perustuslain Olemus, kirj. O. Saari .30
Pieni Mehiläiskirja, kirj. Mikko Ilkka .25
Pieni Kementokirja, kouluja ja lyhyitä kursseja varten, kirj. E. Kallio .25
Primitiivinen eli Perusvoimistelu (naisille), kirj. Kaarina Kari, sid. 1.00
Parisin Salaisuudet, 2 suurta osaa, kirj. Eugene Sue, sid. 3.25
Papukaija ja Kumpp., kirj. Harold MacGrath, sid. .75
Pelastusrengas, rakkausromaani, kirj. Leo Leipziger, nid. .40
Pakkopaita, kuolemattomuutta tutkiva vankilaromaani, kirj. Jack London 1.25
Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä, kirj. F. Engels, sid. 1.00
Penikkatauti, kirj. Nikolia Lenin, nid. .20
Poikien Oma Kirja, toimittanut Veli Giovanni, nid. .30
Pohjolan Kukka, kirj. James Oliver Curwood, seikkailuja Canadan suurilla saloilla, nid. .90
Pakolais Kuningas, kirj. A. Dumas, historiallinen romaani No. 10. .75

Sairas Lapsi, lasten terveyshoitokirja, kirj. Ruotsalainen, sid. 1.25
Salaperäinen Ruumisarkku, kirj. Stein Riverton, nid. .25
Saksan Suuri Talonpoikaissota, kirj. Daniel Greiner, suom., nid. .50
Sata Kuusikymmentä Objetta Lasten Taudeissa, kirj. tri Jules Comby, nid. 1.00
Satukontti (pikkulapsille), toim. Helmi Krohn, nid. .25
Salomaiden Samoilijat, kirj. James Oliver Curwood, luonnonromaani, nid. .90
Salaliittolaiset, kirj. Alexandre Dumas, historiallinen romaani No. 9, nid. .75
Saksan Kumoustaistelu 1848, kirj. Karl Marx, sid. .75
Seikkailijatar, kirj. E. Phillips Oppenheim, nid. .25
Seurustelun Taito, kirj. Bagheera, nid. .75
Seurustelun Taito, kirj. Bagheera, sid. 1.00
Setä Tuomon Tupa, Lapsille, Lyhennetty, Kuvitettu, Suom., kirj. Harriet Beecher-Stowe, nid. .25
Silmukorven Nuori Epra, kirj. Kaarle Halme, sid. 1.25
Sireenien Alla, romaani, kirj. L. M. Alcott, sid. 1.25
Sielullisesti Sairas Ihminen ja Hänen Hoitonsa, kirj. Karin Neuman-Rahn 1.75
Signe Björseth, kertomus, kirj. Juho Koskimaa, nid. 1.00
Silkkilaiva, romaani, kirj. Elenius, nid. .75
Sosialistisen Filosofian Juuret, kirj. Friedrich Engels, nid. .40
Suomen Kielioppi, kirj. E. N. Setälä, sid. .35
Suloisen Järjettömyyden Kaupunki, erittäin hieno rakkausromaani, kirj. E. Temple Thurston, sid. 1.50
Spartakus, kirj. Giovanniuoli, romaani, nid. .60
Synnöve Päivänkumpu, kirj. Björnstjerne Björnson, nid. .50
Syömisen Taito, kirj. S. Henning Belfrage, lääket. tri., sid. 1.50

Tarzanin Pedot, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Tarzanin Poika, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Tarzan ja Oparin Aarteet, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Tarzan ja Valkoinen Nainen, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Tarzan Ja Pikkuvaki, kirj. Edgar Rice Burroughs, nid. .75
Tarzan ja Kultaleijona, kirj. Edgar Rice Burroughs, nid. .75
Tarttuvista Sukupuolitaudeista, kirj. tri Pirilä, nid. .75
Taltuttamaton Tarzan, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Tie Terveyteen ja Kauneuteen, naisten kotivoimisteluopas, kirj. Hilma Jalkanen—Helvi Salminen (88 valokuvaa), nid. .75
Tietosanakirja, täydellinen 11 osaa, vastekansissa 80.00
Tuhatvuotinen Valtakunta, kirj. Upton Sinclair, nid. .65
Tulenliekki, seikkailu- ja rakkausromaani, kirj. L. J. Vance, nid. .40
Tuhat Sanaa Englantia, mainio oppikirja, nid. 1.50
Tuhlaajapoika, romaani, kirj. Hall Caine, sid. 1.50
Tuliliemen Tuttavana, kirj. Jack London, sid. 1.00
Thuvia, Marsin Neito, kirj. E. R. Burroughs, nid. .65
Tropiikin Helmassa, seikkailuromaani, kirj. Maud Diver, nid. 1.00
Tyttöjen Oma Kirja, toimittanut Helmi Krohn, nid. .50
Templen Vangit, kirj. A. Dumas .85
Tom Sawyerin Seikkailut, kirj. Mark Twain, nid. .75
Tom Sawyerin Seikkailut, kirj. Mark Twain, sid. 1.00
Taistelu Naisesta, kirj. Edgar Rice Burroughs, seikkailuja Alaskasta, nid. .85
Työväen Olympialaiset, toim. V. Koivula, y.m., sid. 1.25
Terveyteen Itsesuggestionin Avulla, kirj. Harry Brooks, nid. .50
Työväen Laulukirja, 9 painos, sid. .40
Telinevoimistelu I, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma 1.00
Telinevoimistelu II, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma 1.00
Tiede ja Vallankumous, mainio teos, kirj. Ernest Untermann, nid. .60
Työväen Laulukirja, nuottipainos, sid. 1.10
Työmiehen Talousoppia, kirj. O. W. Kuusinen, nid. .50
Työn Historia, kirj. Tjumenew, sid. .85
Toiselle Luvattu, kirj. Emilie Flygare-Carlen, romaani, nid. .75

Urheilupoikain opas, kirj. Väinö Laherma, kuvitettu, sid. .60
Uusi Paita ja Muita Kertomuksia, kirj. Dm. Semenovksi, nid. .25
Urheiluväen Käsikirja 1925, toim. Yrjö Halme, nid. .35
Uttarouva ja Metsämies, romaani, kirj. Rudolph H. Bartsch, sid. .75

Valtio ja Vallankumous, kirj. N. Lenin, suom., nid. .35
Vanhan Arvoituksen ratkaisu, kirj. T. J. Lahtimies .50
Vanhaan Hyvään Aikaan, kirj. Alma Aarni. Kuvaus kansanelämästä Vanajassa 1800-luvun edellisellä puoliskolla, nid. .75
Valkeat Sisaret, kirj. Florence L. Barclay, sid. 1.50
Villiruusu, kirj. Kate Douglas Wiggin, kehitys romaani, nid. .75
Voimistelun Teoria, kirj. Viktor Heikel, nid. 1.00
Valaveljet, romaani Islannin asuttamisen ajoilta, kirj. G. Gunnarsson, sid. 1.50
Vaimo, Jonka Minulle Annoit, romaani elämästä, kirj. Hall Caine, nid. 1.75
Värmlannin Matka, kertomus Scandinavian salosuomalaisista, kirj. Erns Lampen, nid. 1.00
Voimistelusali sekä Voimistelupuvut ja Telineet (13 kuvaa), ylipainos E. Kallion Voimistelu Käsikirja I:sen osan 7:mestä luvusta .10
Voimistelu Ohjelmia, Sauva-liikkeitä, kirj. Arvo Vartia, nid. .75
Voimistelu Ohjelmia, Vapaa-, Seura- ja Permantoliikkeitä, kirj. Arvo Vartia, nid. .75
Voimistelun Rytmiharjoituksia Musiikin Mukaan, kirj. Hilma Jalkanen (naisille), nid. .75
Voimistelun Käsikirja, kirj. Eino O. Kallio, nid. (etupäässä naisv. varten) .75
Viimeisen Tuomion Mestari, kirj. Leo Perutz, nid. .75
Vierasta ja Omaa Kieltä Viertysten, engl.-kielen oppikirja .75
Valkosen Leijonan Metsästäjät, kirj. Lauri Luoto, sid. 1.50
Valkosen Leijonan Metsästäjät, kirj. Lauri Luoto, nid. 1.00
Vanhat Postivaunut, kertomuksia kirjailijaelämästä, kirj. Y. Hirn, nid. 1.75
Venäjänkielen Sanasto, kirj. A. Rantalainen, sid. 1.50

Ylös Helvetistä, romaani, kirj. Konrad Lehtimäki, sid. 1.75
Yleisen Terveysopin Alkeet, kirj. Taav Laitinen, sid. 3.00
Yleinen Johdatus Luonnontieteisiin, Tietoaarre, kirj. Th. H. Huxley, sid. .50
Yön Kuningatar, kirj. Headon Hill, nid. .25
Yhdistysopas Naisvoimistelijoille, kirj. Kaarina Kari, nid. .75

Valkoiset Intiaanit, romaani, kirj. E. G. Seliger, nid. .40
Vedonlyönti, romaani, kirj. Heinz Tovole, sid. .90

Ylläolevan lisäksi voi Vapauden konttorista tilata WATERMANS FOUNTAIN KYNIÄ, joiden hinnat ovat $2.75, $4.00, $6.00 ja 7.00.

Uusia kirjoja tulee jatkuvasti Suomesta samoin kuin omiakin kustannuksia. Seuratkaa ilmotuksia Vapaudesta. Tehkää tilaukset osotteella

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA Box 69, Sudbury, Ont.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. E. PERKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonaamenilmotukset 50c. palstatuumalta. — Kuolemanilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotuksiin $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmotuksista ja ilmotusagentuureista on vaadittaessa lähetettävä ilmotuksista etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiehiltä, joilla on takaukset.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosoite: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimmäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonalliselle nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Kansainliiton imperialistit oikeassa värissään

Viimeksi Genevessä pitämässään kokouksessa joutuivat Kansainliiton imperialistit vihdoinkin ilmaisemaan peittelemättä ja selvään todelliset, raa'at ja sotaiset aikomuksensa. Ne pasifistiset fraasit, joita on helistelty Kansainliiton viidessäkymmenessä eri kokouksessa, on nyttemmin sysätty syrjään. Imperialistiset vastakohdat ovat nyt edessämme räikeämpinä kuin milloinkaan ennen. Aseistariisuminen on kielletty sääliittömän suoraan ja halveksuen. Aseistautumiskilpailu ja uhkaava sodan vaara ovat kaikki kaikessa. Kiihotus Neuvostoliittoa vastaan, mitä syytetään kansalaissodan opettamisesta, osottautuu olevan kapitalististen Kansainliiton olemassaolon ainoa tarkoitusperä, ainoa seikka, mikä yhdistää imperialistiset valtaherrat. Kaikkien maiden sosialidemokraatit ovat yleisen halveksumisen esineinä, sillä he ovat imperialististen sodanlaittajain kaikkein ovelampia puhemiehiä ja mestareita.

Kun japanilainen edustaja oli esittänyt selvän imperialistisen liittojulistuksen, kun Belgian ulkoministeri oli pitänyt kiihottavan imperialistisen puheen, mitä Breitscheid aplodeerasi, niin niiden jälkeen Briandin puhe, mitä niinikään tervehdittiin aplodeilla, loi asioihin täyden selvyyden. Tähän tilanteeseen nähden on tunnusmerkillistä se, että johtavat liberaaliset lehdet ovat julkilausuneet pahottelunsa siitä, ettei tuota raakaa imperialistista sotahaastetta esittänyt joku sosialisti. Demokraattiset lehdet tasan arvelevat, ettei tuo sotapuhe ole sopusoinnussa rauhan Briandin porvarillisen hengen kanssa, vaan että se pikemminkin pitää yhtä Toisen kansainvälisen johtavain sosialidemokraattien katsantokannan kanssa. "Vossische Zeitung" kirjottaa siitä:

"Emme olisi lainkaan ihmetelleet, vaikka Paul Boncour Ranskan edustajana olisi jälleen tänään ilmilausunut tuon katsantokannan, mikä on oleellisesti hänen. Sillä Paul Boncour, joka epäilemättä on Ranskassa, tai vaikkapa pääministeri Poincare, olisi pystynyt paljoa kohteliaammin ja lempeämmin sanomaan sen, minkä Briand esitti niin kömpelösti ja epädiplomaattisesti."

Vain harvoin on sosialidemokraattisten johtohenkilöiden todellisen tehtävän luonne tullut selvemmin osotetuksi ulkomaisen poliittisen vaiheen käännekohdassa, että nimittäin sosialidemokraattiset johtohenkilöt esiintyvät imperialistien edustajina, imperialistien, joilla on samanlainen katsantokanta kuin sosialidemokraateillakin, paitsi että viimeksimainitut kykenevät paremmin peittämään sotien punomisen kohteliaisuudella ja lempeydellä!

Saksan sosialidemokraattisen puolueen pää-äänenkannattaja, "Vorwärts" onkin heti ryhtynyt pettämään työläisjoukkoja, salaamalla todellisen asiain tilan. "Vorwärts" näet kirjottaa hellävaroen "Briandin polemiikista Mylleriä vastaan", ja sen "onnettomasta puheesta". Sitävastoin muut lehdet, "vasemmisto"-demokraateista aina fascisteihin saakka, eivät uskalla tarjota lukijoilleen niin paksua pajukköyttä. Viimeksimainitut puhuvat peittelemättä Briandin puheen äärimmäisestä terävyydestä, kuvaten sen murskaavaksi sekä semmoiseksi, joka tietää täydellistä häviötä Saksan tähänastiselle ulkomaapolitiikalle. Kun Saksan sosialidemokraattinen lehdistö vain surkuttelee sitä, että Briand puhui niin persoonallisesti Mylleriä vastaan ja että Briand esitti muutamia "onnettomia lauseita", niin porvarillisten yksimielisesti julistaa, että Briandin puhe tietää Locarnon politiikan täydellistä hylkäämistä ja että se edustaa perusteellista muutosta koko ulkomaapolitiikan suunnassa.

Tuon Briandin puheen taustana on, itse asiassa, koko maailman imperialististen ristiriitain tavaton voimistuminen. Se on silkka ilmaisu siitä seikasta, että englantilais-amerikalaisten vastakohtain peittäminen ei enää ole mahdollista nykyiselle imperialistiselle kehitysvaiheelle. Briand erikoisesti ylisti englantilais-amerikalaista merivarustelusopimusta, minkä Yhdysvaltain hallitus on leimannut vihamieliseksi toimenpiteeksi. Briand julkisesti kannatti vastaanalaiseksi joutuneen Englannin maailmankaupan herruutta, selittäen että Saksan kauppalaivaston nopea uudelleen rakentaminen on itse asiassa sotaan valmistautumista. Hän osotti Saksan raskaan teollisuuden vaurastumisen vain siksi, että hän siten saattoi julistaa kaikelle maailmalle, että mahdollisuus tuon suurteollisuuden muuttamiseksi sotateollisuudeksi muutamassa päivässä tietää suurta sodan vaaran lisääntymistä. Ranskan imperialistinen hallitus näin ollen asettaa Saksan uuden imperialismin samanlaiseen asemaan kuin missä Saksan imperialismi oli ennen sodan puhkeamista 1914. Tätä Saksan imperialismin uutta asemaa täytyi Briandin nyt julkisesti paheksua, sillä viimeisten kuukausien kuluessa on Saksan uusi imperialismi pyrkinyt läheisempään yhteistoimintaan Yhdysvaltain imperialismin kanssa. Tämän yhteistoiminnan täytyy herättää vihamielisyyttä Suurbritanniassa.

Kun imperialistiset vastakohdat käyvät täten entistään ankarammiksi ja kun kaikenlainen keskustelu aseistariisumisesta julkisesti kielletään, niin englantilais-ranskalainen valta-asemastaan Reininmaalla tai ei ainakaan luopua siitä ennen määräaikaa. Jo ennen Kansainliiton kokouksen alkamista uusi Poincare Stresemannille, kun Saksan hallitus osotti ennenaikaisia innostusta Kelloggin sopimukseen nähden, että Reininmaan tyhjentämisestä saatetaan keskustella vain samassa yhteydessä, kun puhutaan Amerikalle maksettavain velkain suorittamisesta ja Puolan korridorin turvaamisesta. Tällä selityksellä on ollut niin jäähdyttävä vaikutus Saksan sosialidemokraattisiin ministereihin nähden, ettei herra Myller uskaltanut Geneven-puheessaan mainita halaistua sanaa Reininmaan tyhjentämisestä. Mutta sitä tylympää on ollut vastakkaisen leirin käyttämä kieli. Belgian ulkoministeri, joka on englantilais-ranskalaisen ystävyysliiton aseenkantaja, näet lisäsi Poincaren ehtoihin sen, että Reininmaan pysyväinen kontrolli on saatava aikaan. Kun englantilais-ranskalaiset sotajoukot parhaillaan pitävät yhteisiä manöverejä Reininmaalla, niin moinen lausunto on selvän selvä tarkotukseensa nähden.

Saksan imperialismin ja sen sosialidemokraattisten sanomalehtimiesten suuri agitatsioni- ja propagandaryntäys Reininmaan tyhjentämiseksi ajoissa aivan heti, on siis menestyksen kannalta täydelleen myttyyn. Tässä suhteessa ei myös Saksan uusi kokoomushallitus, mikä toimii sosialidemokraattisen johdon alaisena, ole täyttänyt kansaa yllyttäviä vaalilupauksiaan. Se on ulkopolitiikassaan kärsinyt suoran häviön, minkä kustannukset joutuu Reininmaan ja Westphalian työväestö kantamaan.

Häviöön joutuneilla Saksan ulkopolitikan ajajilla on vain yksi toivo jälellä. Briand näet sanoi heille selvästi, että kansain (se on kapitalististen hallitusten) kansainvälinen liitto on ylläpidettävä keinoilla millä hyvänsä, ellei sen paikkaa tahdota antaa jollekin muulle kansainväliselle. Hän sanoi liikutettuna, "että siinä tapauksessa joutuisi Europa semmoisten tapahtumain pyörteeseen ,mitkä johtaisivat nykyisen kulttuurin ja sivistyksen kukistumiseen". Tätä lausuntoa hän täydensi sanomalehdistön edustajille pitämässään puheessa, huomauttaen ettei Saksan kansleri pidä mielessään sitä seikkaa, että "Venäjä pitää kansalaissotaa luvallisena".

Tämä on juuri se perusta, minkä takia kaikkien maiden imperialistit tulevat, viime tingassa, jälleen yhtymään. Tämän takia tulevat Briand ja Cushendun jäileen puristamaan Stresemannin ja Mylerin kättä sekä Paul Boncour syleilemään Breitscheidia. "Vorwärtsillä" ei ole mitään muuta sanottavaa tuosta hyökkäyksestä, minkä Briand teki Venäjää vastaan, kuin että nämä julistukset "saattavat kysymyksen entistään monimutkaisemmaksi". Mutta tämä oli syrjäseikka, josta Briandin oli turha puhua, sillä tällä (Venäjää vastaan tähdätyllä) rintamalla olisi muutenkin tullut täydellinen yhteisymmärrys.

Tuo imperialistien vastakohtain korostuminen, halveksiva suhtautuminen aseistariisumiseen ja ilmeinen sodan vaaran lisääntyminen pakottaa itsekunkin maan proletariaatin rakentamaan eheän luokkarintaman ja, taistellessaan uhkaavaa sodan vaaraa vastan, entistään tiiviimmin tukeman Neuvostoliittoa.

Wilhelm Könen.

Osuustoiminta

Puolueettomuusmanöveri Amerikan osuustoimintaliikkeessä

Kirj. George Halonen.

Kapitalististen maiden osuustoimintaliikkeissä on havaittavissa pyrkimystä "reformeerata" liike sellaiseksi, että se sopii oleelliseksi osaksi kapitalistiseen järjestelmään. Ja tätä tehdään siitä huolimatta vaikka osuustoimintaliike pohjaltaan on proletariaatin liikettä. Sen on synnyttänyt riistettyjen taloudelliset edut ja samat edut edelleenkin vaativat osuustoimintaliikkeen ottamaan osaa työtätekevän luokan taisteluihin.

Vaikka osuustoimintaliike Amerikassa on suhteellisesti heikkoa, on kysymys sen luonteesta erittäin tärkeä sen vastaiselle kasvamiselle. Näinollen ei voida välinpitämättömyydellä sivuuttaa yrityksiä poistaa Amerikan osuustoimintaliikkeestä sen luokkaluonnetta, vaan päinvastoin sen tulee innostaa kaikkia edistysmielisiä osuustoimintaihmisiä ei ainoastaan olemaan varuillaan sen suhteen, vaan vieläpä taistelemaankin todellisen proletaarisen osuustoimintaliikkeen rakentamiseksi.

Merkillepantavaa on se, että New Yorkissa oleva Consumers Co-operative Services ja Minneapolissa oleva Franklinin osuusmeijeri ovat panneet alulle "puolueettomuutta" koskevan yleisäänestyksen Amerikan Osuustoimintaliittoon kuuluvien osuuskuntien keskuudessa. Kumpikaan edellämainituista osuuskunnista ei ole kokoonpantu proletaarisista aineksista. Consumers Co-operative Services osuuskunnalla on joukko kahviloita pääasiallisesti New Yorkin ei-proletaarisissa osissa. Franklinin osuusmeijeri taasen, vaikka se onkin alkuaan lakon johdosta syntynyt osuuskunta, menettää se alkuperäisen työläisominaisen taisteluhenkensä laajentuen keskiluokka-aineksen ja pikkukauppiaiden avulla.

Edellämainitut osuuskunnat esittivät yleisäänestykselle seuraavanlaisen päätösesityksen:

"Päätettäköön, että supusoinun ja yhtenäisyyden tähden Osuustoimintaliitto täten siihen kuuluvien osuuskuntien äänestyksellä päättää kieltää kongressissaan keskustelun näistä kahdesta hajottavasta ja kiistanalaisesta mielipiteestä:

1. Kommunismista, sosialismista ja muista poliittisista ja taloudellisista teorioista.

2. Siitä kannasta minkä osuustoimintamiesten ja osuustoiminnallisen liikkeen tulisi ottaa sellaisia muita poliittisia tai taloudellisia liikkeitä kohtaan.

Edelleen päätettäköön, että Liiton toimeenpaneva komitea valtuutetaan ja velvoitetaan käytäntöön sovelluttamaan tätä päätöstä ja määrittelemään mikä on tällaista hajottavaa ja kiistanalaista keskustelua."

Onko "puolueettomuus" mahdollinen?

Me elämme luokkayhteiskunnassa missä tuotantosuhteet määrittelevät ihmiset eri luokkiin heidän taloudellisten etujensa perusteella. Vaikka kaikki ovat kuluttajia, vain osa näistä omistaa ja kontrolleeraa tuotantovälineet ja tämän omistuksen avulla tuo osa, kapitalistiluokka, riistää työtätekeviä. Näiden luokkien taloudelliset edut ovat luonnollisestikin erilaiset ja se muodostaa näiden luokkien välisen luokkataistelun pohjan.

Osuustoimintaliike, sen ollessa niiden joiden taloudelliset edut vaativat muutoksia nykyiseen järjestelmään, selvää luokkataisteluliikettä ei voi jättää huomioonottamatta luokkajakoa. Näytellä tässä tilanteessa "puolueettomuutta" merkitsee itse asiassa kapitalistiluokan kannattamista.

Elävälle ja taistelevalle liikkeelle ei ole mahdollista pysytellä yhteiskunnallisten taistelujen ulkopuolella. Tämän liikkeen täytyy harkita ja keskustella eri taloudellisista ja valtiollisista teorioista ja määritellä kantansa työväenluokan suuriin probleemeihin nähden.

Osuustoimintakongressin päätös

Amerikan Osuustoimintaliiton viides kongressi, joka pidettiin Minneapolissa marrask. 4—6 p. 1926 yksimielisesti päätti:

"Koska osuustoimintaliike luonteeltaan on ensi sijassa työväenluokan liikettä nykyistä voittojärjestelmää vastaan, ja

"Koska nykyisen yhteiskunta-talousjärjestelmän muutot voidaan aikaansaada vain koko työväenluokan yhteistoiminnan kautta, niin

"Päättää tämä Amerikan Osuustoimintaliiton viides kongressi selittää osuustoimintaliikkeen olevan osan yleisestä työväenliikkeestä ja sen vuoksi osuustoimintaliikkeen on pyrittävä yhteistoimintaan farmareiden ja työläisten kaikkien liikkeiden kanssa riistettyjen raatajien hyväksi."

Tämä Amerikan Osuustoimintaliiton virallinen julistus selittää päivän selvästi että nykyisen yhteiskuntajärjestelmän muuttaminen on niin suuri tehtävä, että se vaatii koko työväenluokan yhtenäistä toimintaa ja näin ollen osuustoimintaliike ei voi olla mitään eristettyä liikettä, vaan sen tulee pyrkiä yhteistoimintaan työläisten ja farmarien liikkeiden kanssa riistettyjen työtätekevien hyväksi.

Se päätösesitys, joka nyt on pantu yleisäänestykselle, estäisi yksinpä keskustelun niistä tärkeistä probleemeista, joiden ratkaisu hyödyttäisi riistetyitä työtätekeviä. Näinollen tämän päätösesityksen tarkoituksena ei ole ainoastaan yrittää tehdä tyhjäksi osuustoimintakongressin päätöstä, vaan myöskin eristää osuustoimintaliike työväenliikkeestä.

Lopullisena tuloksena tästä olisi se, että osuustoimintaliikkeestä tulisi puhtaasti kaupallinen liike, jolla ei olisi minkäänlaista yhteiskunnallista tarkoitusta.

"Puolueettomuus" on vain lauseparsi.

"Puolueettomuuden" innokkaimmatkaan kannattajat eivät ole teoriansa kannalla käytännössä. He ottavat osaa politiikkaan vieläpä puoluepolitiikkaankin. Sen sijaan että he pysyttelisivät "puolueettomina" puoluepolitiikkaan nähden, he tekevät mitä ilkeämielisempiä hyökkäyksiä työläisten itsenäistä poliittista toimintaa vastaan ja erikoisesti yhtä työläisten puoluetta, nimittäin Workers (Kommunisti-) puoluetta vastaan.

Tyypillinen tässä suhteessa on Amerikan Osuustoimintaliiton johtokunnan jäsenen J. H. Walkerin lausunto. Tässä näyte hänen "puolueettomuudestaan":

"Minä kannatan päätösesitystä yhdellä ehdolla, nimittäin sillä, että liitolla tulee olla oikeus keskustella ja päättää poliittisista asioista siinä määrässä, että sillä on oikeus puhdistaa rivinsä kommunisteista ja fascisteista. Olkootpa heidän julkiset lausuntonsa mitä tahansa, minä olen kokemuksen kautta tullut tietämään, että heidän tarkoituksenaan on hävittää jokainen liike, joka pyrkii parantamaan työläisten olosuhteita, paitsi kommunistisia ja fascistisia liikkeitä, joiden avulla he toivovat saattavansa vallankumouksen kautta diktatuurin voimaan ja perustaa köyhälistön despoottisen hallituksen, antaen toimeenpaneville virkailijoille, jotka he valitsevat, samat valtuudet, jotka tsaarilla oli valtakautenaan.

"Minun mielestäni näitä herroja ei olisi suvaittava osuustoiminnallisessa liikkeessä tai ammattiunionistisessa liikkeessä tai missään muussa työläisten liikkeessä, jotka käsittelevät, oloja sellaisina kuin ne ovat ja perustamiensa järjestöjen kautta käyttävät taloudellista ja poliittista valtaansa ja vaikutustaan, ratkaisten probleemejaan ja edistyen rauhallisesti. Kokemuksesta minä tiedän, että totuudella, rehellisyydellä ja inhimillisyydellä ei ole paikkaa heidän ohjelmassaan."

Näin tämä Mr. Walker haluaa "poistaa" kaikki "hajottavat" ja "kiistanalaiset" kysymykset punaisten hyökkäyksellä. Ja hän pitää valheelliset ja harhaanjohtavat selityksensä esimerkkinä siitä puolueettomuudesta mitä yleisäänestyksessä esitetään.

Hyökkäys kommunisteja ja heidän "poliittista ja taloudellista teoriaansa" vastaan eivät ole ainoat kysymykset, joiden otaksutaan kuuluvan "puolueettomuuteen", vaan myöskin hyökkäys koko työväenliikettä vastaan on osa tästä "puolueettomuudesta" ja kaikki sellainen mikä on työväenluokan puolesta käsitetään "kiistanalaiseksi ja hajottavaksi".

Amerikan Osuustoimintaliiton presidentti tri Warbasse on monissa kirjoituksissaan esittänyt, että "suurin osa ihmisistä on työläisiä ja näin ollen suurin osa narreista on työläisiä...." Mutta Mr. Walkerilla ei ole mitään sanottavaa tätä "taloudellista teoriaa vastaan.

Tri Warbasse, joka innokkaasti kannattaa "puolueettomuutta" osuustoimintaliikkeessä, kirjoittaa liiton virallisen äänenkannattajan, Co-operatorin elokuun numerossa. Sensijaan että hän vaatii muiden osuustoimintaliikkeessä tekemään, hän esittää virallipersoonallisen "ohjelmansa ja teoriansa".

Ja mitä tämä "puolueettomuuden" apostoli esittää osuustoimintaväelle. Ensiksi hän selittää että "Tilanne on kutakuinkin tällainen: petkuttajat, narrit ja isänmaalliset äänestävät mammonaa; haaveilijat, ihmisystävät ja uudistajat äänestävät sosialismia; herrasmiehet, filosoofit ja viisaat eivät äänestä ollenkaan." Sen jälkeen hän kuitenkin myöntää, että "Kenties ei ole olemassa sellaista kuin hyvää hallitusta, mutta on olemassa hallituksia, jotka ovat parempia kuin toiset." Kun kirjoittaja on valmistanut pohjan "paremmalle" hallitukselle hän selittää: "Demokraattipuolueelle ei ole osuustoiminnasta sen enempää hyötyä kuin republikaaneillekaan. Mutta demokraattien presidenttiehdokas Mr. Smith edustaa jotakin uutta. Hän on katolilainen ja katolinen kirkko suosii rehellisesti ja vilpittömästi osuustoimintaliikettä. Sen johtajat suosittelevat osuustoimintaliikettä seuraajilleen. Se on ainoa uskonnollinen järjestö joka sisällyttää osuustoiminnan periaatteisiinsa ja aktiivisesti sitä edistää. Tämä ei ole mikään teoria vaan se on tosiasia."

Kannattaa Mr. Smithiä on "puolueettomuutta", hyökätä kommunisteja vastaan on "puolueettomuutta", mutta selittää että osuustoimintaliikkeen tulee olla työväenliikettä, joka taistelee työläisten ja työtätekevien farmarien puolesta, on "hajottavaa ja kiistanalaista".

Tällaista on niiden logiikka, jotka haluavat riistää osuustoimintaliikkeeltä työväen luokkaluonteen ja jotka haluavat johtaa osuustoimintaväen kapitalististen politikoitsijain ja puolueiden helmaan ja estää työtätekevän luokan rakentamasta omaa itsenäistä poliittista puoluettaan.

Kaikien edistysmielisten osuustoimintaihmisten, huolimatta siitä mikä heidän poliittinen tai uskonnollinen käsityksensä onkin, tulisi avata silmänsä ja ymmärtää näiden puolueettomuusmanöverien todellinen tarkoitus. Amerikan osuustoimintaliikkeen tulevaisuus vaatii että sen tulee ennen kaikkea olla todellista työväenliikettä. Keskitetyn kapitalismin alaisena ei osuustoimintaliikkeellä ole muuta valikoimisen mahdollisuutta kuin elää ja kasvaa suureksi yhteiskunnalliseksi liikkeeksi tarkoituksella avustaa riistetyitä työläisiä.

Iskon näkökulmasta

Edessämme on kaksi oikein mustaa sanomalehteä, joita Kaapro-sedän sanotaan käsitelleen Vapauden toimituksessa ollessaan siten, että oli kantanut ne tikkujen välissä tunkiolle. Me emme ole niitä käsitelleet juuri Kaapron tavalla, mutta olemme niiden saastaisuuden vuoksi ryhtyneet muihin toimenpiteisiin, tavallaan samaan suuntaan käyviin kuin hänkin. Olemme nim. hankkineet vartavasten kaasunaamarit ja sähkömiehen käsineet, joiden avulla niitä sitten käsittelemme. Emme siksi, ettäkö ne meihin voisi mitään mustuuttaan henkisesti tartuttaa, mutta siksi, että ne ovat jo ulkonaiselta olemukseltaankin sellaisia, että niistä voi saada nahkaansa hitonmoisen kapin. Niitä voisi verrata hyvin prostitueeratuihin naikkosiin, elleivät lukijat vain katso, että se olisi liian paksusti sanottu näin julkisessa sanassa.

Niin mitkäkö nämä mustat lehdet ovat? Ne ovat yhdysvaltalainen "Raivaaja" ja suomalainen "Uusi Suomi". On kyllä muitakin yhtä törttisiä sanomalehtiä olemassa, mutta emme ole uskaltaneet niitä edelläkerrotuista varovaisuussyistä useampia tilata. Emmekä tarvitsekaan. Näissä on kylliksi.

Tämän pienen esipuheen jälkeen siis voimmekin käydä varsinaista, noista mustien sielujen äänenkannattajista poimittua asiaamme käsittelemään. "Raivaajassa" huomasimme huikean suurilla otsikoilla painetun kirjotuksen, johka ensimmäiset sanat kuuluivat: "Valtiollisten sortokauhujen maista". Aloimme tutkimaan, että ahas, jopas musta velikin on huomannut, että on olemassa valtiollisten sortokauhujen maita. Luemme ja huomaamme, että alussa on aivan oikein; mainitaan Italiasta ja Liettuasta, mutta siihenpä se veljen selonteko lopsahtaakin. Järki kääntää karvaisen puolen päällepäin ja pistää samaan jonoon Neuvostoliitonkin! Neuvostoliitto kuulema kiusaa "vallankumouksen vanhimpia veteraaneja" — hirveää — hirveää! — Emme jouda tässä pitkiin puheisiin, kysymme vain, että ketähän ne vanhat vallankumouksen veteraanit ovat, joita musta veli tarkottaa? Tietysti porvareita, kansainvälisiä imperialistivaltojen Venäjälle lähettämiä vakoojia ja murhamiehiä.

Mutta oikeastaan ei tuo kohta suuremmin kiinnittänyt mieltämme. Meillä oli tuosta kirjotuksesta muuta etsittävää. Etsimme, että eikö siinä sanallakaan mainita Suomesta, jonka me tunnemme yhtenä valtiollisten sortokauhujen eturivin maana. Mutta kirjotuksessa ei Suomesta mainittu sanallakaan. Ei siitäkään huolimatta, vaikka siellä viime viikolla tuomittiin lähes viisikymmentä työläistä valtiollisista syistä sadoiksi vuosiksi vankiloihin. Ja eräskin näistä tuomittiin kokonaista viideksitoista vuodeksi! Sanaakaan näistä miehistä ja naisista, jotka työväenluokan vapaustaistelun vuoksi saivat nytkin astua Suomen valkoisen vallan kuolemankomeroihin, ei mainita "työväenlehti" "Raivaajassa". Miksi? Siksi, että raivaajalainen "työväenliike" ei myönnä Suomea valkoisen terrorin maaksi, siitäkin huolimatta, että siellä ovat tuhannet työläistoverimme haudatut koirakuoppiin, rääkätty vankiloissa ja ohranan kalmanhajuisissa komeroissa.

Mutta sitähän ei oikeastaan ihmetellä sovikaan. Eihän "Raivaaja" muuten mustan taantumuksen äänitorvi olisikaan jos se sanallakaan puolustaisi näitä työläisten kannalta katsoen syyttömiä työläisiä. Mäkelä on tuntenut "Raivaajan" ja siksi hän on antanutkin sille asiaankuuluvan tikkukäsittelyn. Samoin kuin mekin olemme sen laskeneet samaan lahkokuntaan kuuluvaksi kuin suomalaisen "Uuden Suomen". Tämä viimeksimainittu lehti on myöskin tällä kertaa edessämme. Ja siitä luemme "uutisen", että Ruotsin kommunistit ovat perustaneet puolueensa yhteyteen vakoilujärjestön. Joka luonnollisesti vakoilee Neuvostoliiton hyväksi. Lehti kertoo, että kokous oli pidetty salaisesti ja että siinä oli päätetty hävittää kaikki, mikä vähänkin haiskahtaa sellaiselle, että poliisivalta voisi sekaantua puolueen asioihin. Lehti selostaa pitkästi kokousta ja kertoo lopuksi päätetyn, että ruvetaan vakoilemaan. Ikäänkuin se ei olisi sellainen homma johon ei poliisinyrkit sekaantuisi! — Uskokoon ken taitaa näitä "Uuden Suomen" "uutisia", niin varmasti hän tulee autuaaksi.

Mutta me tiedämme, että on sellaisiakin, jotka hotkaisevat täydestä nämä Suomen kaulankatkaisijahallituksen äänenkannattajan "uutiset", ja yksi sellainen on tällä mantereella ilmestyvä "Raivaaja". Siinä on sellainen "työväenlehti", joka vastaan kakistelematta nielee kurkustaan alas minkälaista moskaa tahansa, kunhan niissä vain jollakin tavalla haukutaan kommunisteja. Ja kiitollisuuden osotukseksi sitten vaikenee siitä koko maailmassa, vieläpä vapaamielisten porvarienkin keskuudessa, tunnetusta tosiasiasta, että Suomi on valtiollisten sortokauhujen maa. Pahinta lajia.

Niin, ehkäpä tämä riittänee. "Uuden Suomen" ja "Raivaajan" yhdessä muodostamaa valtiollista tunkiota työläiset kammoo, muutenkin, joten niistä puhuminen on oikeastaan turhaa voiteen haaskausta. Parempi on, että otetaan ilman pitkiä puheita pitkävartiset talikot ja nakataan koko roska kärryille ja viedään tumpalle.

Luppovaaran Isko.

IMPERIALISMI

Kohtalokkain virhe, minkä sosialidemokraatit tekevät imperialismin olemusta käsitellessään, on se, että he luulevat imperialismin olevan vain jotakin tilapäistä, jotakin, mikä ei oleellisesti kuulu itse kapitalistiseen talousjärjestelmään. Hehän luulevat, tai ainakin vakuuttavat niin tekevänsä, — että imperialismi on vain jokin erikoinen **politiikka**, jota muutamat vallat ajavat, mutta jonka ajamisesta kapitalistit aivan yhtä hyvin voisivat luopuakin kapitalistisen järjestelmän silti oleellisesti muuttumatta. He eivät näe, että imperialismi on kapitalismin erikoinen **vaihe**, jolla on juurensa kapitalistisessa **taloudessa** ja joka on kehittynyt edellisestä vapaan kilpailun vaiheesta.

Kapitalistinen kilpataistelu johti yhä suurempien kapitalistiryhmien syntymiseen, koska kilpailussa suuryrittäjä aina lyö "pienen miehen". Lopulta näistä yhtymistä tuli alallaan hallitsevia, monopolistisia yhtymiä. jotka yksinään voivat hallita markkinoita, määrätä mieleisensä hinnat j.n.e. Monopoli siis syrjäytti vapaan kilpailun.

Mutta oman maan markkinat käyvät ahtaiksi tällaisille jättiläisyhtymille. Niiden täytyy hakea ulkomaisia markkinoita. Samoin täytyy niiden etsiä yhä uusia ja halvempia raaka-ainelähteitä. Edelleen täytyi suurpankkien, jotka kasvoivat rinnan suurten teollisuusyhtymien kanssa, etsiä edullisia sijoituspaikkoja yhä karttuvalle pääomalleen. Omassa maassa ei niitä enää osittain voitu sijoittaa, osittain eivät ne "poikineet" kyllin hyvin, eivät tuottaneet kapitalistien mielestä tarpeeksi suuria voittoja. Siksi täytyy pääomiakin sijoittaa sellaisiin maihin, missä voitontekomahdollisuudet olisivat suurempia. Siten alkoi ja kehittyi **pääoman vienti**, yksi imperialismin oleellisimpia taloudellisia peruspiirteitä.

Menekkialueiden, raaka-ainelähteiden ja ennenkaikkea pääomasijoitusten turvaamiseksi oli kuitenkin välttämätöntä saattaa kyseessäolevat alueet täysin "turvatuiksi". Ne siis otettiin "vaikutusalueiksi" tai aivan yksinkertaisesti valloitettiin ne, tehtiin niistä siirtomaita. Arvaamattoman nopeassa määrässä kehittyi silloin kansojen painajainen, militarismi ja siirtomaapolitiikka.

Mutta kun "ympäri käydään niin yhteen tullaan". Pian huomasivat maailman imperialistiset suurvallat, että koko maapallo oli jo jaettu imperialistien kesken. "Isännättömiä" alueita ei ollut enää olemassa. Mutta talouden kehitys ei silti pysähtynyt. Yhä pakottavammaksi tuli uusien markkinoiden tarve, yhä enemmän kaivattiin raaka-ainelähteitä ja pääoman sijoituspaikkoja. Mikäs nyt neuvoksi? Maa oli jo jaettu, mutta uutta alaa kaivattaisiin! Täytyi ryhtyä ainoaan keinoon: yrittää ottaa toisilta. Tätä "toiselta ottamista" oli juuri viimeinen maailmansota. Siinä menetti Saksa kaikki siirtomaansa, paljon hiili-, rauta-, sinkki- j.n.e. alueita emämaassa. Suoritettiin siis maailman uudelleen jakaminen.

Mutta imperialismin kautena ei yksi tuollainen jako voi pitkäksi aikaa asiaa parantaa. Kehitys kulkee yhä eteenpäin. Viime vuosien teknillinen edistys on ollut tavattoman nopea. Useille valloille, niiden omistavat alueet ovat käyneet taaskin liian ahtaiksi. Ja "vapaita" alueita ei edelleenkään ole. Kiinaa yritetään jakaa, mutta siinäkään ei päästä sovintoon osuuksista ja kansallinen vapausliikekin on esteenä. Siksi ei taaskaan ole edessä muu kuin entinen keino: "ottaa toisilta!" Uusi maailman sota. **Imperialismi tekee toistuvat sodat kiertämättömiksi.** V.v. 1914—1918 maailmansota ei ollut viimeinen sota. Sotia tulee jatkumaan siihen asti, kunnes maailman proletariaatti tekee lopun koko kapitalisesta järjestelmästä. Mikään muu ei auta. Kansainliitto ja "sodan julistaminen laittomaksi" on vain humpuukia, jolla työväenluokkaa koetetaan johtaa harhaan, jotta se sodan puhjetessa antaisi viedä itsensä teurastuspenkkiin.

Sotaan ajaa kapitalisteja toinenkin tekijä: Neuvostoliiton olemassaolo. Kapitalismi ja sosialismi eivät pitkän aikaa voi elää toistensa rinnalla. Neuvostoliiton esimerkki näyttää kaikille sorretuille kansoille ja luokille vapahduksen tien. Kapitalistit eivät voi nukkua öitään rauhassa niin kauan kuin Neuvostoliitto on olemassa. Siksi täytyy niiden yrittää tuhota Neuvostoliitto. Siksi luodaan sotaliittoja, käydään neuvotteluja, tehdään ministerien "yksityisiä virkistysmatkoja "toisiin maihin j.n.e. Ratkaisevan hetken tullen tulevat kapitalistit jopa unohtamaan keskeiset riitansakin käydäkseen yhdessä Neuvostoliiton kimppuun. *Siinä siis yksi* polttava sodan syy lisää.

Imperialismi vaikuttaa kuitenkin aivan suoranaisestikin työväenluokkaan. Siirtomaista saa suurvaltojen imperialistinen porvaristo suuria voittoja. Nämä voitot ovat paljon suuremmat kuin mitä kotimaassa voitaisiin saavuttaa. Näistä suurista voitoista voivat kapitalistit nyt heittää jonkun osan työväenluokan eräille kerroksille. Jo Marx ja Engels havaitsivat tämän Englannissa. Siten syntyy kaikissa kapitalistisissa maissa määrätty työväen kerros, jolle on suoranaista etua siirtomaiden riistämisestä. Tämä parhaiten palkattu työväen kerros muodostaa "työväen aristokratian," josta Engels on niin monia kovia sanoja lausunut. Tämä kerros alkaa tuntea kuuluvansa kapitalistiseen yhteiskuntaan, se kadottaa vallankumouksellisuutensa. Tästä "työväen aristokratiasta" leviää opportunismin myrkky proletariaatin ruumiiseen. Sodan edellisenä rauhallisena aikana ei tämä opportunismi vielä selvästi karvaansa paljastanut. Tarvittiin maailmansodan tulikoe, ennenkuin työväenluokan suuret joukot tulivat huomaamaan kantaneensa käärmettä povellaan. Kaikki työläiset eivät ole sitä vieläkään huomanneet. Mutta seuraava maailmansota näyttää jo sokeillekin, mistä on kysymys. Sillä vanhan sosialidemokratian opportunismi on muuttunut suoranaiseksi petturuudeksi ja niiden petturien rikos v. 1914 tulee uuden maailmansodan syttyessä esiintymään vieläkin häikäilemättömämpänä.

Joulurahat Suomeen.

Kurssi 39.60 Suomen markkaa

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN — TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Me emme kiihota ketään rahojansa Suomeen lähettämään, mutta jos niitä kerran lähetetään on parhainta lähettää ne oman liikkeenne, Vapauden, kautta.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1387 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

J. OKSANEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL
957 Broadview Ave.,
Toronto, Ont.

DAVID HELIN
eri paikkakunnilla Pohjois-Ontariossa.

Yli yksitoista miljoonaa Smk. lähetetty v. 1928 ajalla eikä yhdenkään lähettäjän rahat ole joutuneet hukkaan.

Lähettäkää kaikki postin kautta tehtävät välitykset nimellä ja osotteella

VAPAUS

Box 69, Sudbury, Ont.

Toronton uutisia

MUISTETTAVAA

Canadan Suomalaisen Järjestön Toronton osaston ylimääräinen kokous pidetään lokakuun 7 pnä, sunnuntaina iltapäivällä, kello kaksi. Jokaisen osaston jäsenen olisi saavuttava tähän tärkeään kokoukseen, jossa päätetään uuden toimintahuoneuston hankkimisesta ja monista muista tärkeistä seikoista. Jokaisen jäsenen on siis välttämättä oltava saapuvilla.

PUOLUEEN SUOMALAISTEN JÄSENIEN KOKOUS

aletaan heti suomalaisen osaston kokouksen loputtua samassa paikassa, joten suomalaiset puoluejäsenet valmistautukaa kokouksiin niin, että voitte olla läsnä tässä kokouksessa myös, jossa puoluetoiminnan tehostamista koskevia tärkeitä kysymyksiä tulee esille.

OHJELMAKOKOUS

sunnuntai-illalla, lokakuun 7 pnä, alkaen kello kahdeksan. Ohjelmakokous on meille jokaiselle työläiselle opettava ja virkistävä illanvietto, johon jokaisella suomalaisella työläisellä on vapaa sisäänpääsy. Tällä kertaa on agit.-prop.-komitea onnistunut saamaan hyviä ohjelman suorittajia, ollen runo tov. Valorannalta, laulua tov. Aili Jokelalta, kupletteja tov. Kaskelalta sekä monia muita arvokkaita ohjelmanumeroita, joten täyttäkää osaston avara sali ääriä myöten, koska kerran on vapaa sisäänpääsy ja arvokas ohjelma.

SUOMEN LUOKKASOTA — HISTORIAA JA MUISTELMIA

Tämä arvokas suurteos on saapunut paikkakunnalle, joka pitäisi olla jokaisen aikansa seuraavan suomalaisen työläisen kirjavarastossa. Kirjaa on saatavana agit.-prop.-komitean kirjallisuusasiamieheltä, tov. Victor Järviseltä, joka hoitaa tätä tehtävää ja on aina saapuvilla osaston huoneustolla yleisissä iltamaja kokoustilaisuuksissa, ottaen vastaan tilauksia tälle arvokkaalle teokselle, jos hänellä ei sitä sillä kertaa olisi mukanaan. Myös on häneltä aina saatavissa uutta arvokasta kirjallisuutta, niitä viimeisiä uutuuksia, joita löytyy liikkeemme, Vapauden kirjavarastossa. Palvelijattaret, Järvis teille hankkii myöskin tulkki- ja keittokirjat, kun vaan hänelle siitä ilmoitatte. Muistakaa, että Vapauteen tilaukset hoitaa myöskin hän ja niiden kirjojen myynnistä luovuttama palkkio menee paikallisen suomalaisen agit.-prop.-komitean avustuskassaan, joten jo senkin vuoksi kannattaa käyttää jokaisen tätä yhteisen hyvän eteen ahertavaa kirjallisuusasiamiestä silloin kun sellaista tarvitsee.

AUTOT TEKEE VAIVASIA

Kuluneen viikon ajalla on autot loukanneet 14 ihmistä, nuoria ja vanhoja, toisia lievemmin, toisia vaikeammin, kaikki kuitenkin on kuljetettu sairaalaan hoidettavaksi.

ENSIMÄINEN POSTIA KULJETTAVA LENTOKONE

lähti Torontosta Leesiden ilmailukentältä lokakuun 1 päivä, maanantaiaamuna, ollen matka Montrealiin ja New Yorkiin.

HERRAT MUISTAA OMIAAN

Torontossa ilmestyvän Telegramin toimittaja John R. Robinson, joka täällä joitakin päiviä sitten kuoli, oli ehtinyt elämässään palvella tätä Canadan yhtä suurinta ja samalla vanhoillisinta päivälehteä 43 vuotta. Nyt hänen jäätteensä kuljetettiin lokakuun 1 päivänä hautaan, johon menoon osallistui koko kaupungin porvaristo ja samalla, kuten odottaa sopiikin, Toronton kaupunginhallinto viimeistä sorkkaa myöten, varustettuna kaikilla vainajalle ja samalla myös kuolleen herralle sopivilla kunniamerkeillä ja tunnustuksilla.

ONTARION SÄHKÖVOIMAYHTIÖ

avasi täällä lokakuun 1 päivä uuden, useamman miljoonan maksavan sähkövoiman yhdistys- ja kehityslaitoksen. Laitos sijaitsee Leesidessä. Laitos aikaisemman ilmoituksen mukaan piti avattaman maanantaiaamuna, mutta Telegramin toimittajan kuolema ja hänen hautauksensa esti avauksen. Vasta iltapäivällä, tuntia jälkeen hautajaismenojen laskettiin uuteen kehityslaitokseen 80,000 hevosvoimaa vastaava virta päälle. Siis tämäkin miljoonia maksava työläisten hiellä ja omalla rakennettu laitos joutui ensimäisekseen kunnioittamaan työläisten oikeuksia ja asiaa parjanneen miehen muistoa.

MAAILMANENNÄTYS KIRJOTUSKONEELLA

Torontolainen tyttö, Irma Bright, hankki itselleen kansainvälisissä amatööritoimitaisuuksissa Californiassa maailmanennätyksen, kirjoittaessaan 116 sanaa minuutissa yhtämittaa puolen tunnin ajan. Tyttö on iältään 20-vuotias ja näyttää ilmeitä kirjotuskoneella nuoresta iästään huolimatta.

VAROKAA NAISET TUNTEMATTOMIA KÄYDIN TARJOOJIA!

Nuori skotlantilainen tyttö joutui pahoinpideltäväksi ottaessaan tarjottua "vapaata kyytiä". Tyttö on ollut Canadassa vasta 2 kuukautta ja ollen kaupunkia tuntematon, käveli ollen kaupunkia tuntematon, käveli lauantai-illalla, syyskuun 29 pnä, pitkin Queen-katua, jossa hänen pysäytti kaksi miestä, joilla oli auto, tarjoten tytölle kyytiä, luvaten viedä kotiin. Mutta veivätkin hänet länsipäähän Torontoa, paikkaan missä heillä oli olutta ja viinaa, tarjoten ja pakoittaen tytön sitä nauttimaan. Jollakin sattuman kaupalla tyttö vapautui sunnuntai-aamuna räätkäisjästään, tehden ilmiannon poliisilaitokseen kiduttajistaan, joita ei kuitenkaan tähän mennessä ole tavattu. — J.

Opiskelurenkaita muodostamaan

Syksy on käsissä. Kesälomat ja järvien rannat ovat siirtyneet pois päiväjärjestyksestä. Nuoriso siirtyy kouluihin. Vanhemmankin työväestön olisi järjestettävä koulunsa, luokkataistelukoulut. Ja ei ainoastaan itselleen, vaan myöskin nuorisolle.

Nykyään kirjoitetaan historiaa nopeasti. Muutokset yhteiskunnallisessa ja taloudellisessa elämässä seuraavat toinen toistaan. Meidän, työläisten, on kyettävä pysymään aikamme tasalla ja valmistauduttava suureen tehtäväämme, vanhan yhteiskuntamuodon hävittämiseen ja uuden luomiseen.

Yhtenä tärkeänä itsekasvatusmuotona esiintyvät meillä opiskelurenkaat, joiden järjestämiseen olisi aika ryhtyä.

Miten ne muodostetaan

Opiskelurenkaita, joihin kaikki aikuiset sekä myöskin nuoriso samalla aikaa osallistuvat, ei ole asetettava pannaan. Mutta parhaat tulokset kuitenkin saavutettanee, jos aikuisille ja nuorisolle järjestetään opiskelurenkaat erikseen, joskin aikuisia voi olla ohjaamassa nuorison työskentelyä. Edelleen voivat naiset järjestää keskinäisiäkin opiskelurenkaita.

Ei ole tarpeellista koota kaikkia paikkakunnan opinhaluisia samaan opiskelurenkaaseen. Parempi, jos renkaassa on, sanokaamme 10—15 jäsentä. Silloin kaikki saavat tilaisuuden osallistua keskusteluihin. Tiukkoja rajoja ei voida vetää, mutta käytännöllisistä syistä asuntopaikka esiintyy jonkunlaisena määrääjänä, mihinkä opiskelurenkaaseen kukin kuuluu.

Toimintamuodoista

Villkaasti, yli talven toimivan opiskelurenkaan edellytyksiin kuuluu, että renkaan jäsenillä ei kyllästyteltä liikarasituksella. Kokoontumaan esim. kerran viikossa, vuoroin eri tovereiden asunnoille. Koollaoloaika täytyy rajoittaa.

On ollut tapana ottaa joku arvokas teos, jota luetaan kohta kohdalta, kunnes teos on tutkittu kannesta kanteen. Lukeminen tapahtuu vuorottain, jokainen etukäteen valmistautuen täydentämään suullisella selostuksella lukemaansa osaa. Varjopuolena esiintyy pitkävetelsyys, joka toisinaan tahtoo esiintyä ilmeisenä. Siksi olisi paikallaan käyttää kahtakin teosta rinnan samoissa kokouksissa.

Mutta opiskelurenkaiden työ ei saa rajoittua vissien teosten tutkimiseen. Maailman tapahtumat, puolueiden ja järjestöjen konferenssit j.n.e. antavat otollista keskustelun aihetta. Samoin puolueen, työväenyhdistysten y.m. toiminnan parantamiskysymykset. Ja kaikki nämä ovat keskustelun arvoisia, joskaan rengas ei ole mikään päätösvaltainen kokoomus.

Renkaiden työskentely ei saa kehittyä "masiinoimiseksi", puhumattakaan että juoruaminen olisi sallittua.

Ei puolueen elimiä

Löytyy tapauksia, joissa opiskelurenkaisiin on otettu vain puolueen jäseniä. Siten ei saisi tapahtua, sillä opiskelurengas ei ole mikään solu. Mitä tärkeintä juuri onkin saada opiskelurenkaisiin sellaista toveria, jotka puolueen jäsenyyteen kelpoisiksi tullakseen tarvitsevat vain "hieromista". Siten opiskelurenkaat, samalla kun niissä puolueen jäsenistö kehittää itseään, muodostuvat myöskin rekryyttilaitoksiksi puolueelle. Ja sille pohjalle on opiskelurenkaiden työ järjestettävä. Puolueellamme on paljon sellaisiakin probleemeja, joita voidaan käsitellä opiskelurenkaidenkin kokouksissa.

Vaihteleviksi

Opiskelukerhoilta ei pidä ryöstää vapaan toveriseurustelun ja huvittavaisuuden piirteitä. Vapaalle keskustelulle, yhteislaululle, soitolle j.n.e. on varattava omat hetkensä. Luettiinen yksitoikkoisuus ensimäiseksi karkottaa lukurenkaista "heikommat" — jotka juuri olisikin saatava pysymään matkassa. Kuri ja järjestys on ylläpidettävä siten, että jokainen itsekin tunteisi olevansa siihen alistettu.

Jokaisen opiskelurenkaan parhaista voidaan muodostaa väittelyjoukkue, johon voi kuulua 3—5 henkilöä. Hyvänä innostajana esiintyvät lähitienoiden opiskelurenkaiden "yhteisistunnot", joissa mainitut väittelyjoukkueet voivat "nykästä". Väittelyä voi seurata yleinen keskustelu. Opiskelurenkaiden toimintaa voidaan monella muulla tavalla vilkastuttaa.

Alkäämme unohittako suomalaisille niin rakasta kahvikutsua. Emäntäväki voi tuoda tullessaan leivoksia, toiset panevat "kahvikassaan" pikkusumman, miten kulloinkin parhaaksi katsotaan. Aineelliset kustannukset vain on jaettava tasan kaikkien kesken. Ja kun on vain yleispiirteinen alustus opiskelurenkaalle, lukurenkaille, opintokerhoille, miksikä niitä kulloinkin halutaan nimittää. Toivottavasti toisetkin toverit kiinnittävät huomiota kysymykseen ja täydentävät alustusta. On enempi kuin tärkeätä, että pitkät talvi-illat saadaan kehittäviksi, innostusta ja toverituntetta kasvattaviksi. — V. P. Eteenpäin-lehdessä.

Port Arthurin uutisia

VASTALAUSE- JA OHJELMAKOKOUS

Sunnuntai-illaksi, syysk. 30 p:ksi järjesti agitatsionikomitea vastalausekokouksen Suomen hallitusta vastaan, sen työväenliikettä ja sen johtavia henkilöitä kohtaan kohdistaman vainon johdosta. Tilaisuus muodostui samalla ohjelmalliseksi illanvietoksi.

Toveri A. Hautamäki aluksi selosti niitä syitä ja vaikuttimia, jotka ovat johtaneet vallassaolevan luokan ryhtymään hillittömään hyökäykseen ja vainoon järjestyneitä työläisiä ja varsinkin sen edistysmielisempää osaa, kommunisteja, vastaan. Ei ainoastaan Suomessa vaan kaikissa maissa, joissa luokkataistelu on kärjistyneempää. Samalla selostaen niitä keinoja ja menettelytapoja, joiden avulla tätä porvariston vainoa voidaan parhaiten vastustaa. Hautamäen puheen jälkeen läsnäolijat yksimielisesti hyväksyivät esitetyn vastalauselman, joka lähetetään Suomen hallituksen viranomaisille.

Tämän jälkeen seurasi useampia musikaallisia y.m. ohjelmanumeroita, joista voinee mainita näytöskappaleen nimeltä "Yksimieliset". Yleisöä oli saapunut haali täyteen. Ja tilaisuudessa kerätty kolehti tuotti 30 dollaria, joka summa lähetetään Suomen vangittujen työläisten ja heidän perheittensä avustamiseksi. Hyväksytty vastalauselma kuuluu:

"Suomen Tasavallan Hallitukselle, Helsinki, Suomi.

Sunnuntaina 30 päivä syyskuuta 1928, me Port Arthurissa Canadassa kokouksemme kokoontuneet suomalaiset lausumme jyrkän paheksumisemme sille kaikkea oikeusperiaatetta vastaan sotivalle menettelylle, mitä Suomen tasavallan hallitus sekä oikeuslaitokset, kuin myöskin Suomen poliisivalta ovat käyttäneet Suomen järjestynyttä työväestöä vastaan.

Seurattuamme tarkasti sekä huolellisesti viimeistä, järjestyneitä työläisiä kohtaan käytyä oikeusjuttua, olemme tulleet siihen horjumattomaan vakaumukseen, että tämän oikeuden käynnin aikana rikottiin mitä julkeammin kaikki alkeellisimmatkin oikeudenkäyntiperiaatteet ja uskomme vakaasti, että nyt kun tämän oikeudenkäynnin perusteella tuomitut ovat työttisiä erinäisiin rangaistuksiin, niin silloin Suomen tasavallan oikeuslaitos on tehnyt itsensä vikapääksi suurimpaan ja törkeämpään rikokseen mitä kansojen historiassa tunnetaan.

Tämän tähden, vilpittömästi uskoen, että jo yksistään tällä oikeuden käynnillä poljettiin Suomen työtätekevän luokan oikeuksia, me Canadassa elävät suomalaiset vaadimme, että Suomen oikeuslaitos pikaisesti luopuu kaikista syytteistään ja peruuttaa langettamansa tuomiot, joita se on antanut näitä jo kyllin paljon vääryyttä kärsineitä työläisiään vastaan, sekä samalla kertaa korvaa heille kaiken sen, mitä he ovat tämän laittoman sekä kaikkea oikeusperiaatetta vailla olevan vangitsemisen, oikeuden käynnin ja tuomioiden aikana kärsineet. Myöskin vaadimme, että ennemmin samanlaisista syistä, samalla perusteella sekä samojen oikeusmenetelmien kautta tuomitut, nyt vankiloissa viruvat työläiset myöskin vapautetaan pitemmittä viivyttelyittä.

Vain tällä tavalla voi Suomen hallitus ja oikeuslaitokset säilyttää, edes osittaisestikaan Canadassa asuvien suomalaisten luottamuksen. Toisessa tapauksessa tunnemme velvollisuudeksemme ryhtyä kaikkiin mahdollisiin keinoihin ja toimenpiteisiin, että Canadan kaikki asukkaat tulisivat tietämään sekä tuntemaan sen lailliseksi tehdyn laittomuuden, minkä turvissa Suomen tasavallan nykyinen hallitus ja oikeuslaitokset pysyvät pystyssä."

Kokouksen puheenjohtajan ja kirjurin allekirjoitukset. — S.

Suomesta

Satamatyöläisten lakko

Viime kuun puolivälissä saapui Helsinkiin useita kuljetustyöläisten liittojen edustajia eri maista. Saapuvien joukossa oli m.m. Skandinavian kuljetustyöläisten federatsionin sihteeri Oskar Eriksson, Lyngsie y.m.

Lähetystön tarkoituksena on, että elleivät työnantajat vieläkään suostu tekemään työehtosopimuksia ja koroittamaan palkkoja, yhdessä Suomen kuljetustyöläisten liiton liittohallinnon kanssa järjestää Suomen satamatyöläisten lakon tukeminen ulkomaalaisissa satamissa aktiivisemmaksi sekä ulottaa se myöskin sellaisiin satamiin, esim. Englannissa, joissa saartoa ei tähän asti ole toteutettu.

Satamalakko on kestänyt jo yli neljä kuukautta. Kun porvarilliselta taholta Ruotsissakin on koetettu uskotella, ettei lakoilla olisi juuri mitään kantavuutta, on Skandinavian kuljetustyöläisten federationin kassanhoitaja Eriksonia haastateltu asian johdosta. Hän on vakaumuksenaan lausunut, etteivät Suomen satamalakkolaiset voi luopua taistelustaan, jota käydään kaikilta näkökannoilta katsoen oikeutettujen vaatimusten puolesta, vaikkapa se vaatisi suurempiakin uhrauksia. "Olemme skandinaavisista kuljetustyöläisten liitoista luovuttaneet Suomen satamalakkolaisille jo satojatuhansia kruunuja (1 kruunu 10:65 Suomen mk.) ja tätä avustusta tullaan edelleenkin jatkamaan sääntöjen mukaisessa järjestyksessä."

Kun Ruotsissa yleensä noudatetaan joukkotyöehtosopimusten solmiamisperiaatetta, jonka puolesta Suomen satamalakkolaiset taistelevat, on Erikssonilta kysytty, eikö Ruotsin taholta voitaisi tehdä mitään Suomen kapitalistien saattamiseksi työehtosopimusten tielle. Tähän on haastateltava vastannut, ettei voi toistaiseksi mitään sanoa ja ihmetellyt satamakapitalistien uppiniskaisuutta, kun aiheuttavat koko maalle vahinkoa. Myöskin Suomen ulkomaisia lähettiläitä on haastateltava ihmetellyt, koska ne "ennenkaikkea Köpenhaminassa, mutta myöskin muualla ovat tehneet huomattavasti työtä yleisen mielipiteen muokkaamiseksi Suomen työnantajille suotuisaksi". Kysymykseen Suomen laivain saarosta, on E. vastannut: "Saarto on täysin tehokas ja kehittyy täysin suunnitelmien mukaan. Suomen työläisten vaatimukset ovat sellaisia, että ne ovat ennemmin tai myöhemmin läpiajettavat. Tämä on tehtävä selväksi Suomen satamakapitalisteillekin."

Lakko jatkuu murtumattomana

"Työn Ääni" kertoo, että äsken poistui Vaskiluodon satamassa kahdesta puutavaraa lastaavasta laivasta rikkurit, tehden siis tavallaan "korpilakon". Rikkurien lakko johtui siitä, ettei työnantaja suostunut korottamaan heidän tuntipalkkaansa.

Kuljetustyöläisten liitosta ilmoitetaan:

Lakkopaikoilta saapuneet tiedonannot osoittavat tilanteen olevan edelleen lakkolaisille edullisen. Tarkkojen vertailujen perusteella ilmoittavat lakkokomiteat rikkurien työtehon vastaavan noin 50—60 pros. normaalisen työväen työstä.

Muutamissa satamissa ovat työnantajat ilmoittaneet yksityisesti olevansa valmiit tekemään työehtosopimuksen ja sopimaan palkoista, mutta kun on kysymyksessä kaikkia satamia koskeva sopimus, ei neuvotteluihin yksityistapauksissa ole erikseen ryhdytty.

Koko maassa jatkuu siis satamatyöläisten lakko muuttumattomana. Lakkolaisten rintama on horjumaton.

JOSKUS TOISTE......

Hallituksen jäseniä, presidentti mukana, oli äsken läsnä Outokummun uusien laitosten vihkiäistilaisuudessa. Herrojen kerrotan m.m. laskeutuneen kaivoshissillä yli 100 metrin maanpinnan alle kaivokseen, jossa nähtiin malmin kuljetusta. "Sitävastoin ei ollut tällä kertaa aikaa mennä katsomaan itse malmin louhintaa, jota suoritetaan toisessa osassa vuorta."

Suuressa puheessaan lausui presidentti samalla matkalla m.m. seuraavat kauniit sanat: "......., meidän maamme on rikas maa, joskin me siinä suhteessa olemme ehkä monia muita maita onnellisemmassa asemassa, että meillä rikkaudet ovat ankaran työn takana."

Ei olisi suinkaan ollut vahingoksi vaikkapa mainitut herrat ollessaan kerran kaivoksessa, olisivat saman tien laskeutuneet tämän "meidän maamme sisuksiin" vähän syvemmällekin, toteamaan, miten "onnellista" on tuon rikkauden esiin vetäminen, itse malmin louhinta, sille, joka tuon työn saa suorittaa.

Mutta sitähän ei hallituksella ollut aikaa tällä kertaa edes katsella. Tuleeko heille siihen halua enää toiste?

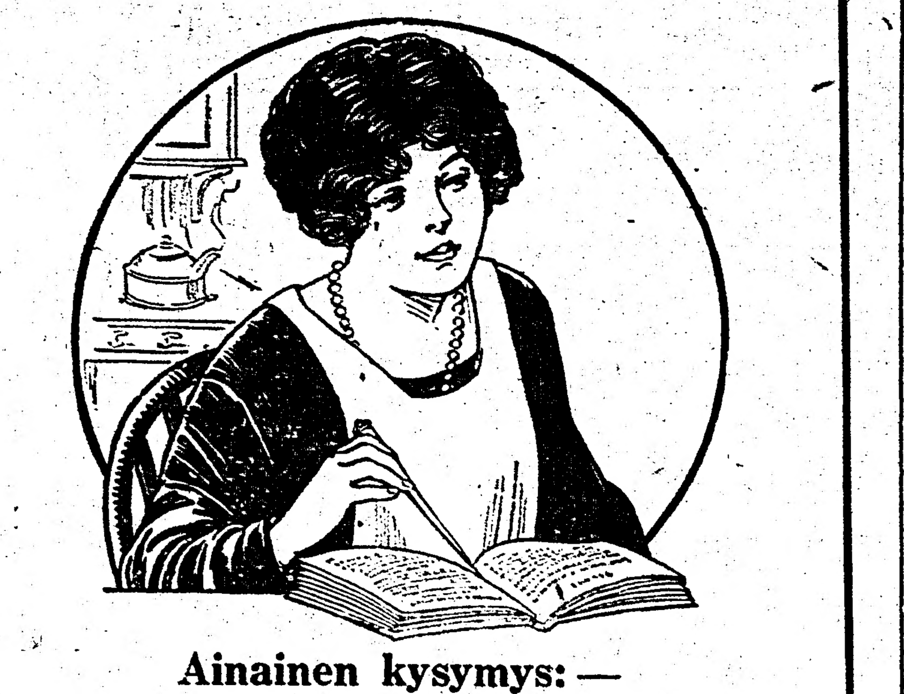

Ainainen kysymys: —

"Mitä tänään tulee olemaan"

— tämä kysymys on onnellisesti ratkaistu, jos te omistatte St. Charles reseptikirjan ja myöskin varaston St. Charles maitoa! Tusinoittain erinomaisia reseptejä maukkaille sopille ja kastikkeille, leivälle, kalalle, salaateille, kakuille ja monelle houkuttelevalle päällysruualle. Minkä tahansa reseptin valitsette, tulee se varmasti tyydyttämään perhettänne, jos sen mukaan valmistatte puhtaasta, rikkaasta ja ravitsevasta St. Charles maidosta ruokanne.

THE BORDEN CO., LIMITED, MONTREAL
Olkaa hyvä ja lähettäkää minulle, vapaasti, St. Charles reseptikirja, jossa on 85 kokeiltua reseptiä.
Nimi ....
Osoite ....
648

Borden's ST. CHARLES MILK (Unsweetened)

Farmi myytävänä

162 eekkeriä maata

45 peltoa, asunto, paanat j.n.e.p. Autotien varrella, suomalainen naapuristo. Lähellä koulua ja haalia.

84 eekkeriä

Ylläoleyan rajalla. 11 eekkeriä peltoa, asunto hiljan palannut. Heinäladot ja eläinten suojat on olemassa. Järven rannalla. Viiden sadan dollarin arvosta maksettua koneistoa. Hinta $1800.00. Myydään ehdoilla.

87 eekkeriä

20 peltoa. Kaikki tarvittavat rakennukset hyvässä kunnossa. Joen rannalla. Autotien varrella. Lähellä koulua. Naapurit suomalaisia. Hinta $1500. Huokeat ehdot.

J. JARVIS,
Asioimisto
Huone 108, Huron Chambers,
SUDBURY, ONT.
Telef. Konttori 2189—Asunto 760.

Surun murtamana ilmoitamme, että veljemme

NESTOR PELTOLA

kuoli tapaturmaisesti International Nickel komppanian Frood kaivoksessa 23 p:nä syyskuuta 1928. Hän oli syntynyt Alahärmässä, Vaasan läänissä, lokakuun 3 pnä 1901. Häntä lähinnä jäi suremaan äiti ja seitsemän veljestä, joista neljä on tässä maassa ja yksi Yhdysvalloissa, sekä laaja sukulais- ja tuttavapiiri tässä maassa ja Suomessa.

Veljet **Jussi, Antti** ja **Jaakko Peltola.**

Nyt uinut sä veljemme untas rauhaisaa, sinuun kapitaalin riisto ei voi enää vaikuttaa.
Vaan äänesi aina kaijuttaa joka taistoon, taistoon meitä velvoittaa.

Sydämelliset kiitokset pyydämme lausua sille suurelle ystäväjoukolle, joka oli läsnä ja saattamassa veljeämme hänen viimeisellä matkallaan.

Erikoisesti haluamme kiittää toveri Vaaraa haudalla pitämästään puheesta ja myöskin toveri Tenhusta pitämästään puheesta. Ja myöskin sydämelliset kiitoksemme haluamme lausua toverittarille ja tovereille haalilla ja haudalla kauniista laulamistanne lauluista ja poikatalon tovereille ja toverittarille siitä kauniista seppeleestä, jonka laskitte Nestorin haudalle hänen muistolleen.

Veljet.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, rakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUpakka- ja Makeis-kauppa 16 Durham St., Sudbury, Ont. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

H. KAUHASEN RÄÄTÄLILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

RUOKAA JA ASUNTOJA SAA 333 Spruce Street West. Justiina Ritari. Puhelin 1822.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula, Phone 276, Box 113.

PORT ARTHUR, ONT.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori toimii agenttina A. Andersonin valokuvien valmistusliikkeelle. Postin kautta tulevat kuvat toimitamme täsmällisesti valmiiksi. Rahan seurattava tilausta.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

HIERONTAA JA SAIRASVOIMIStelua antaa Mrs. Anna Sarell, 38 Centre St., Port Arthur, Ont. (Trt

TORONTO, ONT.

KIVIHIILTÄ JA KOKSIA, PARASta lajia, johon olette tyytyväisiä. — Toimitan myöskin muuttoja. Alanko Coal, 33 Robinson St. Trinity 0386J. (MTr

FORD CITY, ONT.

HIEROJA, EUROPASTA TULLUT reumatismi- y.m. hieroja ottaa vastaan asunnossa ja käy kotona. Hanna Ervasti, 288 Albert St., Fort City, Ont. puhelin 4993.

TIMMINS, ONT.

LUONTAINEN SAIRAANHOITAJA ja hieroja Taimi Valo, 66—5th Avenue (Rintasen yläkerrassa). Tilaa sisäpotilaille. Box 1127, Timmins, Ont. (To

Ilmotus

Koska mieheni Kosti Junnila on jättänyt minut oman onneni nojaan kahden lapsen kanssa huolehtimaan elämästämme maaliskuusta alkaen 1928, niin ollen en ole tästä lähin riippuvainen hänestä.

Mrs. Senni Junnila

Otan tyttönimeni takaisin Senni Salonen.

Box 1511, Timmins, Ont.

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä on veljeni **Johan Fred Leino.** Hän oli viime talvena Paugan Fallsissa, Que. Jollei hän itse satu huomaamaan tätä, jos joku hyväntahtoisesti ilmoittaisi minulle hänen osoitteen. Muiltakin on kirjeet tervetulleita osoitteella: (217

Kusti Kujala,
Box 12, Sprucedale, Ont.

Haluaisin tietää missä nykyään on **Kalle Vänni.** Ole hyvä ja kirjoita osoitteella: (217

Lempi Gronlund,
Box 1575, Sudbury, Ont.

Vietättekö Unettomia öitä?

Mr. August Mitchell, McMillan, Mich., sanoo: "Minä en saanut koskaan unta vaikka olin aina työstä tultuani niin väsynyt, että tuskin voin kävellä kotiin. Minun sääreni olivat heikot ja tunsin kipua yli ruumiin, sen lisäksi minä olin hirvittävän laiha. Nuga-Tone on tehnyt minusta uuden miehen. Minulla ei ole vaivaa entisistä kivuistani ja nyt tunnen itseni nuoreksi jälleen."

Kokeilkaa tätä "Kansallista Terveyden Rakentajaa", jos olette heikko tai kipeä, laiha tai kärsitte veren vähyydestä, uloskulunut, hermostunut tai alakuloinen, tai jos teillä on munuais- tai vesirakkohäiriöitä. Nuga-Tone myöskin antaa teille levollisen virkistävän unen, parantaa ruuansulatustanne, parantaa ja voimistaa ruumistanne yleensä sekä painoa laihoille ja uloskuluneille ihmisille. Nuga-Tone'a on myytävänä rohdoskaupoissa, ja jos ei se auta teitä ei se maksa mitään. Katsokaa takausta nimilapussa.

THE YOUTH SECTION

Organize the Unorganized Young Workers

The most important task confronting the youth movement at the present moment is the organization of the unorganized young workers. Especially in the Sudbury District this must be taken under the most energetic consideration and action.

In its essentials the Sudbury District is industrial. There are a considerable number of young workers that are employed in agricultural work, but the basic, essential section of the young workers is employed in industry. The farms in the district are small, no extensive agriculture is carried on, and therefore the farm workers do not account to much. Large number of young workers are employed on the surface workings of the mines, mainly in the so-called rock-houses, where the ore is separated from the rock after being run through the crusher. Here we have young workers, of as low age as 13, mere children, whose place would be far from the roaring, death dealing atmosphere on a nickel mine, working at picking ore from a conveyor transporting crushed rock. Long days, exceeding the hours the men work underground, bending over moving machinery, in an atmosphere laden with rock dust, the cause of silicosis, is the lot of these young workers that are driven into the service of the nickel lords. Even experienced miners assert that they cannot conceive of any ocupation as deadly as this work in the "rock-house". The air is laden with more dust than even the underground workings on account of all the rock that is lifted from the mine being crushed in there for separation. When we realize that this is where boys of 13 and over must work, we can fully realize how vile the existent system is. Besides. all this is happening side by side with the fact that the existent child labour laws prohibit the employment on any mine of workers under 16 years of age. The law receives no respect when higher profits for the nickel operators are in question. The young workers are a profitable investment, their wages being below the standards of the adult workers. The mining industry being in the stage of development, the young workers will be ever increasing in importance as an industrial factor. There are other industries in the district. Steel plants, paper mills, lumbering, asborb large numbers of young workers. In Stault Ste. Marie at the steel plant 20 percent of the entire number of workers are young workers, working unred the most atrocious conditions. The average working day ranges as high as 12 and 13 hours per day, with miserable wages. Large numbers of farm youth have to go out into the woods into the lumbering industry to get their existence in the winter time, often to help keep the farm going and to pay the interests on the mortgage, to preserve a haven for the old folks, who hardly could be considered in many cases to be able to entirely go into industry.

We see with little scrutiny that the conditions under which the young workers in this district, as well as elsewhere, are compelled to work, more than warrant our entry into the trade union organizational field, to organize these young workers into fighting organizations to defend their existence.

We now have in existence in the Sudbury district organizations among the mine workers and the lumber workers, namely the Mine Workers Union of Canada, and the Lumber Workers' Industrial Union of Canada. These two organizations are the only ones in the industrial field striving to organize the workers against the terrific exploitation which is prevalent at the present time. It is the duty of the class conscious young workers to further the organization of the young workers in the different industries into these organizations. Only by organizing the now unorganized youth in industry, by exposing to them unveiled the conditions they are working under, showing to them the actuality of their position, can we expect any improvement in the present situation. Therefore our aim must be: incessant work among the working youth to put reality before them as it is, and to organize into the militant organizations.

Child Labour

One of the commonest forms of child labour existing in Canada is picking fruit. The pickers get up about six o'clock and after eating a hasty breakfast make for some main street of the city, where they "bum" rides out to the farm where they are picking. The pickers often do not get out to the farm where they are working until 9 or 10 o'clock, where they are reprimanded for coming late. Most of them are between the ages of 10 to 14 years, are very poor, and out there because they could not get a job in the city. The pickers are provided with ladders to pick the cherries, of which there is always a shortage, and rows are the result, quite often.

A sign was put up: "We are paying 10 cents a single basket of cherries this year." But if a picker is fired, he will receive 7½ cents per single basket, bcause he has not worked the whole season. (It doesn't take much to get fired either.) Most of the children make about $1.20 a day, if they get 10 cents per basket, which is quite small even for a child. The moment the farmer paid the pickers off at the end of the day he ordered his hired man to put them off his farm. Going home each night is just as bad as going there, and the pickers soon become accustomed to a late supper.

Then we go back to school to hear about our "prosperous country, Canada."

Prepare for Winter Work

Again we are confronted with the winter time, which ought to be more favourable to general activity than the hot summer months. This does not mean that any YCLer should consider the class struggle as halted for any period, but at any rate the general interest is directed more in other channels, as hikes, excursions, etc. Winter usually brings about a general briskening of activity, but to be able successfully further the movement to the fullest extent, we must right now prepare a program of action for the winter months.

A very prominent place in our winter work, especially in the rural units, is occupied by general educational work. This can be furthered in many different ways, depending on the means of the different localities.

Educational meetings with appropriate programs are an important phase of this work. To these meetings, if properly arranged, may be attracted some of the youth outside of the League, and they serve as an ideal possibility for comrades to go into actual training for general propaganda work, as public speaking etc. Study circles, wherever within the means, are very important, because self-education and study on the part of the membership should not be omitted.

Another means which would prove to be an important factor in maintaining the general interest in the YCL work, is the arranging of visits to other nearby localities with appropriate programs. These stimulate a feeling of co-operation between different units, and would tend to relieve the monotony of work.

Wallpapers represent a very important phase of our YCL work but still have been neglected by far too great an extent. A well arranged wallpaper is such that it does not escape the notice of any one coming into the hall or room housing it. Its glaring slogans, striking pictures and cartoons must all convey some idea of political significance. A wallpaper is a weapon which reaches everyone comes within its range. Even a casual glance must convey something, and arouse interest to make a wallpaper a success.

Always the question of aiding our press must be kept in mind. Our program of action must include the support of the organ of the League, the Young Worker, not only through raising funds and obtaining subscriptions, all of which is very important, but also by having correspondents who regularly inform the paper of the local matters which may be of interest to the large numbers of readers. Only through this means can the Young Worker become a paper of the masses of the youth.

Mass meetings and demonstrations, preparation for next summer's training school, participation in Party campaigns, selling of literature, etc. must all be incorporated in the plan of work, which has to be immediately drafted by the our YCL branches. All together into real activity!

Solidarity Forever

The workers learned their lesson now
As every one can see
The workers know the bosses are their
greatest enemy
We'll fight and fight until we gain
our final victory
And organize our Union.

Chorus

Solidarity forever
Solidarity forever
Solidarity forever
The Union makes us strong

2

The men will stick together
And the boys are doing fine
The women and the children are all
on the picket line
No scabs no threats can stop us when
we all march out on time
With one big Textile Union.

(Chorus)

3

Policemen's clubs can't frighten us
Of bullets we're not scared
They may trample down the women
and the children worse may fare
We will show these Textile masters
that their slaves can strike them
here
Thru one big Textile Union.

(Chorus)

Lenin's Banner Bearer —A Story

His name is Roba Pogovsky. He is only 12 years old. But Roba Pogovsky is Lenin's oldest "underground" friend. Roba was only 4 years old then, and a bundle of mischief. Roba remembers that the rain fell very quickly. He was standing at the window and noticed that Uncle Ilyitch's watch was lying on the table.

"What if I were to throw it out of the window? Would it fly very quickly?"

He took the watch and flung it out. Lenin asked him:

"Roba, did you throw out the watch?"

"Yes, Uncle Ilyitch."

"That was naughty of you. What if I were to throw you out the window, as you did the watch?" Roba was frightened. Lenin burst out laughing.

Roba also remembers that thejr fellow passengers were Krupskaya, Zinoviev and Radek. He remembers how they were met at all the stations with banners and music, how they were searched on the Russian frontier, how they arrived in Petrograd in the middle of the night. Lenin was again met with banners and music. He was carried shoulder high to the platform and made a very long speech.

Roba has much to tell. He also remembers a bit of ribbon—A RED RIBBON. This ribbon was given to Roba by Lenin, who said to him:

"Take this red ribbon, make a banner of it and be a good Communist."

This ribbon, his banner, Roba has been keeping already seven years. It is a ribbon like any other, but it is dear to him.

When Lenin died, Roba was already a big boy, twelve years old. He went about looking glum and cried when he thought that no one was looking.

At Lenin's funeral, Roba took out of his box the red ribbon which Lenin gave him seven years ago. He made a black border around the ribbon and decided to place it on Lenin's coffin instead of a wreath,—and he did so.

* * *

It was said in the papers that when Lenin's coffin was lowered into the mausoleum, it was wrapped in two big mourning banners, one from the Central Committee of the Communist Party of the Soviet Union and the other from the Communist International.

Only two? No, there were three! The third banner was so tiny that it could be hardly seen, it was the banner made by Roba out of the red ribbon which he had surrounded with a black border.

On this little banner, Roba had written with his own hand: "This is the banner you gave me seven years ago. I have made a black border to it as a sign of mourning. This banner I will hold in honour to the end of my days. Roba."

* * *

Senven years Roba held high this banner and held it in honour.

Roba is growing up, Roba is a Young Communist Leaguer.

Roba is growing up—he is a Communist.

And with him millions of Robas are growing up.

They are Lenin's banner bearers.

Class Propaganda

During the Great war the capitalists wanted to get all the great masses of people in the world to go to war. They did this in many ways. In the newspapers they wrote that the war which was being fought would be the last one and that the people would be benefited by it. In reality the capitalists only wanted to get into Germany which was a very wealthy country at the time.

In the picture shows they also show us all the good that the wars are supposed to do.

In schools we are taught that when we grow up we should fight for our country. This is shown by all the bourgeois children's organizations such as the C. G. I. T., Boy Scouts and Girl Guides. These children then grow up with get-rich-quick ideas and when they get a car, a house and a small bank account they think that soon they will become members of the gourgeoisie. Soon they become contented with what they have and they no longer worry about the position of the masses and the conditions giving rise to unemployment and poverty. Really if people should happen to lose their job for a few months their money would soon be all gone and then they would realize that they could never become part of the bourgeoisie.

Also in the churches they tell us that in the war we become heroes and they tell us that some people are born rich while others are born poor. The poor people should do all the hard work in the world and that they should be satisfied with their lot.

Our chief aim in life shoud be to learn what is capitalist propaganda and what is working class propaganda and which of these we should carry on.

Sosdem nuorisoliittojen jäsenmäärä on pudonnut 250,000:sta 125,000:teen

Moskovassa, syysk. 1. p:nä. (Postitieto) — Äskettäin avattiin Moskovassa kommunistisen nuorisointernationalen V maailmankongressi. Kongressin juhlalliset avajaiset olivat Moskovan suuressa teatterissa. Avajaistilaisuudessa esiintyivät, paitsi eri maiden nuorisoedustajat, myös m.m. Bucharin ja Krupskaja.

Nuorisointernationalen maailmankongressi aloittaa säännöllisen työskentelynsä vasta Kominternin kongressin päätyttyä. Kuitenkin on jo kaksi täysistuntoa ehditty tähän mennessä pitää. Sen lisäksi ovat eri komissionit suorittaneet valmistavaa työtänsä.

Tähänastiset täysistunnot ovat kuluneet Nuorisointernationalen toimeenpanevan komitean toimintakertomusten esittämiseen. Vain yhdessä istunnossa on keskustelua sen johdosta käyty. Sanotun toimintakertomuksen ensimmäisen osan, joka käsitteli nuorten työläisten poliittista ja taloudellista asemaa ja KNI:n tehtäviä, esitti venäläinen toveri Chitarov. Puhuja toi esiin m.m. seuraavaa: Taistelu nuorisosta on nykyisin kiihkeämpää kuin koskaan ennen. Porvarilliset nuorisojärjestöt, joita on kaikissa maissa useammanlaatuisia (fascistisia, kristillisiä, katolilaisia, kansallisia j.n.e.) ja joista useilla on kansainväliset yhdyssiteet, ovat jäsenmäärältään usein sangen valtavia järjestöjä. Niiden jäsenistöön kuuluu huomattavasti nuoria työläisiä, talonpoikia, intellektuelleja ja pikkuporvarillista ainesta. Näiden järjestöjen kautta porvaristo tukee valta-asemaansa, niiden kautta se valmistautuu myös tällä hetkellä kiihkeästi uuteen maailmansotaan.

Näiden lisäksi taistelevat nuorisosta ennenkaikkea työläis- ja talonpoikaisnuorisosta, sosialidemokraattiset nuorisojärjestöt.

Mitä sosialistiseen (lue noskelaiseen) nuorisointernationaleen tulee, on se parhaillaan vaikean kriisin pyörteissä. Kriisi saa ilmaisunsa jatkuvassa jäsenluvun pienentymisessä ja alituisesti lisääntyvässä oppositionissa, joka riehuu eri maiden sosdem nuorisoliitoissa. Seuraavat luvut osoittavat, kuinka suuri jäsenluvun lasku on: Saksassa oli noskelaisissa nuorisoliitoissa v. 1924 110,000 jäsentä, nyt 50,000. Jälkimäinenkin luku on liioiteltu. Itävallassa oli v. 1924 34,000 jäsentä, nyt liiton ilmoituksen mukaan 24,000. Belgiassa on samaan aikaan pudonnut jäsenluku 24,000:sta 13,000:een. Englannissa on tapahtunut vieläkin suurempi lasku. V. 1926 oli siellä liiton oman ilmoituksen mukaan jäsenistö 9,000, nyt 5,000. Todellisuudessa siellä lienee nyt n. 1,000 jäsentä. Koko sosdem nuorisointernationalen jäsenluku on pudonnut 250,000:sta 125 tuhanteen, siis puolella 4—5 vuoden aikana. Tämän on aiheuttanut nuorten työläisten vasemmistuminen ja kommunististen nuorisoliittojen työ.

Työtätekevän nuorison taloudellinen asema kapitalismin suhteellisen vakautumisen aikana on ollut samanlaisten muutosten alainen kuin vanhemmankin työväestön. Palkat ovat pienentyneet, työpäivä pidentynyt, työttömien armeija on muodostunut, työtehoa on kiristetty, työn suojelusta on huononnettu. Mutta kaiken tämän lisäksi on kapitalistinen ratsionalisointi aiheuttanut nuorisolle eräissä suhteissa aivan erikoisia seurauksia. Tämä on ilmennyt pääasiallisesti kahdessa seikassa: 1) ammattitaitoisten työl. lukumäärä on alentunut alimpaan määrään ja heidän tilalleen on otettu ammattitaidottomia ja puoleksi ammattitaitoisia työläisiä. Oppilaiden lukumäärä siis rajoittuu, vaikkakin oppilaita vielä nimellisesti pidetään, milloin se on työnantajille edullista; 2) ratsionalisatio on lisännyt ja lisää nuorison osuutta tuotannossa. Tätä todistavat monet viimeaikaiset numerot. Nuoria työläisiä virtaa enemmän tuotantoon, koska tuotantoprosessin yksinkertaistumisen vuoksi nuoret, puoleksi ammattitaitoiset työläiset, voivat tehdä saman työn kuin ennen ammattitaitoiset.

Sodanvaarakysymys on valtavana kysymyksenä työväenluokan nuorison edessä. Useimmissa maissa on porvarillisen armeijan uudelleen järjestäminen päiväjärjestyksessä. Porvarillinen seisova armeija pyritään vähentämään mahdollisimman tehokkaaksi kaaderijoukoksi, samalla kun tätä kaaderia tahdotaan vahvistaa militarisoimalla koko väestö. Väestön militarisoimisessa kiinnittää porvaristo erittäin suurta huomiota nuorisoon. Tov. Bucharin osoitti selonteossaan, kuinka ovelasti m.m. urheilun nimessä tätä militarisointia suoritetaan. Jokainen koululapsi, jokainen nuori työläinen tehtaassa, oppilaat ja muu nuoriso ammattikouluissa, lapsetkin mukaan luettuna, ovat pakotetut sotilasopetukseen koulu- ja oppiaikanaan.

Porvaristo ei tyydy nuorisoa militarisoidessaan ainoastaan fyysillis-teknilliseen sotilasopetukseen, vaan se valmistaa myös monella tavalla nuorisoa ideologisesti. Porvaristo käyttää tässä useammanlaisia aseita, m.m. fascismia ja pasifismia.

Sodanvaaraa vastaan on taisteltava. Se on keskeinen kysymys nuorisollekin. Eikä ole ainoastaan jatkettava taistelua fascismia vastaan, vaan on myös taisteltava tiukasti pasifismia vastaan. Useissa maissa, ennenmuuta Ranskassa, onkin työläisnuoriso komm. nuorisoliittojen johdolla suorittanut tulosrikasta taistelua sotaa vastaan.

Komm. Nuorisointernationale on maailmanjärjestö, johon kuuluu komm. nuorisojärjestöjä m.m. seuraavista siirto- ja puolisiirtomaista: Kiinasta, Koreasta, Pohjois-Afrikasta, Palestiinasta, Kanadasta, Etelä-Afrikasta, Australiasta ja Intiasta. Mongoliassa on myös KNI:n kanssa suhteissa oleva järjestö. Etelä-Amerikassa, Argentiinassa, Uruguayssa ja Chilesä.

Mitä tulee kommunistiseen nuorisointernationaleen, niin voidaan sanoa, että se on lisännyt vaikutustaan huomattavasti. Poliittisen vaikutuksen lisääntyminen on ollut paljon suurempi kuin organisaattorinen kasvu. Kun yleensä verrataan IV ja V kongressin välistä aikaa työn kehitystä silmälläpitäen, niin voidaan sanoa, että varsin suuri edistys on useilla työn aloilla tapahtunut (taloudellisammatillinen työ, antimilitaristinen työ, toisissa maissa organisatoorisessa työssä, joukkotyömuotojen keksimisessä ja sovelluttamisessa, jne.)

Toimeenpanevan komitean selonteon toisessa osassa käsiteltiin KNI:n organisatoorista tilaa ja tehtäviä tällä työalalla. Sen selostaminen ei voi tulla tässä kysymykseen.

Barrikadi

Kirj. Leonid Andrejev.

Päivän vaikean epävarmuuden kiusaamana olin minä nukahtanut vaatteissani vuoteelle, kun vaimoni herätti minut. Kynttilä värisi hänen kädessään ja keskellä yötä näytti vaimoni sädehtivältä kuin aurinko. Eroitin valon takana hänen kalpeat kasvonsa suurine, jäykästi tuijottavine silmineen, jotka tuntuivat minusta vierailta.

— Tiedätkö, sanoi hän, tiedätkö: meidän kadulla rakennetaan barrikadia.

Oli äänetöntä ja hiljaista. Katsoimme toisiamme silmiin vieraille katseilla ja minä tunsin, miten kalpenin. Pyöryin melkein — ja palasin tajuntaani raskaasti jyskyttävin sydämin.

— Pelkäätkö? kysyin.

Hänen kalpeat kasvonsa nytkähtivät kouristusmaisesti, mutta silmät jäivät liikkumattomiksi ja katsoivat rävähtämättä — nyt vasta huomasin minä tämän vieraan, hirvittävän katseen. Olin katsonut noihin silmiin jo kymmenen vuotta ja tunsin ne paremmin kuin omani, mutta nyt luin niissä jotakin uutta, jotakin kerrassaan uutta. Ylpeyttä, olisin sanonut, mutta ei — niissä oli jotakin muuta, jotakin kerrassaan muuta. Tartuin hänen käteensä; se oli kylmä, mutta vastasi kuitenkin lujalla puristuksella. Siinäkin oli jotakin uutta, mitä en ollut ennen tuntenut. Hän ei ollut koskaan puristanut kättäni siten.

Onko se jo jatkunut kauan? kysyin.

— Tunnin verran. Veljesi on jo lähtenyt. Hän pelkäsi arvattavasti ettet laskisi häntä ja sen vuoksi hiipi hän pois salaa. Mutta minä näin hänet joka tapauksessa.

Niinpä siis — se on totta: barrikadi on tuolla..Nousin ja peseydyin, en tiennyt, miksi. Häärin tässä hommassa varsin kauan, aivan kuin lähteissäni työhön aamuisin, ja vaimoni piteli kynttilää. Sitten sammutimme me tulen ja astuimme ikkunan ääreen. Oli kevät, toukokuu. Avoimesta ikkunasta tulvahti ilmaa, minkälaista emme ole olleet pitkään aikaan tunteneet suurkaupungissamme. Tehtaat olivat monta päivää olleet seisauksissa, junat eivät kulkeneet, ja kivihiilensauhusta vapautunut ilma oli viheriöiväin, aamukasteisten kenttäin ja puutarhain tuoksun kyllästyttämää. Vaimoni syleili minua ja sanoi:

— Tuolla tulevat he, tuolla kulmassa.

Kallistuimme ulos ikkunasta ja näimme puolihämärässä sarastuksessa määrätyn liikunnon — ei mitään ihmisiä, vaan ainoastaan liikunnon. Jotakin särettiin, jotakin rakennettiin. Yhtäkkiä helähti jokin tuolla alhaalla, ja iski kovaa kuin vasara tai kirves. Se kaikui selvästi ja iloisesti kuin kirvesmies olisi hakannut metsässä tai uittotyöläinen lautalla. Rattoisan työn esimakua. tuntien syleilin minä jälleen rajusti vaimoani. Seisoimme sitten pitkän tuokion katsahtamatta toisiimme mutta pohdimme lakkaamatta yhtä ja samaa. Ja kun aloin puhua, tuntui minusta — en ollut peloissani mutta ääneni oli käheä kuin ihmisen, joka kärsii janoa.

— Entä sitten....?

— Ja lapset?

— Sinä jäät heidän luokseen, heille on kylliksi äidistään. Minä en voi jäädä.

— Saattaisinko menetellä niin?

Tiesin ettei vaimoni liikkunut paikaltaan mutta minä tunsin sen selvästi: hän liikkui luotani, oli jo kaukana poissa.... Tuntui yhtäkkiä niin jäätävältä, ojensin käteni, mutta hän työnsi se pois ne.

— Vain kerran sadassa vuodessa on ihmisillä tällainen juhla, ja sen mielit sinä estää minulta. Mitä pahaa olen sitten tehnyt? kysyi vaimoni.

— Voit tulla surmatuksi, ja lapsemme menehtyvät.

— Itse elämä tulee säälimään heitä. Ja, vaikkapa he menehtyisivätkin....

Ja tätä sanoi minun vaimoni, jonka kanssa olin elänyt kymmenen vuotta! Vielä eilen ei hän tuntenut mitään muuta kuin lapset, ja oli vain huolissaan näistä; vielä eilen koetti hän paeta uhkaavaa tulevaisuutta, joka oli vyörymässä yllemme — mitä hänessä oli tapahtunut? Vielä eilen, mutta — mutta minäkin olin unohtanut mitä oli eilen.

— Tahdotko lähteä mukaani?

— Älä ole pahoillasi! Tänään, heidän alkaessa rakentaa tuolla alhaalla, ymmärsin minä äkkiä, että mies ja lapset — että ne ovat olemassa vain siihen asti kun — Rakastan sinua, rakastan sinua, jatkoi vaimoni ja tarttui käteeni, jota hän pusersi uudella, vieraalla voimalla. Mutta sinähän kuulet miten he rakentavat tuolla alhaalla. He rakentavat — ja minusta on kuin kaikki sortuisi raunioiksi — ja minä tunnen itseni niin rajattoman vapaaksi. On yö, ja kuitenkin tuntuu minusta kuin aurinko paistaisi. Olen kolmekymmenvuotias, olen jo vanha — tuntuu kuin olisin vasta seitsentoistavuotias ja rakastaisin jotakin ensi rakkaudellani — rajattomalla rakkaudella.

— Minäkin olen unohtanut, kuinka vanha olen.

— He rakentavat — ja se on kuin soitantoa, kuin laulua, jota olen unelmoinut koko ikäni. En ole koskaan tietänyt, ketä olen rakastanut sellaisella mielettömällä rakkaudella, mikä saa aikaan, että tahtoisin itkeä, nauraa ja laulaa yhdellä kertaa. Niin suuri ja vapaa on sen — älä riistä minulta onneani, anna minun kuolla niiden kanssa, jotka antavat niin reippaasti käskyjään ja jotka herättävät menneisyyden haudastaan.

— On jo aika, sanoin.

— Odota, annan sinulle jotakin syötävää. Ethän ole syönyt vielä mitään tänään. Ja näet, kuinka järkevä olen: lähden vasta varhain aamulla. Jätän lapset muille ja seuraan sinua.

— Toverini, sanoin.

— Niin, toverisi.

Avoimesta ikkunasta tulvi tuo raikas ilma puistoista ja kentiltä, ja aina ajottain kuului tuo ihana vasarain ja kirveiden sointu. Istun pöydän ääressä ja kuuntelen.

— Miksi et syö? kysyi vaimoni.

Hymähdin vain: — Leipä on niin konstikasta.

Hän katsahti kädessäni olevaa kannikkaan, ja hänen kasvonsa saivat surullisen ilmeen. Hän katseli kannikkaa edelleen, ja kääntyi sitten oven puoleen, minkä takana lapset nukkuivat.

— Säälittävätkö he sinua? kysyin.

— Ei, mutta ajattelin, mitä olemme ennemmin eläneet. Niin itsestään selvää on tämäkin kaikki. — Hän katsahti ympäriinsä, kummastellen ikäänkuin olisi juuri noussut vuoteeltaan. Täällä olemme siis eläneet.

— Niin, olet ollut minun vaimoni.

— Ja tuolla on lapsemme.

Nuorin lapsemme alkoi nyt itkeä ja huutaa jotakin, mitä oli nähnyt unessa. Ja tämä lapsenitku tuntui minusta niin kummalliselta — täällä näiden kummitusmaisten seinäin sisällä samaan aikaan, kun tuolla alhaalla rakennetaan katuvarustusta. Äkkiä kävi kaikki hiljaiseksi.

— No, lähdetkö nyt? kysyi vaimoni.

— Suutelisin heitä ensin.

— Pelkään, että herätät heidät.

— En herätä.

Mutta vanhin lapsista ei nukkunutkaan; hän oli ollut valveilla ja kuullut kaiken mitä olimme puhuneet, ja myös ymmärtänyt kaiken. Hän oli vain 9-vuotias mutta hän oli ymmärtänyt kaiken ja loi minuun syvän ja ankaran katseen.

— Otatko kiväärin mukaasi? kysyi hän vakavissaan.

— Otan.

— Se on tuolla uunin takana.

— Kuinka tiesit sen? — No, annahan suutelo. Tullenetkohan muistamaan minut.

Hän hypähti vuoteelta lyhyessä paidassaan unisena mutta kuitenkin reippaana ja kietoi kaulani käsivarsiinsa... Suutelin häntä hellästi.

— Sinut ammutaan, kuiskasi hän korvaani.

— Ei, tulen kyllä takaisin kotiin.

Mutta miksi ei hän itkenyt? Hän on monesti itkenyt, kun vain olin lähtenyt kaupungille — miten merkillistä — oliko hänkin muuttunut? Kuka tietää mitä kaikkea voi tapahtua tällaisena suurena päivänä?

Katsahdin seiniin, pöytään, kynttilään ja tartuin sitten vaimoni käteen.

— Näkemiin siis.

— Niin, näkemiin.

Siinä kaikki, ja minä lähdin ulos. Hapuilin pimeyden ympäröimänä alas portaita. Uusi, vieras riemunrunsas tunne valtasi minut. Minne meninkään, tunsin itsessäni tavattoman kaikkitäyttävän onnen.

Alma Aarnio,

Luontainen sairaanhoitaja ja hieroja, ottaa vastaan sairaita (Tr

52 DUNCAN AVE.

Box 332, Kirkland Lake, Ont.

Erinäisten työväenjärjestöjen osotteita

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN SIHTEERIN OSOTE

Kommunistipuolueelle lähetettävä kirjevaihto on osotettava allaolevalla osotteella: Mr. J. McDonald, Room 15, 163½ Church St., Toronto 2, Ont.

L. W. I. U. of CANADAN, Pohjois-Ontarion aluekomitea, Porcupine, Ont.

BEAVER LAKEN s. osaston kokoukset joka kuun ensi sunnuntai kello 1 päivällä osaston talolla. Osaston osote: Box 87, Worthington, Ont. — Voimisteluseura Jehun osote on sama.

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN, laillistetun, sihteerin osote on: A. T. Hill, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN PIIRI No. 5:nnen (K.-O:n) toimeenpanevan piirikomitean ja kp:n Sudburyn kaupunkijärjestön osotteet ovat: Box 754, Sudbury, Ont. — Kommunistipuolueen Sudburyn järjestön sihteerirahastonhoitaja, S. G. Neil, on tavattavissa Vapauden toimituksessa, Liberty-rakennuksessa, Lorne-kadulla.

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖLÄISTEN URHEILULIITTO. Liittotoimikunnan kotipaikka on Sudbury, Ont. Liiton sihteeri on P. Ruohonen, os. Box 261, Creighton Mine, Ont.

COBALTIN s. s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

CONMEEN S. j. osaston työkokoukset jokaisen kuun toinen sunnuntai; kirjeenvaihto-osote: A. Janatuinen, Mokomon P.O., Ont.

S. J. COTEAU HILLIN osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: J. E. Koski, Dinsmore, P. O., Sask.

S. J. CREIGHTON osaston kokous on joka kuukauden 4:s sunnuntai kello 2 j.pp. P. O. Box 92.

S. J. COLEMANIN osaston kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen sunnuntai klo 1 i.p. Kirjeenvaihto-osote: S. J. Osasto, Box 31, Coleman, Alta.

S. J. FINLANDIN osaston kokoukset pidetään joka ensimäinen sunnuntai kuussa, kello 11 päivällä. Osote: Finland, via Barwick, Ont.

S. J. FORT WILLIAMIN osaston työkokoukset ovat jokaisen kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Johtokunnan kokoukset edellisenä tiistaina, omalla huoneustolla 211 Robertson St., Fort William, Ont.

S. J. NORTH BRANCHIN osaston osote on: Sanna Kannasto, Box 430, Port Arthur, Ont.

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN NUMMOLAN osaston työkokoukset pidetään kerran kuussa, Box 29, Shaunavon, Sask., Canada. viimeinen sunnuntai, kello 1 j.p.p. Osoite:

S. J. NIPIGON osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2:n ja 4:s sunnuntai. Kirjevaihto-osote on: S. J. Osasto, J. Nevala, Box 5P, Nipigon, Ont.

S. J. LAKE COTEAU osaston No. 41 kokoukset pidetään osaston haalilla joka kuun toinen sunnuntai kello 1 päivällä. Postiosote: Box 87, Dunblane, Sask.

S. J. LADYSMITHIN osaston kokoukset pidetään joka kuun neljäs sunnuntai, alkaen klo 7 illalla. Kirjeenvaihto-osote: Box 153, Ladysmith, B. C.

S. J. LONG LAKEN osaston kirjeenvaihto-osote: Victor Hänninen, Rheault, via Sudbury, Ont. Kokoukset on jokainen 1:men sunnuntai kuussa kello 2 i.p.

S. J. LARDER LAKEN osaston osote on: Urho Aalto, Box 16, Larder Lake, Ont.

LUMBER WORKERS INDUSTRIAL UNION OF CANADAN itäinen piiri. Kirjevaihto-osote on: Alf. Hautamäki, 223 Secord St., Port Arthur, Ont. Rahalähetykset on tehtävä ylläolevalla osotteella.

S. J. LEVACKIN osaston No. 33 kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai. Sihteerin osote: Box 41, Levack, Ont.

S. J. NOLALUN osaston kokoukset on jokaisen kuukauden 2:men sunnuntai kello 2 i.p. Kirjevaihto-osote: Frank Nurmi, Nolalu, P.A.D., Ont.

S. J. MONTREALIN OSASTON TYÖKOKOUKSET pidetään osaston huoneustolla, 239 St. Antoine St., jokaisen kuukauden ensimäisenä sunnuntaina, kello 3 iltapäivällä. Johtokunnan kokoukset samana päivänä, kello 2 iltapäivällä. Osaston kirjevaihto osoite: S. J. Montrealin osasto, 239 St. Antoine St., Montreal, Quebec.

S. J. KIRKLAND LAKEN osaston osote on: Box 240, Kirkland Lake, Ont.

S. J. KENOGAMIN OSASTON kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai kello kaksi ip. Kirjeenvaihto-osote: V. Kangas, Box 180, Kenogami, Que.

L. W. I. U. of Canada Kenogamin osaston kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäinen sunnuntai, kello 2 ip. osaston haalilla. Postiosote: Box 233, Kenogami, Quebec.

S. J. PORT ARTHURIN osaston kokoukset joka kuukauden 1:men sunnuntai; johtokunnan kokoukset kuukauden viimeinen tiistai; näytelmäseuran kokoukset joka toinen keskiviikko; ohjelmajaosto kokoontuu joka toinen tiistai. Kaikkien kokousten aika on klo 8 illalla. Kirjeenvaihto-osote: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

S. J. POTTSVILLEN osasto No. 14, Porcupine, Ontario.

TYÖLÄISNAISTEN LIITON POTTSVILLEN OSASTON kokoukset pidetään kaksi kertaa kuussa, ensimäinen ja kolmas keskiviikko. Työkokoukset ollen ensimäinen keskiviikko kello 1 päivällä ja ohjelmakokous joka kolmas keskiviikko klo ½8 illalla. Osoite C. Tn. Liiton Suomalainen Osasto, Porcupine, Ont., Can.

S. J. ROSE GROVEN osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai klo 2 j.pp.— Kirjeenvaihto-osote: T. Kokkonen, Rose Grove, P.O. Ontario.

S. J. SAULT STE. MARIEN No. 5 työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai ja ohjelmakokoukset toisina, alkaen klo 8 i.p. Osote: 126 Thompson St., Sault Ste. Marie, Ont.

S. J. SOUTH PORCUPINEN osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden kolmantena sunnuntaina, kello 2 i.p. Osote: Box 528.

SOINTULAN OSASTO (Canadan Suomalaisen Järjestön Osasto 56) kokoontuu omalla Haalillaan joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina kello 1 päivällä. Osote: Sointula, B. C.

S. J. TIMMINSIN osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Osaston kirjevaihto-osote: S. Osasto, Box 1090, Timmins, Ont. Paikkakunnalla on edistymässä järjestäytyminen kaivanto- ja metsätyöläisten järjestöön.

S. J. TORONTON osaston työkokoukset pidetään Toronton Suomalaisen Seuran huoneustolla, 957 Broadview Ave., jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Ohjelma- ja keskustelukokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Osote: K. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

S. J. WEBSTER'S CORNERIN osaston kokoukset pidetään ensimäinen sunnuntai kuussa. Kirjeenvaihto-osote: O. Salmi, Webster's Corner, B. C.

S. J. WANUPIN osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden 3:s sunnuntai klo 2 j.p.p. Postiosote: Quartz, Ont.

S. J. VANCOUVERIN OSASTON No. 55 kokous on jokaisen kuukauden toisena keskiviikkona kello 7.30 illalla Clinton Haalilla, 2605 Pender Street East.

AMERIKAN WORKERSPUOLUEEN Suomalaisen Toimiston, Suomalaisten Työväenyhdistysten Keskuksen ja Näyttämöliiton osotteet ovat: Finnish Federation, 1000 Belmont Ave., Chicago. Kaikki kirjeenvaihto ja rahalähetykset on tehtävä yllämainitulla osotteella.

Kirjallisuutta

Suomen luokkasota — historiaa ja muistelmia

TOIMITTANUT AARNE HALONEN.

Otaksuen historiallisen hetken lyöneen, nousi Suomen työväenluokka v. 1918 luomaan Pohjolan karuille kankaille työn tasavaltaa. Yleisen äänioikeuden kautta oli työväki lausunut mitä se halusi, sillä työläisillä oli enemmistö eduskunnassa. Työväki ei halunnut aseiden avulla ratkaista valtaa. Mutta valtaluokka, tehtailijat, suurtilalliset, pankkiirit ja ennenkuulumattoman hävytön ja julkea virkamieskasti, ei tahtonut luopua vallasta äänestyksen avulla. Se haistoi vaaran ja alkoi kiireesti varustautua, aseistautua elättäjiänsä, työläisiä vastaan. Venäjän keisarivallan peto piti suomalaista petoa häkissä, niin että se raatelevia hampaitansa ei saanut iskeä työväen kurkkuun niin kauan kuin keisarivaltaa vielä oli; mutta kun työläis-Venäjä jalomielisesti antoi Suomen työläisille valtiollisen itsenäisyyden, silloin tämä peto karkasi häkistä. Tämä peto oli aina turvautunut kansainväliseen apuun: milloin se oli häärinyt jättiläisanomuksien keräämisessä Europan sivistyneistöltä, milloin se oli kerännyt avustusta Amerikasta Perä-Pohjolan nälkämaille (muutaman jauhosäkin asia!), milloin taas pokkuroinut sinne ja tänne saadakseen pääomia ja tullakseen jotenkutenkaan huomatuksi. Se oli aina kerskunut korkeasta sivistyksestään. Tästä, sivistyksestään, se oli tehnyt valtiollisen pääoman, jonka pitäisi valtojen tunnustaa, vaikka Suomi muka nimellisesti olikin tsaarin alusmaa. Mutta tämä sivistys haihtui kuin saippuakupla, kun tuli koetuksen aika. Sotagulashit, suurtilallisen, tehtailijan, pankkiirin ja röykeän virkamiehen takin alta paljastui shakaali. Tämä rummutus sivistyksestä, oli johtanut työläisiäkin harhaan. Työläiset luulivat, että kun heillä on eduskunnan enemmistö — ja olivathan porvarit aina laulaneet kuorossa enemmistön vallasta — niin he saavat toteutettua niitä vaatimuksensa mitä heillä oli. Vaan ennenkuin aavistettiinkaan oli peto haalimassa ulkomaiden apua, tällä kertaa sen vallan, jonka se luuli Europan imperialistisessa sodassa suoriutuvan voittajana, Saksan. Saksan kansan surulliseksi osaksi oli tullut kommunien hävittäminen. Sidottuaan Brest-Litovskin rauhalla Venäjän kädet, Venäjän aseellisesta sekaantumisesta, nousivat saksalaiset maihin Suomessa. Ja vielä on pedolla otsaa väittää, että he, valkoiset, voittivat taistelussa punaiset! He voittivat maanpetoksella. Valkoisten alettua taistelun, ei punaisilla ollut muuta neuvoa kuin kiireesti varustautua ja asettua vastarintaan. Taistelujen kuumimmillaan ollessa alottivat valkoiset sen kansainvälisen häväistysagitatsionin, jolle ei löydy vertoja historiassa. Vuosikymmenet toitotettuaan kansansa asukkaiden sivistyksestä, nämä samat valkoiset leimasivat ne nyt ihmistuntoa vailla oleviksi pedoiksi, nimittäin ne, jotka eivät olleet heidän puolellaan, ja kuitenkin punakaartilaiset päästivät pahimpia vastustajiaan kunniasanalla vapaaksi. Sitte kun tässä epätasaisessa taistelussa peto pääsi voitolle, tuli sille nyt sen historiantuntemuksensa avuksi; se oli historiasta lukenut verisimmät lehdet. Julmuudessa se tahtoi voittaa kaikki edeltäjät historiassa, kertakaikkiaan tehdä puhdasta jälkeä, älyämättä, että väkivalta ei koskaan poista syytä, osaamatta lukea menetekelläänsä historian näyttämöltä. Näin imperialismin renkien avulla lyötyään maansa työväenluokan, peto alkoi koston ja riemun hekuman. "Mahdollisimman huomaamattomalla tavalla" vietiin henki uutterimmalta, sivistyneimmältä ja nuorimmalta osalta kansasta. "Itsenäisyydestä" humaltuneena surmattiin viattomat, aseettomiksi riisutut, pahaa-aavistamattomat venäläiset sotilaat — häpeä, jota tahraa ei pese puhtaaksi mikään muu kuin työväen vallankumouksen loppuun suorittaminen. Härmäläisen puukkojunkkarin tapaan hyppäsi peto riehuen pöydälle, kiljuen "kuningasta" humaltuneena aivoiliaan, luoden uusia aatelisarvoja — ruhtinaita, kreivejä, paroneja, vapaaherroja, sisällissodassa "kunnostautuneille". Ainoastaan Saksan keisarivallan romahdus oli esteenä tälle hankkeelle, ja kateus ei myöntänyt omasta maasta ketään kruunata. Pyövelien mietakalla tehtyä tehtävänsä, alkoivat pyövelit kynällä ei vähemmän inhottavan tehtävänsä. Heidän osakseen tuli taistelukentän korjaaminen, siten ikäänkuin näyttäisi, että ei mitään taistelua ole ollutkaan, ja jos on ollut, niin ne ovat olleet rehellistä ja suoraa kamppailua, jossa ei ainakaan pedon taholta ole harjoitettu mitään omakätisyyttä. Näiden vihattavien kirjanoppineiden tehtäväksi tuli pestä musta valkoisella, tehdä väärästä oikea ja oikeasta väärä, totuudesta vale ja valheesta totuus. Lahtarit eivät olleet alkaneet taistelua; Venäjä ei ollut antanut Suomelle vapautta, vaan se taisteltiin; saksalaiset eivät avustaneet lahtareita; valkoiset eivät käyttäneet julmuuksia, vaan punaiset; vankileireillä ei tapettu ketään vaan se oli punaisten agitatsionia; mitään sisällissotaa itseasiassa ei ollutkaan, vaan se on ollut sanomalehtien valeita; maassa vallitsee rauha ja vapaus. Mitä tehdä? Työväensanomalehdet ja kirjapainot oli murskattu, työväenjärjestöt hajoitettu. Tuhansia virui vankiloissa, toisia tuhansia odotti kotitarkastus ja sama kohtalo. Epätoivoissaan etsi työväenluokka tilaisuutta huutaa maasta, huutaa maailmalle, että hävetkää! Vielä pitää peto kynsiänsä Suomen työväenluokan kurkussa; vielä ei voi työväenluokka huutaa, sillä sitä seuraisi uusi verilöyly. Mutta onneksi on kirjapainoja muuallakin. Onneksi eivät pedon kynsiin joutuneet kaikki työläiset. Niitä pakeni suuri joukko Venäjälle, jossa he ovat suorittaneet suurta historiallista tutkimustyötä Suomen kansalaissodan syistä, sodasta ja seurauksista. Heidän, ja satojen muiden yhteisen ponnistelun tuloksena tarjotaan nyt työväenluokalle omalta puolueltansa omasta asiastansa laaja tutkimus.

Suomen Luokkasota, historiaa ja muistelmia

jonka toimittaja Aarne Halonen on yksi taisteluissa mukana ollut ja ikäänkuin ihmeen kautta niistä pelastunut, — mahdollisimman pätevä henkilö sellaisen historian toimittamiseen. Kirja on jaettu kolmeen osaan, joista lyhykäisesti tehtäköön tässä selkoa.

Työväen nousut ja taistelut

on ensimäisen osan nimi. Tässä teoksessa laajimmassa osassa seurataan Suomen työväenliikkeen syntyä ja kasvamista, aina ensimäisen työväenyhdistyksen perustamisesta 1884 kommunistiseen vallankumoukseen 1918. Tämä osa sisältää seuraavat laajat kirjotukset:

"Piirteitä Suomen työväenliikkeen kehityksestä sen varhaisemmilta vuosilta," kirjottanut Otto Vilmi. Tiivistetty historiallinen esitys Suomen työväenliikkeestä.

"Tilanteen kehittyminen luokkasodaksi", kirjottanut toimitus.

"Hallinnan ja lainkäytön järjestely", kirjottanut Väinö Jokinen.

"Ulkoasiain valtuutettuna vallankumouksessa", kirjottanut Yrjö Sirola.

"Vallankumousoikeudet Suomessa 1918", kirjottanut L. Letonmäki.

"Miten rautatieliikenne järjestettiin" Artturi Sivenliuksen laajemmista käsikirjoituksista "Pakolais-muistelmia Neuvosto-Venäjältä".

"Yleiskuva luokkasodan aseellisesta taistelusta", kirjottanut A. Toivola.

"Läntisen rintaman taisteluista", kirjottanut E. Hämäläinen.

"Muistelmia keskisen rintaman taisteluista", kirjottaneet V. Koski, E. Leino ja "Mukana ollut".

"Punaisten Tampereen menetys", eri lähteiden mukaan.

"Lempäälän rintamalta", kirjottanut V. Koski.

"Lahtarien ulkomainen apu".

"Saksalaisten hyökkäys Helsinkiin", kirjottanut V. Koski.

"Kosketuksia saksalaisten kanssa," kirjottanut E. Leino.

"Makelon linnoituksen vaiheet", kirjottanut E. Pervol.

"Lahden taistelusta", kirjottanut E. Stenhall.

"Viimeisten joukkojen antaantumisen", kirjottanut E. Leino.

"Luokkasodan alkuvaiheet Karjalassa", kirjottanut N. H.

"Katsaus taisteluihin Karjalan rintamalla."

"Muistelmia Karjalan kamppailussa", kirjottanut Otta S—n.

"Valkoisten panssarijunan tulisadetta vastaan", kirjottanut Neljännen plutuunan poika.

"Rintamapäällikkö tehtävissään", kirjottanut T. M—lo.

"Punaisten Viipurin menetys", kirjottanut Dolco.

"Toimenpiteet Amerikassa," kirjottanut T. M—lo.

"Muistelmia värväysmatkalta Karjalassa", kirjottanut N. H.

"Pietarin suomalaisesta punakaartista", kirjottanut V. Turunen.

"Pohjois-Hämeen punakaartista", kirjottanut Lauri Luoto.

"Sotatoimet Peräpohjolassa", kirjottanut Akseli Kauppinen.

"Luokkasodan tapahtumia Torniossa", kirjottanut O. Huttunen.

"Valkoisen aseen 'metsäkaartilaiset',"

"Punaisten tiedustelutoiminnasta", kirjottanut A. R—n.

"Lehtiä punakaartilaisen muistikirjasta", kirjottanut J. P.

"Kokemuksia punaisten sairaalasta", kirjottanut Julius Kallio.

"'Jyryn' komppania", kirjoittanut Amatööri.

"Poimintoja porvarilehdistä v:lta 1918", kirjottanut Riku R.

"Katsaus Muurmannin legioonaan".

"Muurmannin legionan parissa", kirjottanut Akseli Kauppinen.

"Pako Venäjälle", kirjottanut Artturi Sivenius.

"Maatalouskysymys Suomen vallankumouksessa", kirjoittanut Kalle Lepola.

"Hinkan 'punakapinasta'," kirjottanut Tuure Lehen.

"Mitä Suomen työväenluokka on voittanut vallankumoustaistelunsa kautta v. 1918?" kirjottanut Kullervo Manner. Tähän päättyy ensimäinen osa. Itse sotaa koskeva osa käsittää 334 sivua, sisältäen taistelukarttoja, asemakuvia, kuvia henkilöistä, punakaartin, osastoista, kaatuneista y.m. Sitte siirrytään toiseen osaan.

Valkoinen terrori.

Vallankumous on elävä tosiasia. Se ei ole mikään taru, eikä haave. Jokaisen työläisen tulee ottaa siitä oppia. Teoksen nimilehdellä on mottona Leninin lause: "Ei ole epäilystäkään siitä, että vallankumous opettaa meitä, opettaa kansanjoukkoja". Yhtä tärkeätä kuin tutustua taistelun vaiheisiin, yhtä tärkeätä on tutustua siihen terroriin, jota porvarit harjoittavat vallassa pysyäkseen, ei ainoastaan Suomessa, vaan kaikkialla maailmassa, jossa heidän valtaansa uhataan. Maailma on kuin kiehuva tulivuori. Voiko kukaan olla enään välinpitämätön? Eikö jokainoan työläisen velvollisuutena ole tutkia sitä aikaansa ja niitä oloja, joissa hän elää? Eikö "tulikoetuksen" pidä antaa opetusta? Suomen karua maankamaraa ovat verellään kostuttaneet ne hiljaiset sankarit, joiden korkeampana ihanteena oli luokkayhteiskunnan hävittäminen ja sen tilalle työn veljeyden ja tasa-arvoisuuden luominen. Palkakseen he saivat hirveimmän kidutuskuoleman, mitä ihmisaivot voivat keksiä, ja tämä kallis hinta ei hukkaan mene, vaan maasta versoo uusi voima, siitä huolimatta, että lahtarit, vastoin tieteen lakeja, luulevat voineensa hävittää energian, joka on hävimätön; suurin energia on aate, ja se elää. Tämä osa sisältää seuraavat luvut:

"Katsaus valkoiseen terroriin".

"Valkoinen terrori ja vankilat", kirjottanut J. A. Lehtosaari.

"Tampereen vankileiri".

"Tammisaaren kurjala".

"Helsingin vankileiri".

"Hennala — valkoinen vankilahelvetti", kirjottanut Riku Rouanne.

"Viipurin vankileiri".

"Muistelmia Turun vankileiriltä", kirjottanut Hannes Mäki.

"Hämeenlinnan vankileiri".

"Oikeuslaitos luokkakoston välikappaleena".

"Kuolemaan tuomitun kertomus", kirjottanut Y.

"Vankien vienti pakkotyöhön Saksaan".

"Työväen järjestötoiminnan vainoaminen".

"Kuinka punakaartilaisia vangittiin ja tuomittiin", kirjottanut E. Korpi.

"Mitä työläisnaiset saivat kokea", kirjottanut Työläisnainen.

"Lehtiä punavangin päiväkirjasta".

"'Markkinahintoja' vankileirillä".

"Voittajan mässäys", kirjottanut K. Kaatra.

"Kokemuksia valkoisessa armeijassa", kirjottanut Entinen "valkoinen".

Suomen luokkasota ja Amerikan suomalaiset

on nimenä teoksen kolmannella osalla. Tämä osa käsittää seuraavat luvut:

"Suomen luokkasodan vaikutus Amerikaan", kirjottanut Y. H.

"Interventionin kulissien takaa", kirjottanut Santeri Nuorteva.

"Suomen luokkasodan vaikutus Canadan suomalaisiin", kirjoittanut A. T. Hill.

"Miljoonan markan avustus Suomen työväenliikkeelle", kirjottanut Henry Askeli.

"Velvollisuutemme Suomen työväenliikettä kohtaan, kirjottanut H. Puro

"Kunniaa kaatuneille sankareille".

"Kaatuneita Amerikan suomalaisten sukulaisia", kuvineen.

Teoksen alussa William Lahtisen "Pohjolan raatajakansalle" omistettu voimakas runo.

Teoksen esipuheessa lausuu toimittaja m.m. seuraavaa: "Puutteellisuuksia saattaa havaita, sillä mahdollisuuksia aivan täydellisen teoksen laatimiseen ei ole vielä olemassa. Suomessa eletään yhä edelleen valkoisen terrorin pinteissä ja matkan etäisyys asettaa esteitä toimitustyölle Amerikassa. Vaikeudet tämänkin teoksen toimittamisessa eivät suinkaan olleet vähäiset, ja se on syntynyt vain monien tovereiden yhteisten ponnistelujen avulla. Erikoisen maininnan ansaitsee tov. Yrjö Sirola, joka Neuvosliitosta käsin on monella tavalla avustanut toimitustyötä."

"Komea", lausuu teoksesta yhdellä sanalla toveri Sirola, saatuaan sitä kappaleen.

Kirja sisältää 528 suurikokoista sivua, painettuna vahvalle kirjapaperille ja sidottuna punaisiin vaatekansiin.

Teoksen kuvitus ja asiakirjat.

Epäilemättä sadat Amerikan suomalaiset tulevat tuntemaan teoksen kuvista kaatuneita, vankeina olevia tai muuten kuvissa esiintyviä omaisiaan ja tuttaviaan. Epäilemättä tuhannet tuntevat siinä kuvattuja seutuja. Voi käsittää ne tavattomat vaikeudet, jotka toimituksella on ollut näiden kuvienkin hankkimisessa. Henkensä uhalla ovat eloon jääneet työläiset käyneet valokuvaamassa röykkiöihin lahdattujen työläisten, miesten, naisten ja lasten ruumiita. Ne ovat kumoamattomia todistuskappaleita. Yhdessä kuvassa nähdään, kun lahtarit vievät punakaartilaisia telotettavaksi. Reippaina, ei pää kumarassa, astuvat punakaartilaiset golgatalle. Kuva sairaalan pihalta Tampereella. Lahtarit ovat tyhjentäneet sairaalan, viskaten punaiset sairaat sikin sokin kasaan tapipihalle, ensin heidät silvottuaan. Kuva: Viipurin Kolikkoinmäen patteri taistelun jälkeen: autiota romukasaa, keskellä kuollut hevonen; Verestsagin ei olisi voinut koskaan maalata kammottavampaa taulua. Kuvia punakaartilaisista täysissä varustuksissa. Röykkiö punaisten ruumiita Tampereen hautausmaalla: sieltä täältä pistää esiin paljas jalka, sillä lahtarit ovat ryöstäneet ruumiitkin! Sotapakolaisia Muurmannilla. Punaisen ristin sisaria.

Asiakirjajäljennökset.

Mieltäkiinnittävän osan teoksessa muodostavat valokuvatut asiakirjat. Sivuilla 443—444 on jäljennös Ruoveden suojeluskunnan esikunnan kokouksesta, jossa käsitellään Väinö Herrasen kohtaloa. Siinä luetaan: vanki on syntynyt 1883, on naimisissa, lapsia on 3, omistaa pikkutilan. Kiivas ja intoilija, lakkoretteIöiden alkuunpanija ja järjestäjä, yksinpä kunnallisellakin alalla. Tehnyt työtä omalla tilallaan, kuitenkin kiihottanut kansaa. Helvetinkoulun Työväenyhdistyksen puheenjohtaja y.m. luottamustoimissa. On kuulunut punakaartiin sen johtavana sieluna. On ollut Ruoveden kaartin II komppanian III plutuunan päällikkönä. Ollut johtomiehenä aseitten riisumisessa ja lakkoyllyttäjänä. Yleensä tunnettu innokkaaksi vallankumouksen mieheksi (Punaiseen kaartiin kiihottajana:) Oikein johtavana miehenä. Vallankumoukseen: samoin. Laillista hallitusta vastaan: samoin. Asevelvollisuutta vastaan: ei tiedetä. Levittänyt vääriä kulkupuheita sotatoimista: ei tiedetä; tai uhkauksia laillisen hallituksen kannattajia vastaan: oikein räikeästi. Esikunnan lausunto vangitusta: viitaten ylläolevaan pöytäkirjaan katsomme vangin olevan yhteiskunnalle täysin hyödyttömän ja ehdottomasti vaarallisen sekä täysin mahdottoman koskaan olemaan järjestyneen yhteiskunnan jäsenenä. Hirttonuora ei ole liikaa. (Ristinmerkki). Teo. Pöytäniemi. Mitä vanki tietää kätketyistä asevarastoista tai aseista: ei tiedä. Kieltää olleensa mukana elintarvetakavarikoissa, aseistariisumisissa, tai murhasuunnitteluissa. Ammuttava pahimpana punakaartin johtomiehenä. Edelleen vangittuna. U. Olavi Keso, tutkintotuomari. No. 52. Emil Tulijoki, Ruovesi. (Pääkallon ja sääriluiden kuva, alla ristinmerkki.) Sitte seuraa Väinö Herrasen pakotettu armonanomus tuomion lieventämisestä 12 vuoden kuritushuonerangaistukseksi, palkaksi siitä, että Väinö Herranen on ollut kansalaisluottamusta nauttiva, herran pyh. ehtoollisella käynyt hyvämaineinen kansalainen, kuten Ruoveden kappalainen G. Väinönheimo suojeluskunnan pöytäkirjan alussa todistaa, ja siitä, että hän on kolmen lapsen isä, tehnyt työtä omalla tilallaan, toiminut luottamustoimissa ja ollut työväenliikkeen johtomiehiä paikkakunnallaan.

Tämä teos on kallis, arvokas lahja Suomen vallankumouksen asialle ja koko maailman köyhälistön asialle. Silloin kun valkoisen terrorin parjausmyllyt jauhavat roskatuotantoansa, on lohdullista tietää, että asiasta vihdoinkin lausutaan omaltakin puolelta.

M. M.

ALKUPERÄISET SANDVIK
SAHAT JA TYÖKALUT
OVAT AINA PARHAITA

Oikea ainoastaan tämän tavaraleiman kanssa.

THE SANDVIK STEEL WORKS Co LTD TRADE MARK
THIN BACK
WARRANTED BEST SWEDISH STEEL
SANDVIK CANADIAN LIMITED
MONTREAL
MADE IN SWEDEN

Alkuperäinen Ruotsalainen kaarisaha.

Meidän kaarisahat ovat yksinomaan valmistettu maailman kuuluisasta Sandvik Tapered Charcoal teräksestä.
Kylmänä valsattu, kuumana valmistettu ja jäähdytetty tarpeen kovaksi.

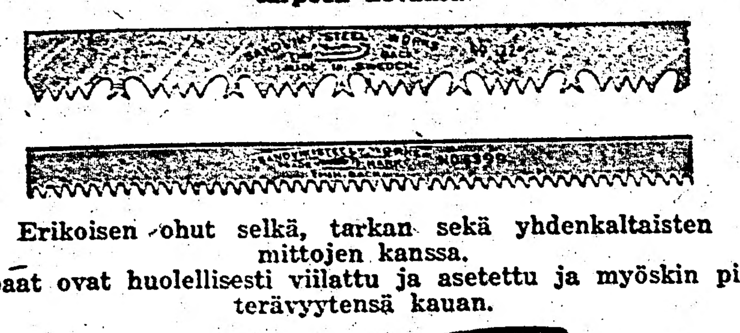

Erikoisen ohut selkä, tarkan sekä yhdenkaltaisten mittojen kanssa.
Hampaat ovat huolellisesti viilattu ja asetettu ja myöskin pitävät terävyytensä kauan.

ME VÄLITÄMME KAIKEN MALLISIA SAHOJA JA VIILOJA
PYYTÄKÄÄ UUTTA LUETTELOAMME
Yleiset agentit
SANDVIK CANADIAN LIMITED
410 ST. NICHOLAS ST. MONTREAL P.Q.

Heikkilän sisarusten
Matkailijakoti ja Sauna
243 St. Antoine St.
MONTREAL, QUEBEC

Suomalainen Koti
Suosittelee
RUOKAA JA HUONEITA
Huom.! Minuutin matka C. N. R. asemalta. (MT
390 Colborne Street
Tel. Main 0008
MONTREAL, QUEBEC

Uusi suomalainen
sauna ja uima allas
Auki joka päivä kello 1 päivällä 12 yöllä.
NESTOR PUSKA
142 Durham kadulla, Sudbury, Ont.
Puhelin 2268

Alavon Sauna
on auki 3 kertaa viikossa:
Tiistaina klo 6—12
Perjantaina ja
Lauantaina klo 2—12
339 Antwerp St.
Sudbury — Ontario
— Puhelin 1954 —

Barkers Music Store
Hannes Saari, tenori
3078 Läntö
Vanha Madrid
3080 Proletaarit nouskaa
Korven raatajille
Leikkikaluja, koruesineitä, musiikkitarpeita ja välineitä y.m.
Barkers Music Store
DURHAM ST., SUDBURY, ONT.

Suomalainen Matkailijakoti
D. NISKALA
90 McIntyre Street East
North Bay, Ont.

Myytävänä
Lotteja $200.00—$5,500 asti.
Taloja $700.00—$20,000 asti.
Rakennuksia $11,000—$100,000 asti.
Apartment taloja, kauppoja, liikkeitä y.m.
Kysykää
W. Linklaer,
126 Elm St., E.,
Sudbury, Ont. Puhelin 461.

yhdessä, St Lawrence joen kautta kulkevissa SUURISSA LAIVOISSA

Kun matkustatte kotiinne käyttäen Canadian Pacific linjaa olette aavalla merellä ainoastaan 4½ vuorokautta — saatte parhaat mukavuudet sekä palveluksen — ja matkustatte nopeaan.

Tietoja antaa kuka tahansa linjan asiamies.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus systeemi

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain maksuosoituksia. Vaihdetaan missä tahansa.

Hammaslääkäri
DR. S. HARRIS
1122 Notre Dame Street West
Puhelin Main 8087 Montreal, Que.
(ToP

SUOMALAINEN
PALLORUUMA
ja
Parturiliike
Tupakkaa ja virvokkeita saatavana
18 Long Ave., Kapuskasing, Ont.
E. Koponen. (Tr)

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

GOLD RANGE HARDWARE
TELEPHONE 110 KIRKLAND LAKE, ONT.
Pientä rautatavaraa, rakennustarpeita, sähkötarpeita, putkitarpeita, astioita, kyökkitarpeita, kyökkikalustoa, keitto- ja lämmitysuuneja, sänkyjä, sprinkejä ja matrasseja. Radiotarpeita.
Käykää tutustumassa hintoihin ja palvelukseemme.
GOLD RANGE HARDWARE
J. A. QUENVILLE, Omistaja.

THE FINNISH BAKERY
Valmistaa leipää ja leivoksia. Tarjoaa yleisön käytettäväksi.
Ulkolähetykset toimitaan täsmällisesti.
THE FINNISH BAKERY,
Box 229 M. Raitanen, omistaja Kirkland Lake, Ont.

Timmins, Ont., ilmoituksia

JUOKAA
Lemon and Orange Smash, Goldfield Pale Dry Ginger Ale, y.m. hyviksi tunnettuja pehmeitä juomia.
Tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella.
ORANGE SMASH BOTTLING WORKS
Box 1749, 61 Birch St., N., Timmins, Ont.—Telef 646 J.—K. A. Merikallio

EASTON'S
HAUTAANTOIMITUSLIIKE
Perustettu 1911 — 12½ Pine St.
TIMMINS, ONT.
Nopea ja huolellinen palvelus. — Hintamme ovat erikoisen kohtuulliset
J. T. Easton, Hoitaja
EASTON'S
Päivä ja yö telefooni 777

New Ontario Studio
51½ Third Avenue,
Timmins, Ont.
ME TEEMME ISONNUS- SEKÄ RAAMITYÖTÄ
FILMEJÄ KEHITETÄÄN SEKÄ VALMISTETAAN
Kuvia otetaan päivällä sekä yöllä millä ilmalla tahansa.
Aina avoinna

Hieroja N. Leppä
Tavattavissa Alex Koskelan saunalla
75 REA STREET
BOX 1803 TIMMINS, Ont.
Huom.! Erikoistilauksella kotiin.

Pukujen tilaus
on edullisin tehdä J. E. Eimekseltä. Lähellä suomalaista haalia.
58-4 Ave. Timmins, Ont.

S. A. CALDBICK
Lakitoimisto
Commerce pankin rakennuksessa.
TIMMINS, ONT. (K)

NIINIMÄEN
Makeis- ja tupakkakauppa
53 4th Ave., Timmins, Ont.
Tervetuloa!

Timminsin
Suomalainen Poikatalo
valmistaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Järjestyneet voivat jäsenyyteen liittyä.
Box 520
59 Balsam St. Timmins, Ont.

Kun olette Timminsissä
tehkää kaikki apteekkitavara ostoksenne
Selected Pharmacy kaupasta
Hyvät lääkkeet, nopea palvelus, tutkinnon suorittaneet henkilöt palveluksessa
The Joyal Pharmacy,
Puhelin 129
45—3rd Ave., Timmins, Ont.

Alex Koskelan Sauna
Avoinna 4 kertaa viikossa:
Keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina.
Puhelin 696W.
75 REA ST. N. TIMMINS

Kun Ehtisin Ajoissa

valitsemaan itselleni palton Lehto Kassun suuresta varastosta, 600 palttoa, joista voi valita. Useat ovat jo mielitiettynsä valinneetkin. Jäetetty tallelle pienellä etusuorituksella. Puolueettomasti sanoen, niin kyllä Kassulla on sellaisetkin kankaat edustettuina, joita ei ole ennen nähty. Englantilainen Pile, joka on uutuus ja joka ansaitsee katsoa sellaisenkin, joka ei sitä komeutta halajaisikaan.

Hinnat ovat huokeat, se täytyy kyllä myöntää

$21.00, $55.00, $75.00

KATSOKAA IKKUNALAITTEITA

Meillä on myös jokunen määrä viimevuotisia

Palttoja

joiden hinnat on olleet $25.00—$55.00, jotka ensin kerinneille myydään

$14.95

Karl Lehto

SUDBURY Kaksi kauppaa ONTARIO

Se on aika ottiatuota se

"Tukkijoella"

Vielä ja viimeisen kerran tähän menoon on keski-ontariolaisilla tilaisuus nähdä tämä suosittu kansannäytelmä

LIBERTY-HAALIN NÄYTTÄMÖLTÄ

ensi sunnuntai-iltana t.k. 7 p:nä

Saapukaa sankoin joukoin katsomaan tukkilaisten mehevää meininkiä ja kuulemaan heidän kauniita laulujaan.

SISÄÄNPÄÄSY AINOASTAAN 40 SENTTIÄ YLI HAALIN

Tikettejä etukäteen saatavana Seppälän saunalta ja poikatalolta.

Tervetuloa!

SUDBURYN OSASTON NÄYTELMÄSEURA.

Silitys- ja ompelutyötä

Otamme vastaan miesten pukujen silitystä, sekä ompelemme naisille pukuja.

Aino Tirri ja Emmi Savolainen

Pitkäsen-talolla

Kirkland Lake, Ont.

(218)

Erik Piiraisen

Parturiliike, Tupakkakauppa ja PALLORUUMA sijaitsee

67 LANG STREET, COBALT, ONT

Naisten hiuksia myös leikataan.

Räätälit huom!

Ensiluokan takin tekijän haluan liikkeeseeni. Työtä ympäri vuoden. Huonot älkää vaivatko itseänne.

I. MÄNNISTÖ, Box 123, Sudbury, Ont.

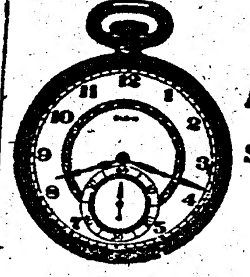

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT.

—Box 1873—

9 Durham St.

Peuranmetsästys aika alkaa

Lokakuun 20 päivä

pohjoispuolella C. P. R. rataa. Eteläpuolella se alkaa 11 päivä marraskuuta ja kestää 25 p. marraskuuta. Nyt on aika valita pyssyn ja ammukkeet sekä muut tarpeet. — Meidän varastosta löydätte sellaisen pyssyn kuin olette aikoneet ostaa. Käykää ensi tilassa valitsemassa tai kirjoittakaa. Varastoon sisältyy Remington, Winchester, Savage, Stevens sekä saksalaisia luodikkoja. Näistä on joitain lueteltu alla. Tilatkaa täydellinen luettelo metsästystarpeista.

LUODIKKOJA

22 Caliber

Little Scout, kerran laukeava, jossa on 18 t. piippu, voidaan ampua 22 lyhkäisiä, pitkiä tai erikoispitkiä. Hinta ainoastaan $6.50

22 Caliber Marksman Stevens tekoa, 20 t. piippu, katkeava, kerran laukeava. Myös saatavana 25 Caliber tai 32. Hinta $10.00

Malli 06 Winchester 22 caliber, pumpattava. Erittäin sopiva pikku mestästykseen, pyssyyn mahtuu 15 kpl. lyhkäisiä ja 12 kpl. pitkiä. Hinta $24.50

25-20 Caliber

Winchester, puoli makasiini, jossa on tilaa kuudelle luodille. Träppäykseen ei ole sopivampaa kuin tämä. Hinta $35.00

Malli 55 Winchester, katkeava malli, 24 t., nikkeliteräs pumppu 6 kertaa laukeava. 30-30 Winchester, Hinta ainoastaan $55.00

.303 Savage, malli "A", 26 tuuman piippu, 6 kertaa laukeava, paino 8 paunaa. Hinta $46.00

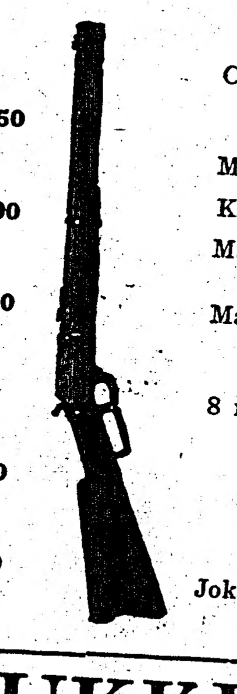

300 Savage

On ensi tilalla metsästyspyssyissä, saatavana E malli, jossa on 24 t. pitkä piippu, 5 kertaa laukeava, paino ainoastaan 6½ paunaa, hinta 45.00

Myös saatavana sama malli, .250-300 tai .30 Win. $45.00

Katkeava malli, ylläolevat koot, hinta $58.00

Malli 1894 Winchester, 26 t. pyöreä piippu. Saatavana .30, .32 tai .38-55 Win., hinta $42.00

Malli 1894 Winchester Carbine, 20 t., nikkeliteräs piippu. Seuraavat koot varastossa .44-40, .30, .32 tai .38-55. Hinta $39.50

8 m.m. saksalainen Mauseri, 6 kertaa laukeava, kivääri lukolla, kahta mallia .... $25.00 ja $35.00

270 Winchester

Joka on tehty kiväärilukolla, 26 t., nikkeliteräs piippu, 6 kertaa laukeava, erikoisesti tehty pitkälle matkalle. Hinta $54.00

AMMUKKEITA

Canadalaisia

RIM FIRE

	Per Box
.22 Short—Black or Lesmok	25c
Smokeless	25c
.22 Long—Black or Lesmok	30c
Smokeless	40c
.22 Long Rifle—Black or Lesmok	35c
Smokeless	45c
.22 L. Rifle—Lesmok, Mushroom	35c
.22 Ex. Long—Black	55c
.22 Winchester—Black	55c
Smokeless	60c
.22 Short—Super clean	25c
.22 Long—Super clean	35c
.22 Long Rifle—Super clean	40c
.22 Win. auto.—Smokeless	60c
.25 Stevens, Short—Black	60c
.25 Stevens, Long—Black	80c
.32 Stevens, Short—Black	60c
.32 Stevens, Long—Black	70c

CENTRE FIRE

	Per Box
.25-20—Black	$1.50
Smokeless, S.P.	1.80
.25 Colt Auto., Smokeless, M.C.	1.65
.30 Mauser (763 mm) M.C.	2.50
.32 S. and W.—Black	1.00
Smokeless	1.25
.32 S. Colts—Black	1.20
.32 L. Colts—Black	1.20
.32 Colts Auto.—Smokeless M.C.	1.75
32-20—Black	1.50
Smokeless—S.P.	1.85
.38 S. and W.—Black	1.30
Smokeless	1.45
.38 S. and W. Special—Black	1.65
Smokeless	1.85
.38 Colt Auto.—Smokeless M.C.	2.55
.38 Short Colt—Black M.C.	1.30
.38 Long Colt—Black	1.40

CENTRE FIRE

	Per Box
.38-40—Black	$1.80
Smokeless	2.25
.44-40—Black	1.80
Smokeless	2.25
.44 Marbles Game Getter—Black	2.00
.45 Webley—Black	2.10
.45 Colt—Black	2.10
Smokeless	2.35
.455 Service—Smokeless	2.35
.250-3000 Savage H.P.—Smokeless	1.70
.25-35—Smokeless, S.P.	1.50
.280 Smokeless, S.P.	2.10
.30-30—Smokeless, S.P. and H.P.	1.50
.30 Remington, Rimless—Smokeles	1.50
.30 U.S. Army—Smokeless	2.00
.30 Springfield, Rimless, 06—Smokeless	2.25
.303 Savage—Smokeless	1.50
British—Smokeless, copper pointed	2.20
British—Smokeless, S. and H.P.	2.20
.32 Special—Smokeless, S. and H.P.	1.50
.32 Remington, Rimless—Smokeless	1.50
.32-40—Black	1.10
Smokeless	1.25
.33 Winchester	2.00
.35 Winchester—Smokeless S. & H.P.	2.10
.35 Rem., Rimless—Smokeless, S.P.	1.80
.351 S. Loading—Smokeless, S.P.	3.25
.38-55—Black	1.30
Smokeless, S. and H.P.	1.60
.40-60 Marlin—Black	1.50
.43 Mauser—Black	1.50
.45-60—Black	1.50
.45-70-405—Black	1.50
.57 Snider	90c
8m.m. Mauser	2.20

Amerikkalaisia

RIM FIRE

	Per Box
.22 Short—Black or Lesmok	30c
Smokeless	35c
.22 Long—Black or Lesmok	35c
Smokeless	40c
.22 Long Rifle—Black or Lesmok	40c
Smokeless	50c
.22 Short Kleanbore	25c
.22 Long—Kleanbore	35c
.22 Long Rifle—Kleanbore	40c
.22 NRA, Hollow Point	50c
.22 Ex. Long—Black	55c
.22 Winchester—Black or Lesmok	60c

CENTRE FIRE

	Per Box
.300 Savage	$2.10
.270 Winchester	2.45
.22 Sav. Hi-Power—Smokeless, S.P.	1.70
.25 Colt. Auto.—Smok's S.P.	1.80
.25 Rem. RimlessSmokeless S.P.	1.45
.25-35 Win. and Sav.—Smokeless, S.P.	1.45
.250-3000 Sav.—Smokeless, S.P.	1.80
.280 Ross—Smok's, S.P.	2.70
7 m.m. Mauser—Smokeless, S.P.	2.25
.30 Mauser (7.63 m.m.)—Smokeless, S.P.	2.65
.30 Luger (7-65 mm.)—Smokeless, S.P.	2.65
.30-30 W.M.S.—Smokeless, S.P.	1.70
.30 Rem. Rimless—Smokeless, S.P.	1.70
.30 Springfield, 06—Smokeless, S.P.	2.45
.30 Army—Smok's, S.P.	2.25
.303 British—Smok's, S.P.	2.25
.303 Savage—Smok's, S.P.	1.70
7m.m. Mauser—Smok's, S.P.	2.25
.30-40 Krag	2.25
.32 S. and W.—Black	1.15
Smokeless	1.25
.32 Short Colt—Black	1.15
Smokeless	1.25

CENTRE FIRE

	Per Box
.32 Long Colt—Black	1.25
Smokeless	1.40
.25-20 W.M.S.	2.00
.25-36 Marlin	1.45
.32 Colt Auto.—Smokeless, S.P.	$1.85
32-20 Marlin—Black	1.65
.32 Winchester—Black	1.65
Smokeless	2.10
.32 Spec. W. and M.—Smokeless	1.70
.32 Rem. Rimless—Smok's	1.70
.32-40 W.W. & S.—Black	1.25
Smokeless, S.P.	1.70
.33 Winchester—Smokeless, S.P.	2.25
.35 Win. S. Load—Smokeless, S.P.	3.10
.351 Win. S. Load—Smokeless, S.P.	3.65
.35 Win.—Smokless, S.P.	2.45
.35 Rem. Rimless—Smokeless, S.P.	1.85
.38 S. and W.—Black	1.40
Smokeless	1.60
.38 S. and W. Spec.—Black	1.70
Smokeless	1.90
9 m.m. Browning, Short	2.80
9 mm. Browning, Long	2.90
.38 Short Colt—Black	1.40
Smokeless	1.60
.38 Long Colt—Black	1.60
Smokeless	1.80
.38 Colt Auto.—Smokeless, S.P.—M.C.	2.7?
.38 Winchester—Black	1.95
Smokeless, S.P.—M.C.	2.45
9 m.m. Luger—Smokeless, M.C.	2.80
9 m.m. Mauser—Smokeless	2.45
.38-55 W.M. & S.—Black	1.45
Smokeless, S.P.—M.C.	1.80
.3856—Black	1.45
.40-82—Black	1.70
.401 Win. S.Load—Smokeless, S.P. & M.C.	1.80
.405 Win. S.Load—Smokeless, S.P. & M.C.	2.70

Träppäyslaiseja saatavana $5.00 kappale — Metsästyslaiseja $4.00 kappale

COCHRANE DUNLOP HARDWARE LIMITED

DURHAM STREET SUDBURY, ONT. Puhelin 1480

Sudbury

TANSSIT LIBERTY-HAALILLA

Tänä iltana klo 9 alkaa tanssit Liberty-haalilla. Hyvä musiikki.

ENSI LAUANTAINA

on ne repäisevät iltamat Liberty-haalilla, jossa esitetään myöskin lyhyt kaksinäytöksinen nauruhermoja kutkuttava kappale nimeltä "Kun hätä on suurin". Siinä on tosiaan hätä sellainen, että siinä on yleisöllä naurussaan pitelemistä.

Iltamissa on lisäksi vielä muutakin ohjelmaa sekä myöskin noin puolen iltama-ajasta tanssia. Niistä lähemmin tuonnempana eli perjantain lehdessä.

"TUKKIJOELLA"

esitetään ensi sunnuntai-iltana alennetuin hinnoin, kuten mainostetaan ilmoituksessa näette. Edellisellä kerralla tuli jo sanottua, että se on viimeinen esitys tuon toistaiseksi. Mutta silloin kävi niin hullusti, että tilanahtauden takia täytyi paljon pyörtää ovelta takaisin. Jotta ei kenellekään tulisi tapahtumaan vääryyttä, on näytelmäseura päättänyt tarjota vielä tilaisuuden tämän kuuluisan näytelmän näkemiseen. Siis: ensi sunnuntai-iltana ei Sudburyssa ketään "surulla ruokita, vaan se on ilo joka elättelee". Varatkaa istumatilanne ajoissa hankkimalla lippunne joko Seppälän saunalta tai poikatalolta. Jepettäjä.

"OMA LEHMÄ ON OJASSA"

Sudburyn kuluttajain yhdistyksen osuusruokala ja poikatalo on toimipaikkaansa nähden perin epävarmalla kannalla ja talonomistajan mielivallan alaisena. Kun vuokrasopimus tulevana Vappuna päättyy, niin on jo tiedossa vuokran korottaminen puolella, eikä siltikään saada olla varmoja siitä kauan yrityksemme saa nykyisen katon alla majailla. Häätökäsky saattaa tulla milloin tahansa.

Saadakseen varmuuden toimipaikastaan ja vapautuakseen maksamasta kansan kukkarosta voittoja talonomistajalle vuokran muodossa, on poikatalon kokous päättänyt ryhtyä toimenpiteisiin oman talon hankkimiseksi. Sitä varten olisi perustettava "Sudburyn työläisten rakennusosuuskunta", mikä ainakin etukädessä ja tällä erää hankkisi talon osuusruokalaa varten. Poikatalon taholta ehdotetaan nykyisen paikan ostamista, sillä muita edullisemmin ja sopivampia paikkoja ei ole tiedossa.

Nykyiselle paikalle, jos se ostettaisiin, voitaisiin tulevaisuudessa sijottaa muitakin työläisten yhteisiä yrityksiä. Kuten esimerkiksi osuuskauppa.

Mutta nämä ovat kaikki tulevaisuuden varassa. Nykypäivän tärkein kysymys on: Osuusruokala ja poikatalo oman katon alle.

Asiasta keskustelemista ja päättämistä varten pidetään huomen-illalla, perjantaina kello 7.30 yleinen kokous, johon kaikkien asianharrastajien on saavuttava.

Osuusruokalan ruokailijat! Jos naluatte antautua yksityisten muonittamisen varaan, niin älkää tulko kokoukseen. Mutta jos haluatte, että ruokalamme hyvää ruokaa edelleenkin tarjoillaan ja jos haluatte, että ruokalamme edistyy, niin että se saattaa tulevaisuudessa vielä parantaa ruokaa ja mahdollisesti alentaa hintaakin, niin tulkaa siinä tapauksessa kokoukseen. Antakaa, niin vatsanne kuin järkennekin puhua!

Osuusruokailija.

MIES JA VAIMO SAIVAT SURMANSA SÄHKÖISKUSTA

Eilen illalla vähän yli kuuden sai Frank Gevaerts ja hänen vaimonsa sähköiskun menettäen henkensä silmänräpäyksessä, Pearl-kadulla olevassa asunnossaan. Gevaertsin radioantenni talonsa katolla oli joutunut kosketuksiin kaupungin sähkölinjan kanssa, jossa on noin 4500—5000 voltin jännitys, ja hänen koskettaessa radiota sai hän kuolettavan sähköiskun. Hänen vaimonsa riensi auttamaan miestään vaan myös sai iskun, joka tappoi hänet paikalla. Molemmat olivat noin 35 vuoden ikäisiä, ja omistivat lihakaupan Borgia-kadulla. Surkuteltavin puoli asiassa on se, että heiltä jäi jälkeen 7 kuukauden vanha lapsi.

Lähemmät tiedot tapahtumasta vielä puuttuvat.

SUDBURYN VÄKILUKU YLI 12 TUHATTA

Tarkistetun väenlaskun tuloksien mukaan Sudburyn väkiluku on nyt 12,233, joka on 1,932 henkeä suurempi kuin viime vuonna. Sudburyn asukkaista on 6,766 yli kahdenkymmenenyhden ikävuoden, ollen se 1,576 enempi kuin viime vuonna.

POLIISITUOMARIN PALKKAA KOROTETTU

Poliisituomari J. S. McKessockin palkkaa korotettiin kauppalan valtuuston kokouksessa maanantaina 1,500 dollarista 2,500 dollariin vuodessa. Tämän lisäksi hän saa 2,100 dollarin vuosipalkan toimestaan maakunnallisessa poliisioikeudessa, ollen siis kokonaisvuosipalkka 4,600 dollaria. — Ei tarvitse poliisituomarin työskennellä nälkäpalkoilla.

PORTTOLANPITÄJÄÄ SAKOTETTIIN

Mrs. Laura Aubrey, joka oli tänään poliisioikeudessa syytettynä huonomaineisen paikan pitämisestä, sai 100 dollaria sakkoa ja kulut tai 2 kuukautta vankeutta. Laura Gauthier-niminen portto joutui suorittamaan 50 dollarin sakon tai kuukauden vankeusrangaistuksen.

Heikki Rinne, suomalainen vuokra-auton ajuri sai dollarin sakkoa ja kulut, koska ei ollut noudattanut kauppalan sivulain määrittelyä pysähtymisestä valtakatujen risteyksissä. Rinne oli ajanut poikatalon edustalta Elm-kadulle pysähtymättä asianmukaisella kohdalla.

ILTAKOULU ALKANUT

Iltakoulun alkaessa toissapäivänä täkäläisellä korkea- ja teknillisellä koululla kirjoittautui kaikkiaan 259 oppilasta osaaottamaan neljääntoista eri luokkaan. Oppilaiden lukumäärän odotetaan nousevan yli viime vuoden määrän, joka oli 298 ensimäisen kuukauden päätyttyä.

Worthington, Ont.

Näin pienen kylän uutiset vain harvoin ovat suuria ja niinollen jäävät huomiota vaille muulta maailmalta, mutta omassa kylässä lisäävät vilkkautta, joka muuten tästäkin rikkinäiseksi revitystä kylästä pakenee pois syystuulen mukana. Aina vain jää taloja tyhjiksi, joita sitten komppania myy yksityisille sillä ehdolla, että ne on siirrettävä pois. Naisliiton osastokin on voinut hommata muutamia tilaisuuksia näissä tyhjiksi jääneissä taloissa, joita eri henkilöt ovat antaneet vapaasti käyttää, ostettuaan ne ensin komppanialta. Kiitämme heitä avustaan.

Sanna Kannaston puolustusmerkeissä vietetystä kukka- ja ohjelmailtamasta oli tulot $14.70, joka summa on lähetetty puolustusliitolle elokuun 26 pnä. Vapaaehtoinen kolehti tuotti $6.21, joka niinikään on lähetty puolustusliitolle.

Täällä on vielä hiukan käynnissä töitä. Toiset tekee kahdeksan ja toiset kymmenen tuntia kolmenkymmenen sentin tuntipalkalla. Asemahuonetta sijoitetaan parhaillaan paikalleen, jossa työssä on muutamia palkallisia miehiä. Muihin ratatöihin on tuotu umpiranskalaisia Quebecin puolesta ja heidän palkkansa on tuntematon.

Tässä kesää hyvästellessä päätimme vielä turneilla ja mennä pitämään t.k. 7 pnä osastomme kokous Heikkilän Matin Tildan tuvalle. Muistakaa vain saapua!